Delar av

Amtmann Grünans

Kopibok

Af Deres Excellencer og Høje Herrers gunstige 4

Under 8 hujus med hos følgende bielager, have Wi
disværre alt for vist erfahret den Store fattelse der skall
være hos Indbyggerne i findmarcken for den til livs
ophold behøvende provission, det samme os og fra Hr.
Sorenskr. peder And ved seeniste findmarcks Postens an-
komst d. 9 passato med viidere forneden til handelens
befordring omstendigst er bleven indberettet, til
hvilcken ende Wi og Strax derpaa har anvent alt
muelig fliid for at faae 3de fahrtøjer med de
manglende Sorter og in Specie meel afferdiget,
hvoraf det eene allereede for hellig dagene med
eirin 900 Kønder meel til West findmarcken blev
expederet og den 9 hujus herfra afseiglet /: siden
vinden den tiid Stedse haver været foielig :/ de andre
2de bliver forhaabentlig Seigl færdig indkommende
uge, hvoraf det eene som har indtaget 400 Kønder
meel, er destinered til ost findmarcken og det
andet for West findmarcken over 900 Kønder meel,
foruden andre behøvende Sorter. For resten
kand Deres Excellencer og Høje Herrer paaliide-
lig være forsickret at landet med de behøvende
nødsinn, skal ved Guds bistand tilstrecklig vorde
forsinnet, som Wi og for de fleeste hanners forno-
denhed allereede har foranstaltet og været betenckt
paa at hensende meere end 2/3 parter, ia fast een
gang saa meeget for visse hanner af meel som forler-
den aar, hvilcket Deres Excellencer og Høje Herrer
af de udstedde frj ordres selv gunstigst erfahrer. Saa
vel som Wi ellers kier Stille med den Store skade
som os over slig mangel, in Specie udj beste foraars

No 2.

Copie af Interessentornes udj den fundmaa
ske beseigling, Jacob Severin, Oluf Black og
Rasmus Steenbergs brev, dat: Knaun d. 18 Apr: 1730

pieter bieder vil foraarsage, saa faldkommen

ere, Wi og forsikrede De Høybudende Herrer gunstig
har udfunden, at Wi forleeden Aar, endskiønt tiiden var saa
knap langet, dog exacte har holdet os den Communicere-
de Tabell efterretlig, i at sende ald den derudj Specifi-
cerede mund provission, som ufeilbahr end skulde bleven
foraget, dersom mand hafde haft ringeste Tvil, om De til
De Høje Herrer fra vedkommende indsente mandtalers
urigtighed, det Wi nu siiden haver fornummet, in
Specie udi Alten og Hammer-fæst samt Wasøe og Wardøe
Districter. Hvad ellers Hr Sorenskriver And har
meldet om det forleeden aar hensente meel, var
det os umuelig udj saa kort een tiid og da foraars
varmen tiltoeg, at kunde faae samme her i Riiget
enten bedre indkiøbt eller formalet, hvorfore Wi
for indeværende Aar baade med møje og omkostning
har indsamlet frisk og derhos de tørreste indlanske
korn vahre Wi hafde kundet bekomme, som oc mesten,
deelen udj vinter tiiden er bleven mahlet, samt udi
Tørre og nye Fustagier indpacket, i Stæden Wi forle-
den aar efter den Islanske maade, hafde betiemt
os af nogle faae Salt Fustagier, mens at meel af
Wore eegne landz korn vahrer, særdeelis siste Aars
afgrøde /: Thi den gamle rung falder baade rahr
og kostbahr, ia undertiiden umuelig at fallgiøre :/
holder sig saavel conserveret i Fustagier eller saa fint
kand vorde mahlet, som den tørre fremmet Rung
fra Skotland og Øster-Søen /: hvoraf De i Bergen
og Trundhiem tilforne har betiemt sig, det Wi og
forhen underdanigst have indberettet :/ er icke
muuligt at vente. Som og Monsr And udi
skrivelse til os under 5 Dec: siste melder om
Vard-fahrernes for handet præjudicerlige handling
[illegible]

forestillende, hvor fremden dd var at der blev
Dictuet een vis Straf for alle handelt Indbyggere

som maatte understaae sig at handle med Nordfahren-
ne, der gaaer af med de beste og meest Courante vahrer, be-
der Vi underdanigst Deris Excellencer og Høye Herrer
gunstigst ville tage udi Consideration, at samme udi
den forventende allernaadigste placat efter Vores un-
derdanigste ansøgning under d. 4 hujus, tilliige maatte
blive indført, med forblivende, etc.

No. 3

Velædle og Velbyrdige Hr. Amtmand.

Hvorledis Land Etatens General Commissariat, haver
Anordnet efterdags med mandskabetz afløsning ved
Wardøehuus at skal forholdes, samt hvorledis Deris
mundering med meere kand vorde hensent, behager
min Hr. Amtmand af indlagde Copie af bemelte Land
Etatens General Commissariats skrivelse samt gienpart
af hos fulte bielager at fornemme, og som derafer-
fahres, at naar nogen afløsning skal foranstaltes
eller nogen mundering hen Transporteres, samme
da først med de fra Tromsen og Sennien eller det
nærmeste Stæd ved findmarcken hidgaaende Jagter
saavit skal hensendes, og derefter ved et af Stifft-
amtmanden udi Trundhiem udstædende fri skyds
pas derfra liige til Wardøehuus henskickes; Saa
vilde Min Hr. Amtmand behage, udi det hannem
allernaadigst anfortroede Amt, at lade giøre
den anstalt, at naar nogen, enten mandskab,
mundering, gevæhr eller andet som skal hensendes
til grendsørne af findmarcken, andkommer, hvil-
ket skier hver 1½ aar med under mundering, og hvert
[illegible]

3de aar med mandskab og ober mindning, samme
da Skoxen tiigg til Wardöhuus maa vord hen-
skydsel. Jligemaad var nogl fra Wardöhuus.

mands Tolds indkomster vorder afdragen og betalt, falder det af sig Selv, at Justitz Raad Scheldrup for sin deel har instrueret Dennem, giør Hr Cancellis Raad vedbørlig reede og rigtighed for det overskydende af Langmands Toldens beløb, som Cammeret er ubekient til hvad Summa for de forbigangne og indeværende Aar har oplöbet eller kand rendere, og hvorudjnden Hr Cancellis Raads indsente berejning icke for Tilstrekkelig kand antages, i hvilcken henseende Vi nærværende dato, haver anmodet Amtmændene rigtige mandtaller derover at indsende med forklaring hvad der af belöbet er ind Cassered, og hvad deraf igien paa de Tvende terminer for 1728 og 1729 forfaldne 1300 rdr udj Stifftamtstuen er betalt, og forinden denne underretning erholdes, kand ingen forandring giøres udj de desangaaende forhenføyede foranstaltninger med forblivende etc.

No 5

fol 8

Stormægtigste, Allernaadigste Arve Konge og Herre.

Efter Deris Kongelig Majestets allernaadigste instructions bydende den 9 Articul forpligtes ig allerunderdanigst det snareste skie kand, at give allerunderdanigst Relation til Deris Kongelig Majestet om Sagens beskaffenhed, naar nogen drabs eller andre grove forseelser som lifs Straf fortiener i Amptet skulle forefalde, Til hvilcken [illegible] allerunderdanigste efterlevelse, her

Tostis allerunderdanigst

Hos følger Extract af een Dom passered d. 2 Aug. 1730,
over een Delinquent her udi Amtet findmarcken ved
nafn Jøen Jørensen, som formedelst sin drucken skab og
ubetenksomhed, skal have kalt nogle ord, som hentydes
til Guds bespottelse, hvilcket Deris Maj.t Kydeligere
af medfulte Extract og derudi anførte Sorenskri-
ver peder Ands afsigt, allernaadigst vilde fornemme.
Og som det allernaadigst bliver mig Killat at give
min allerunderdanigste relation om deslige Sager,
udbeeder ieg den Naadigste frihed at forestille —.

1 At Delinquenten er een find og præsumptive liidet op-
liust i sin Christendom —.

2 At den ham har angivet Sc: Peder Olsen, og er een
find, og den samme har givet ham saa meeget
brendeviin, at hand efter Delinquentens udsiigen-
de har foldet, og derforuden ei reprimendered
ham, da hand kalede de ord hand beskyldes for —.

3 At ingen haver vidnet over ham, uden Peder Olsens
datter og dreng, som og vare finner, men Peder
Olsens Kone og Søn som hand først angav at have
været nærværende, har ei aflagt sit vidnisbyrd,
og om datter og dreng som kyende, ei kand ansees
som villige vidner i denne Sag, i henseende til
saa grov beskyldning ham af Peder Olsen var tillagt.

4 Om een vred, drucken ubesindig og ulærdmandig
hastige og ubetenksomme ord, som hand sinden
nægter og fragaaer, skal gravere ham til Straf
efter den articul i Loven, hand Dømmes efter,
da hand dog altiid naar var ædrue, har hafft
ord for een skickelig og gudfrøgtig mand, og

endnu paa sit Sprog, udviser sin gudelighed, med
Sang og læsen, iidelig og altid.

5 er hand allereede antagen under Kierckens Dici-
plin og har Staaen aabenbare skrifft for sin forseelse
om hand den har begaaet, oc kunde muelig være at præ-
sumere at hand ved geistlig tvang og trudseler dertil va
persuadered, i Kancke derved at undgaae viidere Straf paa
liv, gods og fengsel, i sær om hand Self bekiender ved det
offentlige skrifftemaal, hvercken at have bekient det eller
afbeedet det, og ved Examination af Præsten, underti-
den har tilstaaet, undertiden benægtet det

6 er meeget at tvile om saadant ulærd Menniske veed
hvad underskeed er mellem Sathans og guds gierninger
og om ei Confunderer det eene med det andet, som een
uopliuset Christen —

7 var Tolcken Isack Thomasen vel een finne skoelemæ-
ster, men dog een find og ulærd mand, og kunde
tviles om hans explication af æden og dens for-
klaring som for vidnerne der alle vare finner
blev oplæst, var saa authentique i saa vigtig Sag
at den kunde gravere ham paa hans liv, i sær Dom-
merne ei Self forstoed det finske Sprog, men
maatte alt lade det andkomme paa Tolckens
explication og udsiigende ...

8 er Delinquentens Svoger som var overværende,
da ordene blev talt og iagede ham paa dørren
hvercken Stefnt eller forhørt, thi var det skied
kunde muelig noget til hans befrielse,
kommen for liuset —.

9 Kommer vidnerne ey aldeelis overeens, thi
det eene siiger at hand var noget drucken, og det
andet at det veed det icke, det eene at Grem-

Jensens Svoger af Kirkbye ivig ham paa dørrer
del andel som er Niels Nielsen, at hand icke

mindes det, og er det i öfrigt [illegible] öfrige Gud bed bekant
hvorvit de begge ere oplinste til at forstaae, hvad
vidne, ed og Samvittighed rettelig betyder —
10 skal det have været over aars forløb fra det ordene
bleve kalte til vidnerne bleve förte og forhörte
hvilket Lougen expresse forbyder udi 1 B. 13 C. 23 a:
og befaler at efter aars forløb maa ingen vidne
föres, paa hvis nogen af andens mund hört haver.
Underkoster ovenanförte Delinquents Liv, Soren,
skriverens afsagde Dom og min allerunderdanigste
forestillelse, Deris Kongelig Majestets allernaadigste
Jugement samt paafølgende Höybydende Resolution,
og lever i dybeste Submission. etc: —
Wardehuus Slot d. 30 Augusti 1730 —

No 6

Deris Excellencer
Höjædle og Welbaarne
Welædle og Welbr:

Samtlig Deputerede i det Höylouglige
Cammer Collegio. Naadige Herrer —

Efter min andkomst til Wardehuus, som skiede den
19 Julij med et Skiib fra Bergen til Archangel,
haver jeg med Posten fra Kiøbenhaun, erholdet
de Höybydende Herrers Naadige Missive, angaaende
Hr Cancellie Raad og Laugmand Bredahls Debet
til Hans Kongelig Majestet, og tillige een indslut-
tet Copie af Cammer Collegii skrivelse til hannen
Self, hvis indhold jeg underdanigst skal holde mig
efterretlig, og haver alt stillet ordres til Soren skriver
And, at indskicke vidimerede Mandtaller over

langmoen indtrædelsis Told 9 hvor [illegible]
Dens Naadige Missions, have givet sig in Commissis

som alt hörsomst skal blive efterlevet. Med samme
Post indløb mig og 3 Hans Majts allernaadigste Cammer
forordninger, de 2de første af 2 Marty om forbud at skyde
vilt i de forbudne Kinder og elf-hunders udførsel af Norge
den 3de af 17 May, at ingen maa masquere sig, derved at giøre
folck overlast, men som de mig ei Tilhændekom for Kinge
nes slutning, gives dette Aar icke leilighed at faae den
publicerede —

Avskrevet

Hvad Tilstanden her i Landet angaaer, da er den mee-
get slet, i sær klauges over alt paa Ting Stæderne, at
de Octroyerede ei forsinner handelstæderne med saa mange
og døgtige vahrer som Landmanden til nødtørftig føde
klæde og fiskeriernes fortsættelse nomgiengelig behøver,
samt at meel Kønderne, hvercken ere vigtige nock, ei heller
meelet af den bonitet det burde, men mumlet, ilde hand-
tæret, skiidet, seer væmmeligt ud, saa og grofft malet, saa
det ei Kiener til fladbrød, med meere Almuens klager
som de Naadige Herrer vitløfftigere vilde behage at for-
nemme af Sorenskriver Ands Extract, hvor Almuen
klauger ere anførte og prøver af meelet forevist paa Ting-
-get, som endeel har tilbuden sig naar paa æskedes, ædlig
at vilde forklare, ei alleene at være saaledis skickede
den heele Kønde igiennem, men end og for fuld
Prüs efter Octroyer at have maattet antage, i hense-
ende at saa ringe quantitet var ved handlerne, at om
de ei hafde faaet det, hafde de med Hustrue og børn
maat sultet ihiel, som paa endeel Stæder disværre
er skied, Aarsagerne til sligt, skulde mand mue-
lig præsumere maatte være, at de Octroyeredes Kiennere
i Kiøbenhavn, enten ere for meeget nagtsomme

og vil tractere folck her i handel som Sirin, eller og at
de lader udrigte det finnerte og nidföre Kliet, det De
packer i raae oc förgtige Tönder, oc da kand den höst rug

og bing som Self er Raae, ei Tørret og derhos alde
malet, icke andet end antende sig, naar det bliver saa hart
packet i raae og smaae Tønder. Kort sagt, det er een
missere at høre de fattige udhungrede folckes Klagemaal,
og endskiønt nogle af Handlerne dette Aar, sinnes at være
bedre forsinnet med meel end det forrige, Saa findes
dog alt saa grofft malet og endeel deraf muulet og udj
slet Tilstand, og det værste som vil blive er dette,
at Almuen udj forrige aar er bleven saa fattig, at
een Stor deel deraf intet har at kiøbe for, Thi
ved det dem feilede mad, klæder, Støfler etc: var de
ei i Tilstand at kunde søge deris næring ved Søen og
fiskeriet i dette kaalde land, og den liiden deel de fick,
nødes de til underholdning at fortære, Tilmed har fi-
skeriet indeværende aar, paa nogle Stæder ej været med
det beste, Saa indbyggernes nødes at søge Credit ved Hand-
lerne, den dem paa adskillige Stæder vel skal nægtes, i
henseende de Tilforn Staaer anteignet i Handelsbogen
til Debet, dog har ieg paa de Tinge, hvor ieg Selv haver
voren, som er Wardøe, Kiberg og Wawe, foreholdet Handels-
betienterne deris pligt, at forsinne de nødtrengende
til nødtørftighed, det de og har Tilsagt, og skal ieg
videre giøre anstalter i West findmarcken, at de Handels-
betiente som der findes, iligemaade observerer deris pligt,
det de ei allerne efter octroyens bydende ere skyldige til
men og som de der Selv haver ruinered landet ved saa
slet forsinning. Tillers haver ieg paa de 3 foranførte
Ting Stæder, ladet tage underfogderne og 2de mænd af de
kyndigste som fantes til æds, at de upartisk og efter beste
vindende, naar nogen Dispute kunde forefalde, saavel
vil skiønne om den fisk og andet Almuen leverer til

handelen kund passere for Dagbog, som og i fald nogen af
Almuen klagge over handelens vahre som til underholdning

og fiskeriets fortsættelse nom giengelig behøves, de
samme mænd da og kunde kiende, om vahrerne af Ang-
ler, Snører liiner og andet saadant, er i den Stand
at Almuen dermed kand være tient, samt og instruered
dem at paaagte om meelet er muulet og usunt, da at
taxere det efter sit værd eller levere det tilbage, men i
fald det var passabl og tænderne dog icke vigtig, da at til-
holde Handelsbetienten, enten at forskaffe den fulde
vigt, eller at afskrive det udi de nye bøger som en hver
af Almuen er meddelt. Og efterdi den Sand-
marske Taxt, mælder at een Vog reen Rungmeel skal
koste 1 W. fisk og bugmeel ⅔ W. Saa og een tænde reen
Rungmeel 5 W. 1 ℔ og 1 tænde bugmeel 4 Vogen fisk, og
Strax efter Specificeris, at een tænde meel skal veye 5
voger og et bismerpund med Kræet, Saa skulde ieg un-
derdanigst udbeede mig underretning om, hvormeeget tæn-
den a parte bør veje og meelet a parte, paa det landman-
den ei skal betale Kræ for meel og Disputer kunde
eviteres. Paa det og de Naadige Herrer kand er-
fahre at Almuen ei uden aarsag har besværget sig over
det slette meel, som er bleven hidsent, skickes herhos
4 prøver med Sorenskriverens paateigning, hvilcke
underkastes de Naadige Herrers jugement og kraftige
ordres til herefter at blive remederet. Endelig følger
herhos som bielager T° 10 Stöcker Specificationer over de
vahrer 1790 her til landet er andkommen og mig til Dato
indløben, men i Staden for at tænde efter octroyens
11 Post ved hver skiib burde følge, hvoraf den eene skulde le-
veres til underfoegden, og af ham igien mig Kistilles,
den anden være for Kiøbsvennens eegen underretning
Saa følger ickun den siste, og underfoegden faar

ved skiibelig andkomst ingen at nette sig efter ved udlos-
ningen, hvorved hand hindres at giøre inquisition, og
eftersee om udlosningen og Specificationen Conveniere

Tvende Extracter af Ring protocollen, hvorudj, som forhen
noget liidet er omrørt, er begreben de besværinger som ved
Retten er indløbne over handelen indeværende Aars tiid
under Octroyen, de ieg underdanigst beeder maatte
tages i Consideration, til hielp og restitution for dem af
Almuen som med billighed har hafft aarsag at klage; og som
ieg nock haver anleedning at frygte det endeel af landetz
Indbyggere i vinter og til foraaret, i sær de som enten
formedelst paatrengende hunger det forrige aar har været
foraarsaget at bortselge endeel af Deris fisk til Nordlenderne
mod brød og anden nødtørftig underholdning og derfor gi-
vet 2 a 3 dobbel værd, efterdj intet var hos handelen at faae
for vahrer og penge, eller og de som efter haanden har været
Forceret at opæde sin aufl, i mangel af anden føde, som og de
som for manquement af klæder, hvoraf og var Stor fattrese
hos handelsbetienterne, ei kunde komme ud paa Søen om Deris
næring, vil søge til mig om hielp og ordres til handelsbetien-
terne for at nyde Credit, og ieg nock haver fornommen,
at de vil være Despensatores og uddeele Maade brød mod
betaling og gode Kiøbmands vahrer. Saa fattige faaer intet
Saa understaaer ieg mig Deris Kongelig Majt og det Høy-
longlige Cammer Collegio Naadige interpretation og krafftige
beskiermelse, i fald ieg nødes at giøre de dispositioner om
landetz nød og de fattige betrengtes Conservation nomgienge-
lig behøver, Saa som ieg ellers ei seer, at kunde maintinere
Kongens interesse, til landetz Conservation, de Octroyeredes
beste ved handelen udj næstfølgende tiid af de 10 aar de ere
forbundne at blive ved den og mit eget ambedes pligt
og derved følgende instruction og dyre ed, ved hvilcke ieg
forbindes at see landetz opkomst, og forhindre, saavit muelig,
detz totale ruin, herved folder og at questionere. Som een fat-
tig mand af Almuen som haver Koene, mange umyndige
børn og tienneste folck der søger sin næring, oc dog icke er
lockelig ved fiskeriet, eller og formedelst ladhed negligen-

Nesti blad mgl !!

det, om da baads haad og Ret, skal af mangel paa Credit forsmaghe af hunger, frost og anden elendighed, i sær bettelstaven

Det gamle som nu Staaer, er i Sandhed, ei om kostningen
værd. Fæstningens Huuse er ey heller i bedre Stand, Thi
Archelierne er ganske forfalden, intet Tag har været
derpaa nu een 5 aars tiid, gulve lofterne og Timmeret
ganske forraadnet og uden binding og Vaaver, saa intet hel-
ler derof er Tienlig, bliver derfor høyt nødig, at om noget
inden fæstningen skal bygges, det da ganske fra grunden
nye opføris, og maatte til den ende, bygnings Timmer
Kalck, Steen, vinduer bredder og andre bygnings requisita
samt bygnings mænd, tiilig om aaret ordineres, at der høstens
antrædelse kunde være i Stand hvad allernaadigst blev Resol-
vered skulde opsettes, enten af Steen eller Træ, og om mine
Høybiudende Herrer Naadigst vilde behage, at kalde nogen
af Landstatens General Commissariat til Conference med sig
efterdi dog baade Slottets og Fæstningens Huuse er liige
skiebne undergiven, og da conjunctim slutte een vis Sum-
ma at blive employered, og derefter lade opsende een afritz-
ning til General Major Tuchsen udi Bergen, eller Naa-
digst ved Commissariatet befale ham at lade een nedsende
var efter min underdanige formeening ingen bequemmere
til at forestaae og udføre det verck end hand, som baade Tie
forn er kyndig om Situationen af fæstningen og alle
derudi værende Huuse, men og efte i de materier haver
Correspondered med General Commissariatet, i sær saasom
denne fæstning Wardoe-huus, Dependerer under Commen-
dantskabet i Bergen, og guarnizonen her, Sorterer under
Commendantens frie Compagnie, ved hvilcket findes ad-
skillige haandvercks folck, som for een Sommers tiid
kunde hidskickes med de første Nordlands iagter som Rei-
ser fra Bergen, og igien retourners om høsten, med skiebe
herfra. Vil underdanigst forvente mine Høybiudende
Herrers nærmere Naadige Resolution og ordres, hvorvidt
ieg kand haabe i oven skrevne underdanige Solicitation
at blive bønhørt, forestillende alleene tilslutning, at

Ovenderweeden er her langt dyrere end i Kiøbenhavn, og er
engang at faae, Kulden haardere, Huusene aabne og fiigtige
inden til, og det som vaerst er raaden og muxen fordig at

falde mig over hovedet, indflyer, derfor om de Vaadige Herrers betiimelige hielp, og lever aldtiid, etc:

— Wardehuus Slot den 1 September Anno 1730 —

No 8.

Deris Excellence, Højædle og Welbaarne Welædle og Wellr: Samtlige Hans Kongelig Majts Tilforordnede ved Land Etatens General Commissariat.

Af hosfølgende Sorenskriver her i Findmarcken Sr Ands besigtelse over Wardehuus fæstning, vilde Deris Excellence og Vaadige Herrer, gunstigst behage at fornemme den ruineuse Tilstand i hvilcken den nu findes, og at de 2de Archehir som tilforne her har været, ganske er forfalden og nedraadnet; saa krud og anden Krigs amunition nogle aar derudj oj har kundet ligge, men er bleven bevaret paa et lofftudj Amtmandens eeget Huus, end skiendt hand selv er saa trengt knap logered, at mand daglig maa brende lys i Cammeret, hvor krudet ligger oven over og saaledis aldtiid være i frygt og fahre, beder underdanigst at de Vaadige Herrer vilde træde Tilsammen med Herrerne udj Cammer Collegio, som ieg i dag med Posten haver givet Notice om Slottetz misrabl Huusværelser, paa det da conjunctim derover kunde delibereris og een Summa udfindes som kunde være Tilstreckelig til hvad forneden giøres, alt af nye at opbygge (: Thi det gamle her Staaer, er ei værd at koste penge bort paa til reparation :) og om da mine Naadige Herrer med det Kongelig Rente Cammer bliver eenige om Summen vidste ieg icke at giøre forslaug paa nogen der bedre kunde anfortroes de bygningers Direction end Hr General Major Tuchsen i Bergen som ieg er forsickret baade Tilforn har hafft Correspondence med mine Naadige Herrer derom, og derforuden er kyndig om Stædetz Situation og andet som kunde requireres, Tilmed Dependerer denne fæstning af

Commedantskabel i Bergen, hvorfra den 9 med
gjarnizon forsiunes, i hvilken henseende hand disk

N° 10. Extract af et brev til Interessenterne i Den Finmarske beseigling, Jacob Severin, Oluf Black og Rasmus Sternberg, Dat. Wardehuus Slot d. 1. Septbr. 1730

Hvad Serieuse affaires angaaer, da er ieg derudi at beklage, at ieg er kommen til et Amt, som over alt er opfylt med Klaugemaal saavel over det ringe fiskerie paa endeel Stæder er falden, som oc de udüelige vahrer Handelspladserne det forgangne og indeværende aar haver været forsiunet med, dog meest det forlöebne. Meelet er for groft malet og Tiener dem ei til Fladbröed, som maa være Tynt og vel igiennem baget om det skal være varig og icke muulet, og Bageovne at Steege tyckere Bröed er over alt ei Brugelig her i Amtet hos den gemeene Almue. ved Tingene er forevüst pröver af meelet, som ei alleene haver været ganske muulet, fult af skaren, seet ræmmelig ud, og ingen kraft været hos formedelst haver anbrent sig udi de fugtige og Raae Tönder der saa haart haver været indpacket, oc foraarsaget at det maxen 3 finger Tyck omkring ved Træet, er befunden at have ansat sig, som een tör eltet dey eller skorpe oc været ganske læt og Svampig. Tönderne klauges og over at de haver ei holt sin rette vigt, som iligemaade ved opveielse er befunden og den fattige Almue dog for hungers skyld og Mangument har været

Forts. № 10. dat. 1/9 1730

nöed at antage dem for fuld priis med meere saadanne Gravamina over den Post alleene, som jeg venlig beeder Messieurs for sin eegen Honeur, Landetz Conservation og derav flydende mangfoldige consequencer, i tiide vil söge at faae rettet oc om muelig var det at önske, at malet i Jylland eller anden Stads, hvor vandmöller er, kunde blive malet og indpacket for siiden at Transporteres til K.haun og indlegges i törre Boeder til fahrten paa Findmarcken skeede, hvilcket efter min Tancke ei kunde vare meeget bekostelligere for Compagniet, end at lade Komet umalet didbringe, Med goede Sö Stöfler, fiske Snöier, Blye, fine massing Stenge, Tran Tönder og tette Fure Tönder at Salte fisk udi, vadmel til Klader og got Sterckt Lerret at shide paa til skiorter med meere saadant til fiskeriets drift og Landetz uomgiengelig fornödenhed, har ei heller handelen forrige aar varet forsiunet som den burde, og tildeels vil oc nock saunes itzige aar. Jeg vil derimod haabe at Messieurs til forestaaende foraar, föier de anstalter, at abundance af alle saadanne vahre anskaffes som Landet saa höit benödiger, og ei iden yderste Ruin kand vare foruden, derimod kunde föres mindre Quantitet af Brendeviin og andre saadanne Sager samt af

Fortg. № 10. dat. 1/9 1730

de ting Octroyen ei Tillader, ei heller derudi findes Specificered. Udi öfrige giör ieg mig forsickret, at Handelsbetientene efter sit löfte til mig og pligt mod sine principaler giver med skibene fra enhver Handelsplads udförlig og Tilforladelig Demonstration om hvad kand fornödiges til nästkommende aar, det ieg og har forsickret Almuen om og tillige engageret min Parol, at de Herrer Octroyerede, naar De kun fick vide hvad feilede og Landet Klaugede over, blev det til den tid vist Remederet oc Tilstrechelig quantum af behövende vahre og ipaaklagelig Bonitet anskaffet. Hvorimod de gode Messieurs kand forlade sig til, at ieg, saavit muelig, skal overholde og paasee, at Deris Handelsbetiente ingen uret og ubillighed af undersaatterne i Landet bliver betiede udi Deris Handel og vandel, som og i andre maader, forbliver udi öfrige med ald Consideration.

— . —

F. A. Amtmann Frimans Kapitole 1730-37

No 21.

Til Generalmajor ~~Tücher~~, Vardöhus 20/2 1731

Om festningen og havnen. Festningen er bygget ved innløpet av fiskevaret som ligger på istmen - ca 120 alen bred, mellom de to bukter fra nord og sin som nærmer deler øya i to. Festningen ligger på östre side av den söndre våg. Ved fiskevaret er ingen havn for skib, men ved den vestre side av øya imot fastlandet er skipshavn bedt for små og stor fartøyer - ikke av de beste vinterhavner skjönt ankergrunnen er god, og skibe har overvintret der.

Bussesundet - Her er anhersettet med rent innløp fra begge sider så skip kan komme ut og inn med alle vinder. Generalmajor Tücher og oberstløytnant Barenfelt mente at det hadde vært det beste sted for en festning på øya - ved Bussesundet.

Derfra kan en ikke se fiskevaret og ingen folk bor ved sundet, og ikke nærmere om et godt kanonskudd - derfor ikke lett å få assistance av landfolket ved en hastig overrumpling.

Tömmer kunne kanskje hentes fra Rasland, men vise vanskelighetene. Ogsa vanskelig å hente fra Altern - langt fra sjön og ingen hester findes i amtet. og ingen sag. Best fra Trondh. og Nordlandene - eller fra Bergen med et skip som dog næsten ~~[illegible]~~ gå baklastet til Arkangel.

Vow er å få, men om den på gr. av sin seighet og magerhet vil gro sammen, tvilles på, uuntaken det kunne komme gjödning imellem, som kunne mykne den. Men på de säter er og mangel - på hele öga finnes ikke over 16 à 18 kjör, og den gjödning som fra dem falder blivr aarlig til ünötte bortkast, efterdi hverken saaes eller höstes. Når jeg tvile på jordens bekvemhet, er at jeg merker at bröstverket på den gl. festning endnu ei er grodd sammen. — —

F.A. Amtm. Frimans Kopibok 1730-37.

No. 27

Amtm. Friman, Vardöhus 31/5 1731.

Ol. a.

Fogden Hans Svelgaard, en gammel og forstandig mand, haver 3 à 4 aars tiid efter allernaadigst permission opholdet sig i Kiöbenhavn, hvor hand endnu er, og imidlertiid ladet Embedet betiene ud fuldmægtig, og saa at Fogden self staar for introdernis rigtig leverance til det Kgl. Rentekammer.

Sommelsen Peter Aud er og en expedit og begvem mand til sit allernaadigst anfortroede Embede, og haver den berömmelse af alle, at være en ærlig mand, som ei med sin villie og forsæt nogen skulle ville forurætte. — — —

— —

No 12

Om en gl. fin som det ha funnet sölv!

N:o 30 Til Rente Cammeret, 31/5 1731

- - - - - - - - - - - Her udi óst Findmarchen, hvorunder Wardóe, Kiberg og Wasóe Ting Stæder Sorterer, begynder alt meelet og andre vahrer til almüens Subsistence meeget at mincke, Saa det er at befrógte, at hvis de Octroyeredes skübe, lenge skulde udeblive, stoer manqüement paa münd Provission og anden nódvendigheder, til Klæder og fiskeriets fortsettelse vilde fólge, og er det at beklage, at saa ringe omsorg af de Octroyerede haves for dette Amt, som dog i fald blev med krast fortsætt og i rette tiid med nóyagtig dógtige vahrer forsiünet, nock indrentede hvad Depencer derpaa giordis. Fra west Findmarchen, haves, ei saa eegentlig og tilforladelig Notice, om hvad kand behóvis af saadanne vahrer, men ved Ting Reisen, som begynder den 1. Juny, skal ieg grundigere lade mig Informere og min Report til det Hóye Collegio indsende. Det var til Conservation, for dette fattige Amts Indbyggere at ónske, at oplag paa de nóedvendigste vahrer maatte Injüegeres de vedkommende, i sær, saasom Octroyens 9 Post befrier dem fra ansvar i fald skübene, formedelst ülóckelig hendelse, ey til sine Destinerede Hafne indkom, og i hóyeste nód og yderste fornódenhed at hente underholdning fra andre Handel Stæder maa enhver som

Forts. N° 30 Til Rente Cammeret 31/5 1731

Landets beskaffenhed, veyrets uroelighed og Stædernis langt fraliggende er bekandt, Tilstaae ei at lade sig vel giöre, Tilmed er ei bequemme fahrtöy dertil udi det heele Amt at finde, hvilcket og fogden Soelgaard som nu er i Kiöbenhaun med mig kand Testere, i fald Naadigst maatte befalis, hand derom sig skulde erklære.

Den Miserable og ganske ruinerede Tilstand vaan Huusene, eller det saa kaldede Slott Wardöehuus forefindes udi haver ved 2de forhen til det Höylovlige Cammer Collegio forestillinger giort bekandt, saa og needsent ved min andkomst den forrettede besigtelse, hvortil mig refererer;

Naadige Herrer; det er vel ei muelig, at De kand Troe hvor forfalden alle ting her er, og hvad ieg og mit Huus folck udi denne haarde vinter og dette kaalde Land har udstaalt, eftersom Huusene over alt er aabne og exponeret for kulde og Storm vinde, Tagene dryber, saa ieg har haft möye nock at Conservere Archivet og de Orginal breve og Protocol. her forefindes, og det som endnu er det værste er at mand hver (~~öyeblikk~~) öyeblick maatte frygte, at Huusene falt os need over Hovedet, vil derfor endnu som forhen anholde, at mine Naadige Herrer, Naadigst vilde giöre forestill-

Forts. № 30. 31/5 1731

else til Hans Kongl. Mt., at anden bygning maatte blive opsatt, eller mig allernaadigst Tillat udi Nordland heller et andet Amt at boe, hvor Huuse kunde haves for leye, da ieg aarlig hver Sommer kunde reise huid i Amtet at bivaane Tingene og tilliige tage i Observence hvad andet kunde forefalde, almuen og mit anfortroede Embede vedkommende, etc.

Wardöehuus den 31. May 1731

— " —

F. A. Amtmann Frimans kopibok 1730-1737

No 36

Hammerfest 10/2 1731.

Om et Mürschinsk skib fra Arkangel drektig 21½ last, bestemt til Trondh. som strandet 4. mars og dem på land. Handelsbet. Johan Forman ved Hasvig kjøpte ladning, skip for sin principal Jacob Severin for 1250 rd.

Skipper reiser til Kjøbenhavn med et av St. Severins skip som ligger seilferdig ved Hasvig..

163 sekker rugmel som var i skipet skal selges til almuen de del er mangel ved indel handler. — skjønt del stor mot oktroyens 3. post som befaler at at de varer som landet skal forsynes med, bis innskipes i Kongens Riger og Lande - måtte likevel tillate det.

Avskrift

fol 356

No 4

Selædle og Velbr: Hr Amtmand

Over de udi Hr Amtmands skrivelse under 1 Septbr: nestafvigte aar foredragne besværinger, angaaende Landet Findmarkens slette providering, samt andre udøgtige Handels vahrers didsendelse, og da værende mangel paa adskillige diverse Sorter, have vi indsendet Interessenternis Erklæring Postviis, som gaar derpaa udsat Klagemaalerne, som de indsente Extracter af Ring Protocollen hensigter til, fornemmelig hafver sin oprindelse fra det første aar, de antoeg Handelen, i det de som da ukyndige i dend Handel, giorde: Deris Reigning, med udreedningen efter den plan som afgangne Amtmand Sidelman og fogden Soelgaard hafde calculeret at skulle behøfvis til et aars provision, og det over og icke under, da de siiden efter nærmere erholte underretninger fra Deris Handelsbetienterer, har maattet erfahre at Landet behøver dobbel saa meegen udreedning som calculeret er, og indaflingen derimod, særdeelis Tranen icke eengang skal beløebe sig til ½ deel som planen specificerer, at de altsaa holder sig undskylt, at der paa nogle vahrer har voren fattelse, som dog ved det andet Lars beseigling blevundsat, omskiøndt endeel af Skiibene, icke hafver været ankomne, forund Klagemaalene paa de holdne Tinge har tildraget sig, i den Sted de det første aar, ikkun har hafft lidet seller intet af Landet, uden hvad de til Deris Skiibes retour har pr: contant maattet tilkiøebe sig af forrige Handlere og ydermere med Deris Handelsbetienteres Reigninger, stand got, giøre at de paa samtlig Handelstederne udj Findmarken har hafft til beholdning ved forleeden aars slutning baade i vahrer og tilgodehafvende hos Landmanden over 4000 vog: eller 22000 rd: umeldet at udreedningen indeværende aar, følgelig Deris Betienteres requisitioner, end un langt overgaar idstafvigte aars provision, saa icke de, men forrige Handlere, som baade det første og andet aar ved mange slags inventioner, har indbrevet Deris restan

Klagemaal over Meltz udbytighed, da falder Dette sam-

menne det ganske vanskelig, at nogle faa Justitiarii, kand komme for
dennem og lægge lyttighed til sig i de aabne Vande imellem han-
delsmænd og landmandens sinne, der dog vel ikke i alt land
forlanger mange penge paa Contoiret, Mens Opvalgerne sig gan-
ske ikke kand undskyde Landsfed at Meltz nutim kiøber varer
udlandet eller det skiønne fra egnen, med mindre de sig
ovenfor Dem, saadant af Malice eller ondskab, til deres Klage
maals bestyrkelse falsker giøre, vilde det til mig tænke paa
den ruin og forsvaringens forretninger paa den anden side
forøfter kand forregnes, naar nu deres tilsoldis som villadne
lige er, Meltz Conitet og vaghalsed, følgelig forordningen 1702
mig handel bestimmende overvarer er med dem til samling, at ex-
aminere og siidem tir Stiller i Alleres som Interessenter,
ne forestiller Indbyggernes klar sammenfed i år i Nordøe
og Skiberg Eingtaarn, at mid kiøb de land for tale, vil de dog
Vedse lage og Credit og i dølsmaal søges at Oplage deres vøste
vaffer til Nordlandz fahrerne og Skiørfolkenes, uden at be-
kiøbere eg om deres gield afcontaling, og ikke det allerne,
mun med og søglegne de øvrige eg over almuen, kiøbe forord
med til deres ærlige vinkning; Alsaa og ligesom det er tilbø-
lig i de øvrige det de Octroyerede forsinner Indbyggerne med
dagligt og forsvarligt handelsvaffer til Contoiret midler og fi-
skeriets forsørgelse, som de jan forsikrede at de øvrige, saa
giør vi det og forvisset at hr. Sinkmand de vinnet ikke efter
tænke at tilsolde, commitere og tilskiøde almuen, ikke
allerne at være slitte i deres arbeide, mun med og at de
med ære og omsiggelighed, deres fø for ødling, forvarlig
vinkter, saa den maader handel bestimmerne under tim-
ligt og samit Situationen det tilladrer, og ikke at fnedm
Varen til andre, mun at bevare sammen à proportion tilleg
med i fem til de Octroyeredes handelsbestimmere, ligesom
ren, med et forøvrigt maal, ummelig 136 Cotter til Contoiret
efter forordningen af 10 Jan: 1698 dem 1 Cap: 15 pt. Med
fvilter og andre deres vaffer, de og vil tilsoldis at nordlanne
naar handel bestimmerne lader tilsige, at Skiørnes ikke de
efter fulde kiøbe og sold, saa det de handlende aarel om
Indbyggernes land at fisteres og maintineres ved deres handelen

hafve nogen skiellig foye, sig ofver uskuck eller forurettelse 36

at besverge. forblifvende.

Hr Amtmands
Kienstvilligste

C: L: v: Ressen,

P: J: Bornemann, v: Johnn

O Thott M: Basballe, P: J: Michaelsen. P: M: Lund

Rente Cammeret
den 26 Maij 1731.
Til Amtmand Friman i Findmarken.

P Rocho

No 47.

Pelædle og Velbr. Hr Amtmand.

Af indslutte de Copier, saavel af de Herrer Deputerede i Land Estatens general Commissariat, deris til os indkomne skrivelse af 26 Maij sistleeden, som den derved communicerede extract af Hr general Major Huitfelts den 28 April nest tilforn aflatte skrivelse, fornemmer, at velbemte Hr general Majoren besverger sig det handicke fra Hr Amtmand har erholdet den forlengst requirerte rapport om Wardoehuus fæstnings Tilstand. Ides anleedning vi herved vil have Hr Amtmand, anmodet at hand som Stedets Øfrighed, der og har sin boepæl udi fæstningen og saaledes tillige ansees som Inspector eller Commendant derover, uveygerlig allerforderligst medderler General Majoren den forlangte efterretning, og end videre med hannem correspondere om hvis af fæstningen, som under hans Commandoe Sorterer, maatte dependere, og hand til Hans Kongelig Majts Kiennestes herefter kunde behøve at være underrettet. forblivende.

Hr Amtmands Kienstvillige

C: L: v: Ressen

P: J: Borneman, v: Johnn

O Thott M: Basballe P: J: Michaelsen. P: M: Lund

Rente Cammeret
den 2 Juny Ao 1731
Til Amtmand Friman.

P Rocho

Copie af de Herrer Deputerede udi Land Etatens General Commissariat, deris til Cammer Collegio, ind

(1)

Dennes Ligning er saaledes af mig udj H. P. Overlandsmand Benzons Kancelli og Biskop Hagerups Forfattet

Trondhiem den 20 Juli 1751 Adr. Dreyer.

No 47.

Velædle og Velbr. Høiærede Herr Amtmand

Fogden over Senniens og Tromsø fogderier Herr Andreas Fonder, har andragt for mig, hvorledes den ene af den marcherende Judevigger med Navn Lon, bekler at tilligemed den Senniens fogderier, den Vaar i Kiøbstæderne for under den i fogderiet, at blive pelsagt i landet, naar de er ikke hjemmehørende fæstere som for at erhverve sig og ogsaa gjøre Mand for Huus og gaard, hustrue og børn og faaer Kiøbstæderne i Finmarken, hvorimod der med navn Rønnolt Larsen, der bel saaer lagt Kiøbstæderne for Bygden i Skiolfjord, da i hvorvel Mand ikke kand nægte det at hine er nogen af de Nordlandske Judevigger, der faaer tegt til at lade Kiøbstæderne ellers gjøre det i Finmarken, saa prædikerer Mand dog, at saadant maa skie loglig. Almelig, naar den der Vaar i Kiøbstæderne for den jo hvorne i Nordlandene, Ønsker den til Finmarken for at erhverve, og den samme klager over at den i Finmarken Judevigger at have i Kiøbstæderne for Kaunum, for den synes at Kiøbe sinne til sin hustrue igjen, for at giøre regtighed for sig saad saaer det under Sunder, da det siden, naar saad for Kiøbstæderne til aar til nu, og lage en Kiøbstæderne loglegen er, Vaar saaer frie for at Kiøre ud i Finmarken. Ligesaa maatte de Mand som sidder med gaarde og Kiøre pelsage i Finmarken, ikke pelsage til Fogderiet igjen, og giøre regtighed for saadan der skyldige, da de siden, naar de faaer saaer Fogderiet Fogderiet, kand slotte hvorsom de vilde.

Saa skulde ingen for Kiøbstæderne lovede, Mhr. Amtmand, vilde de saa lang Justitiæ forundum og vendte at ingen af de Finmarkske Judevigger, beholder nu Frie Kiøbstæderne ingen af de Nordlandske folk, der er i Kiøbstæderne for andre, forinden de har giøre sig klar fra Frie hustanden, og de faaer saadan Bog og Frie med sig at den Lov af Frie Kiøbstæderne, Dans at Hr. Amtmand ligesaa vilde forfatte Dennem af Dans underfuldmægtige, som til dennes Tid saaer lagt saadanne udj Frie Kiøbstæderne, som uden Bog og Frie saa Frie Hustanden der forbrødre, at de sender sin fra sig sit Frie Hustanden igjen og ikke tolorerer den i landet.

Saa lange De ikke have Pas og beviis for det Sted hvorfra De ere

lemmer. Paa hvilkets Forbliven Personer jeg har til Prøvet 40.
og om, at fund under Hr Amtmand min Liste, forestår Hr
Amtmand, forinden alle Inquirere, hvor samme Personer
sig opholder, og videre foranstalter deres tilbagesendelse; jeg
forventer forøvrigt min lovlig assistence, om det vorder
mig eller andre tilfælder, saa at jeg mig med Rettens at
assistere og forbliver med alle consideration og attachemend

Velærde og Velbr: Høytærede Hr Amtmand

Tienstfyldigste Tienner

Stor Tøsengaard
den 20 Septbr: 1731

Skeldrup

No 48

Velærde og Velbr: Høytærede Hr Amtmand

Min skyldige udfordrer icke allenue, at aflegge dyrebar
taksigelse for forrige gode naarværelse og nu sidsten sam
men med og for høytærede skrivelse imod 1 Septbr: 1730,
men mig frøyt i dette aar er indsnedigt, spøgs forrummer
deres Velbyrdighed lovlig at forsøge til det allernaadigst an
for trende Amt, om fordrelse forvøyger mig, og med jo mere
er det glæder mig, om og ved nogen tilfælde kand være tilbe
fay. Fuldmægtigen forrummer Mr Amtmand Oplæsninger,
vrøver med denne Ord, at de tager sig saavel paa de
Judviggrenes partis vegne angelegen, ligesom Mand og Kone saa
de Interessenterne fra deres eide efterdøgs Forsømmer paa
saaledes, at de icke skulle forøvrigt efterre Klagemaaler, Maar
ikke Judviggrenes Arf vilde gøre Øvrigheden, Øre i sin og
andre vegner vel vidende, vrøgt hvis de forlegninger, og ikke
lade andre uredkommende, drage af med de dette vøtte, og
[illegible] de Ladtøste til Interessenterne som Øvrigt er
[illegible]
Ok Lauck og Øvrige [illegible]
Amtmandes gode forøvrig, vel, med hvad min vøvrige venskab og
de algemeine vøste, jeg vøgt ikke Øvrigt, vidner kand
[illegible] Men [illegible] og [illegible]
belagen
[illegible] Sandfærdig [illegible] Da mig
vedlæg: [illegible]
og er min, forbliver med Øverste consideration

Velærde og Velbr: Høytærede Hr Amtmand

Ringkjøbinger Tienner

Ringe
den 26 May 1731

Rorbo

Avskrift

No. 49.

Welædle og Weler Hr. Amtmand.

Höyfærede fornemme Ven og velynder

Under Cammerets breve af 19 og 20 maj sist leeden, gav
ieg mig den ære at besvare, Mr. Amtmands Meegetære
de skrivelser anlangende ynnse vaaningernes reparationer
og landets fornödne forsinning, hvortil tienstlig refer-
ris. og siden her nu gifves Stiibs leilighed directe ad Find-
marcken, saa fornemmer Deris Welbyrdighed af de med-
bringende breve, at Cammeret har funden fornöden at
communicere sam copier af hvis derom forsen med Posten
er afstattet, saa det om Stiibet foren Posten til Findmar-
cken skulle arrivere, de da af de medfolgende breve kunde
have den fornödne efterretning, og fornemmelig for der-
hen, det Interessenterne, saavel som Indbyggerne under
Justice udjalt hvis som rett og billigt er, saa klagemaaler
meeste umeligt være tand, vorder forebygget, vel gedenkende
de at vil landmanden have det Interessenterne skal være obli-
geret at forsinne dem med alle behövende vahrer, saa ere de og
pligtige at betale dem hvad de bekommer, og icke yde de slette
ste og forderved vahrer til dem, og derimod under haanden
de beste til andre uprevilegereds og uvedkommende, som icke al-
leene disse, men end og alle de forrige der har beseiglet
landet, alle tiider har klaget over, hvilket er det som Mr.
Amtmand af Cammerets breve vel erfarer, icke bör skie-
men at Interessenterne bliver assisteret saaledes, det enhver
betaler, hvis Deris Kiöbmænd, dem formedest een eller an-
aarsag, følgelig octroyen maa borge dem, samt at varerne
forhvarlig vorder vircket, saa de kand passere for gi-
Kiöbmands gods, i betragtning af de store fragter og omkost-
ninger de ellers paa de en udskiibning, unöttig maa giöre
hvorudjuden Hr. Amtmands gode foranstaltning skal
være det beste Middel og til begge deeles conservation
forekommes ald norden og deraf flydende klagemaaler
der ellers bör höres, saavel paa den eene som paa den ande-
siide. Thi naar der considereres, at Interessenterne
obligeret, at betiene sig av danske korn varer og males paa
vejer møller, kand det icke være ventelig, at meelet blive
saa vit, som det der males av fremmede korn varer, og de
forrige beseiglede har hofft frihed at betiene sig af deyhel

saa fiint som det der bliver dyrt og Malt paa gand
gyrenes. og som dette skriver i den pleiende Intention,
saa giver jeg mig forsikret at det ikke ilde og lagres, men
bliver imellem os Pres. til slutning skal det være min
fornøjelse, om jeg udi nogen occasion kand være til deres
Velbyrdighedes behag, etc. forbl. med min gen Respect.

Velædle og Velbr. Hr. Amtmands

Tienstfyldige Tienner

Bahn
den 23 Juni 1731.

Rocho

Tarskard

No. 57.

Velædle og Velbr. Hr. Amtmand

Paa dennet som det var os i sin tiid at ønske deres Velbyrdig
hedes lykkelig ankomst til Amtet udi det jiemste klarom, saa
fil vi saa hertelig Filiciteret, som vi Pres. ønsker at prosiitere
af deres nærværelse der i landet. ønsker den gode Gud skenker
os vil conservere deres Velbyrdighed med bestandig og langvarig
helbred, forrend vi samtl. i Ønsker med et vivat et vigeat
Fremannis. Saa ugiernen selver vi vereinet med allerødmy
ge nøjelse maatte kommunere Hr. Amtmand for lege,
skuldre den almer for sig den ikke saa stattelig med klage
maal at overklemme Dennem med, in Specie efter Mold,
som vi giernen lidt Taar ikke kand beverre saa fiint Malt af
dette lands Ring, som det der fra Bergen og Trondhiem
forsøm saa ladet Malt af gammel korn og fiint, saa vel Molge
som efter dets Ring, forrem vi tilforn saa giorde os ud
fengtes for anforgning, men dreimed til det jydeligste man
tinerer, som vi os ere fuldkommen Stand at overbeviise, det
ald dersom omgangen kunst saa stor uvillighed og vin kerlighed
saa vel af de Pres. som vore Betjenteter og arbejdere folkenogen
finder, kand være mierlig og giærlig, og som deres Velbyrdighed
udi sin Relation til det højlavelige Cammer Collegio, vidtløf
tig disangaaende har largeret, saa vi mistænkt vi gaaler vel,
ere forsikrede Hr. Amtmand forundjiednu saa fatt, som vi de
raison efter de Politiske Regler, dog ikke kunder efterlade
allerhøjst siidnu Status Rerum, nu er forandret, udi hennun
tenor at replicere, forunummerlig som vi med Tryste skade, si
ni fil saa continueret handelen paa Friednæretten, men
lad være det da saa Skierre i bryggerhuset, saa fil vi saa lit saa
fatt skjelds apparent ikke mere obligeres, som den communi
cerede plan over Landets regiisita, saa vaart uforskrevelig kiøbe
ceed plan

vi ingenlunde Deris Welbyrdighed ior herefter ved underfin-
ding, saavel af Vores Retsindige omgang, som oplysning om en-
deel de dovne og Skarnagtige Indvaaneres uartighed, skal for
den kommende tiid give os bedre attestatæ end hiidindtil,
hvorudinden vi saa vedbørlig skal vide at aquitere os, som vi
og med allerstørste Respect. Stedse forbliver

Höyædle og Welbr: Hr Amtmands
ærbødigste Tiennere

Kiøbhafn
den 8 Maij 1731.

J. Severin, Oluf Blach, R: Sternberg

[aiskrevet]

No 51

Höyædle og Welbr: Hr Amtmand
Höyfærede Höy fornemme Ven

Siden voris forrige under 8 Maij med Skipper Anders
Ludvigsen, hvoraf indlagde Copie følger, som vi haaber
er Deris Welbyrdighed lockelig indhendiget, er os fra det
Kongelig Rente Cammer, indsluttet til befordring overle-
veret. og som de Höye Herrer saa Naadig har forsikret os
hvorledis Deris Welbyrdighed i saadanne terminis var til-
skreven, at vi ingenlunde maatte være Tvifl om voris
interesse herefter ior skulle ved ligesaa vedbørlig nidkerhed vor-
de beøyet, som Indbyggernes paa den anden siide, er der
intet andet i disse miserable conjunctiurer for fiske handelen
og den Tindmarske in Specie, som for det første kunde Sou-
lagere begge Parter, end at udfinde saadanne midler, som ultro a-
troque kand være competentia. I saadan henseende vi med Største
confience allerærbødigst ansøger Deris gode assistence og Raad-
føring udi hvis efterdags til Handelens befordring maatte
forefalde, for hamme vi med saa vedbørlig Tacknemmelighed
skal finder erkiendtlige, som vi og Stedse, med Guds beskier-
melses erønskning, Resterer

Höyædle og Welbr: Hr Amtmands
Tienstskyldigste og ærbødigste Tiennere

Kiøbhafn
den 26 Juny
Ao 1731.

J. Severin, Oluf Blach, Ras. Sternberg

No 52.

Welædle og Welbr: Hr Amtmand Friman
Min ydmyge Respect.

Den 18de Decbr: 1730, toegieg mig den friehed at forestille Den
om den her fra Guhuds Ting Sted i Sennien, bortløbne gifte
Mand Reinholt Larsen [illegible]

Reinholt Larsen Øyeiord, som efterhed sig kan afforsørge

Kjøbmænd og ringe Borgere, forudden den forfaldne og
uredelige Huusfrue paa Faar Øe Øer Jord, og Maar med
nu til Rostanten i Skatter og Land-Skyld med aarlige Rettighed
5 Rd. for det aar fand forbevarg, Ville de selv vel lidet
andre paa mig og andre for i Ting Vrøvl skyldig, saavelsom
fandt Kiøbmand Mons. Hans Danckertsen i Bergen
for hvilken Mand jeg selv saa hidtil fem til Credit, skyldig
med 36 Rd.; Og som Kiøbmænd overlevere ikke med de Landsmænd
tilbage, saa faar paa mødrel Ting Øerne almindelig forklaret
sig, at de flere faar lagt under exempel, saavel i dette som
forrige aar, og derfor erfiarer mig, at jeg vilde til hvi
de Øerne Amtmand gjøre, at naar De kiøber deres Ting
ogsaa selv til Findmarken at fiske, De da ikke saaledes
maatte der, imod Lagen, nøm deres; og saadan jeg derfor
mærkelig forraarsaget, saavel for mig selv, som for almindelig
at indgive min memorial til Velbaarne Hr. Justitz Raad
og Amtmand Schielderup, og ærbødigst fem den ulovlige fred
formodelig saadanne overlevere vilde paa følge, i det at
naar vandre om Skatter for sin Jord, saa saadan maatte mi
stre sine Kolt og Timmer, som skal være fand ikke at vise,
de fandt Plads, saa maa jordem blive øde og Jeugen mister
sine Skatter, derforudden bliver den belagt den Credit
til Enemærker og Jeld, formodelig saadan bedrag skyld at de i
Findmarken, naar de deres Reise, forudsiger sig at
være befriet for deres de nulen fri i ~~Bergen~~ Bergen eller i
Bergen skyldige er, som jeg vel tilforen vred, at deres Velbe
dig fred, langt fra ikke tillader, at saadan ulovlig omgang skal
i deres uvurderede Amt, finde; Alsaa fandt jeg i anbe
ning efter Hr. Justitz Raad og Amtmand Schielderups be
ling, opfordret, efter det lagen forfer som er skred paa dette Ting
un, om dem som ere efterladte i Findmarken, og allerede for
mærkt bestemt til at fiske, mente ikke finde Kiøbmænd igjen
derfor jeg og har bragt dem som til Jeugen, efter nu
Skatter og saadanne Skat betaler;

Begjærende den
for ydmyg, deres Velbyrdighedes assistence: at ikke alle
ne de der overlevere maatte anrette at Reise
tilbage igjen til nu forer Hundrand og forst giøre rigtig fred
for sig, og lage fiidem rigtig Pas fra fogden for at de kan
frie fred at Reise og lage Timmer for de vil, nem med og
at nu forer ung deres Velbyrdighedes anordnede Amtmaatte
i ikke [illegible] at antage nogle af Vores unge Mand liv
tilholdes ikke derefter at antage

naar de bliver fornøiet af ei Dr, udenn Conlig Ord og Skrifte
Indbrd fra vor Lig og Grøftig Øvrighed. Forøvrige jeg er
forpligtet om Ærbødigst: Hr Amtmand Dr. til log dreiet
Conservation. Jeg forbliver, med Gud Dr Herrens
fred vedblivende. Ærbødigst og Ærbødigst: Hr Amtmand Dr.
Min yderst Tienstvillige Tienner

Wang
den 21 Decbr: 1731

H. Tønder

No 53.

Ærbødigst og Ærbødigst: Hr Amtmand Friman
Min yderst Respect

Deres Kongelig Majestæts allernaadigste Forordning af
1710 den 23 Juni bestaar, at de som fisker uden giilde og
fører deres fisk hinn, skal afvøiste med rigtig Notice
Seddel, hvor mange de fem forskiellige slags de har ve-
ret, og det under de Tienere forordnede deres Sinder, fiel-
den Tienere Sedel, da skal være de deres, naar de fra Thi-
ver deres fisk i Frysterne, uden til Bergen eller Cron-
hinn, derfor uden jeg og af den Contract som de Kiø-
benhavnske Interessenter med deres Kongelig Majestæt
har overtrædt, at de skal være forpligtet at forskaffe de uden
giilde fiskere rigtig notice Seddel, naar de med deres
Kiøbmand lader annammer og forsiender fiskene for de fremm-
mede. Saadanne deres Sedler der jeg for egen Haand
til deres, naar jeg mi kiøber i Frysterne til min Bergen-
skab bevis, efter Cammer Collegii Naadige ordre, Men
naar jeg de klager mig forevver, at de ikke i Findmar-
den efterkommer, Ej naar saadanne Sedler mig fremm-
vise for, da er de gantske uregtige, og uden om de under
fregnede med 3 bog Stavre, eller og at være fiskere vinger
ren Ere ind med sig, om de kalder Skaar kiøter, hvor-
er skaaren med en kniv, et Skaar for hver 3 underder fisk,
der er forsindret, og hvert maaneder naar med 3 bog Stavre,
som jeg haver ladet følge med min Bergenskab, hvilket Kongl.
Cammerret ikke har vilderet, som vender lig, med Dage, Men
holder sig til Contracten overtræd med de Kiøbenhavnske
Kiøbmand, og vandrer om hverken Kriger og fiskere i Find-
marken, siger at tienderne under der, land herredømme lag
eller skiøder, Dog at de ingen uden notice Seddel kand der,

kommer; Nu skulle jeg tilbrøde mig Velbr: Hr Amtmands assistence og gode foranstaltning, at Kiøbmanden, dnur eller og Bygstrøm som nøyder Tømmeren, maatte tilsøge, dog at selv og foranstalte saadanne Tømmermand om, land skriver rigtige breuiser paa hvad nu skrev verit solck jørre ti, nuder og iøller, og ikke allenue og forrer hverischaandnur naasen for Baaden i nodice Pedrlm, nemes med og hans med, rorre, om det er skatte bønder Dreb, eller er det Tømmer for Drenge, da hans husbonder naasen og gaard, Dan kunde jeg jer saa kaldkommerlige efterretning, naar disse Skiøbes i Jystrøm og efterlegge hvad Tømmerne betaler, Dei for med dette ikke skiøb, land jeg ingen rigtige giør, og ikke heller med nutem nodice Pedrlm rer rigtige, dei jeg maa eller tage imod nogen nodice Pedrl med 3 og Stavers naasen eller Skaur Kiøbe, uden hvilcket alt til dreis Langelig Majts interesse igaalagelse, jeg ydmygt vil bede dreis Excellence, dog fred vil lade jeg ved kommender foranstalte, at rigtige breuiser til mere udrøre med dreis Tømmer ydder maatte folge, paa det at de ikke for igiem skal betale Tømmer, naar de Skiøbes i Jystrøm af dem det er i Findmarken saa lyder, findes. I det øvrige befaler jeg dreis Velbyrdighed udi Gudes vogt. forblivende

Velædle og Velbr: Hr Amtmands

tienstøvrigst Tienner

A. Tønder

Vang
den 16 Jan: 1732.

No 54.

Ædle og Velbørdige Hr Amtmand

ydmyg tienner Hr

Jeg haver fremed tienstydmygst at anmelde for dreis Vel, baarnhed, det min fuldmægtig i Finmarken Hans Krog udi skriivelse til mig dat: Vardøs 20 Decbr: sidstleden lader mig vide, at hand ei er længere vil vedblive min egen tienneste for tienger, Men ved Kreg ning og rigtige aflæggelse, vil for sig dreiere Licienderee i denne Tømmer, hvorved jeg forraar sagre, efter dreis Excellences og Høye Herre Cammer Collegii ordre til mig derom af 31 marts i Jaa vigt hvorafs Copie her indlagt følger, at lade min forfilling betiene af min dreiqua Broder ze vender Per Hans Tod, gaard, indtil min egen tienneste. Dei hand af sin baar

dem, har følgelig mig paa mine Rejser aarlig, baade til fiel- og skiær, ja selv Rejsen allerede forrettet i 3 aar, efter at jeg havde brugt min Fejer arm at bred, nemlig 1725, 1726 og 1727, derfore- den samme land og i mit Hus aarlig haft under huder mit Regn- skab og Regn, lader Documenter at skriver gjengjorte af, den land dog- er ikke nødvendig. Dersom nu for mig med Krogs afskrivelse og min Dens tilskrivelse, i det mig allerunaadig er forunden embedet for- retninger, ligger mig saa meget, at jeg som fremmeder ikke skal blive hadelig for forrettet, vegiærer jeg ydmygst Velbaarne- Herr Amtmand, forskil ville have at gunstig Dispenser, mig til Skades forskaanelse og min Ære til underviisning og retskjøbe- nødig med embeds forretninger paa Øgnen, forend jeg bliver pryd forelegges fri Velbaarne Herr gunst at efterar.

For 14de dage siden blev Knuth Cammerherr til Comisseri- atet, angaaende Wardeskiøs Skolz ønsker forrejse dem nærmere

For Tragiverende som var Knuth Cammerherr blev Comisse- red Findmarkens Judskiøbsbrev efterskrevne, hand begyndte angaaende, har det for sig nidum nærværet. Skiønne efterredigere- nu til Findmarkens, Gud give sin velsignelse til Handlingens forfremmelse.

At S. Hans Krogs min Søn, med skrivelse til dem ere mig, maatte velbiede haar at giøde- ønsker forrejse forandring efter dem sidste Skrivelse gunstige Resolution, haver jeg 2den rem skjønder varer, til dem at dem dabenderedigere, det ere med Ælder skier og det andre med Bestem- jeg Recommenderer mig, etc. forblivende

Skiøtz Velbaarne og Velærede Herr Amtmand

den 11 April Ærbødigst Tjenstfyldigste Tjener

Anno 1731 H. N. Colgaard

Kongelig Majestæts skrivelse

Jeg underdanig at efters ere Findmarkens Lagde forfatning er skiøtter Guldmyndige Hans Krogs indleverede skrivelse af 10 Dec. nystafnede aar, forend hand forrettet at saa forstandigt efter, det hand sig dersom i selskab under Pommer, maa for Licienteret, som nærmere af hand- lagde Copies erfarer, vilde jeg forend til Soldat, at saa fremt jeg ikke Vragem, efter saa ønske som land trøjer, jeg da med embedsmandens forrædmder, nogsoldelig reforger- lagde forfatningen forsimrer med en Publicand og Habig Person, som Tømmerstem saaledes mig efters fraværende land trøjer og forestaar, som jeg Velærede efter at

designation beliggende ad Forenummer, og som det mere end
er uvengrlig, remitteris Deres Excellencies kraftige Ind-
tilling til Land Etatens General Commissariat, at nærmere
maatte blive Hiemmel, og det gamle uvengrlig Jern strax til
en fuldkommen afleveret. Dersom Deres Excellence aarlig for-
langer Inventarie Rnegistre, skal det blive indfindered, som
saad andet de forlanger tydeligt efterleves. Naa jeg alstæd
er &c. Wardøehuus den 15 November: 1731.

No 64.

Hejvelbaarne og Velbaarne Hr Rigtenfalingsmand
og Velædle og Æresvaerdige Hr Biskop.

Jeg anbefaling af Deres Høy Velædelbaarenheder paarørende af 10 April
1730, tager jeg den frie Frihed at indsende 2de rum Øvrigheds Mand-
faldes Jorder i specificeret saad de nærmeste Indbyggere
der i aaskiellige Jorder for de 2de aar 1729 og 1730 med Ordenaelig Jern
contribuered til den Kiøbenhavnske brand Øyer, og som den Sum
for de 2de aar var udlagt, mogen og lovt til det gvandum Amtet
for de 2 aar paa Jerne vaerdt Taxeret for at betaler, og
Penge for min aankomst allerede var overgaaet, saa jeg
ende allerunderdanigst Hr. Hr. Hr.

ing forbindum at Tack og Bevis om Continuation, hvor Ingenieur Sundt sin for et par Maaneder siden er reist, imidlertid giorde et fuldkommen Carte over Havdoe og Situationerne der omkring, hvorom hand til Land Etatens General Commissariat indsender en Demonstration at dersiden kand er solder Resolution over hvad nogen hvorvinnes kand anlegges. Hvad man sin mer til Antuan, dner angaaer, da gaar hand nog vel om aftiis efter efter sin eigen hand for uremte de forvinnurlig efter den hvad hvorvinnes im er nij, kunde indrette, men som Mand er med hvad forandring med den kand blive, finnes nig afrigten kand ~~blive~~ til Lieden efterretning, forinden det skier, og var det vel det at gjøre hvorvinnes dersiden blev afsteret, i fald der efterregnes skiedindet, skal blive hvaander indgen Mineraler. Over Materialier skal for i andre ri nere af kaar og af Sanger af sidstnevnte Steder vedhæftning, med de fra Havdland kand jagter, efter den eigen Hæfte kunde i andre af udvinge Cimmer Vinter og over fra Etten fremmed. Jagen Jagt eller andet Fiedant kaaretig at Transportere dennem de ikke gaar nogen dette andre indre kaft er fiellen kunde sin dagligt agtergid blet, som et kiøbt gjøres kand tilsigger og afsette, i ikke om Cang til Vinter. Det sagt, indtil at Snedvehvers, og dersom er andre Mons Sundt og fans Folge at Carte sig informere for ingred Fonder og Randsfie Tromsøen og Altens fogdeier, hvad fiellen af Over materialier erne tilsigmed Transporten der kunde kaftes og med Jachtaren en forraaret at sidstnevnte med andet videre om mater, angaaende hand forsikrede at restatte complet underretning til det Kongl. Rentekammer, efterdi mand af de her vermeder Veiers ignorerning, vi finder saa tilstrækelig oplysning, at Mand nurder staar sig noget tilforladelig til de ting hvorver at indrette.

Hvad angaaer Negotien, da frarer ing giøre at dette aar anvender gods til Landet er kommekommen, med usome af de kommer dog Gaver ing nudem formerdet Dostrus udbetaler, vi faar Specification paa alt hvad er sidbragt, vi felter nogen gjøt nodig hvad Mand det kand mere nij, Mand pra hemerer det trøst, nedet af Steiner er med Cing fredem, vi nuden indkommer eller hvad at nuum dette aar, fiider saa Cingt at bestemme sig over for Deres Leiere. Ord med Extract af Protocollen nig over kommer, hvorafing til de Respective octrogeredes overvøiing og videre foranstaltninger, skiøne Rammed Lys, vi saa, at under ier Dell precaverer hvad inconvenience Gaver kiendt under lø

skulde intet være nøy kiøbere med at kunde befriis fra
zemmes klag maaler og Suspicion for meine Superiors og
der derom skulde derfore at være underlagt, forsikrende at det
ikke but og Insinuerede en, at alt maatte udfalde til Dr. Nego-
rendes avantage i fremtiden, saaledes ikke gjøres at kunde der
kaldgode dyrtiger og forrøder vaare, ei i tiide til Landet bliver
ud og derimod bestraffes og unødvendige tilsaagn foldes, saaledes
er det meest og ärgerer, thi saae foldes ikke sind nad, naar
Dreche klaver og Correct, gad fi kiøbe dem med dette tilbud fra &c:
med de ei fage sin næring, som da udfalder til Dr. Negotierendes
egen skade, og er det unøttigt, forlagen eller bestaffer vaare, som
uer alumen uden sin og andres nytte og er konst, nøy saa stor
Debet til Landets og bliver saa udmattet, at de ikke kunnede
uering, det ei saad reviide, og maatte ing da ved Berger, som
kaden med tiden vilde falde saa? Dersk fage og Caa faae
allerede at gode, grøner, saad fast og Dreche vaare, som ei er last,
baser med sid fore og til alumen Debiteris, saa og at nyttet
og under saadanne Lagen med rigtig mygt og mod bliver lavere,
saa det foldes kand frie sig for kuld og vaare i Landet udfolde
med det onde og Dersomme myer dette District mesterer, Hirl,
Erre mga beskytter, at Bryttanerne vil blive mygt Dere
med Stadningen og alumen fyde skylden saa det slutter ord og
den ringe grad tet af det skiøbes for saare [illegible]
[illegible]

Dette angaer at [illegible]
er vaare til andre [illegible]
er ettertag, at [illegible]
alumen som [illegible]
Rindbuger etc: [illegible]
er, [illegible]
De ingen fest vilde [illegible]
nutem at Disponere [illegible]
tage sin betaling ud, eller [illegible]
nødvendige Lagen med Dreis [illegible]
tilbelde nagen skulde [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

og skulde ikke være nøy tilsvarende med at kunde befrie fra
almindelig klagemaalet og Suspicion for meer Superciøs og
andre brave folk derfore at være underlagt forskjellige almin-
delige Bøder og Informationer, at alle maatte udfalde til de Nego-
tierendes avantage i almindelighed, hvilket ikke synes at kunde ske
i fald gode dygtige og forretninger maatte, ei i stand til Landets Vel-
fund og derimod bestandig og uforandelige tilsagn betaler,
er det mest og ærgerer, da saa selvfølgelig ikke sind med, naar
Strøgte klager og besvær, god skjønsomhed med dette selv skal etc.
land de ei saa sin næring, som da udfalder til de Negotierendes
ergem skade; og er det unødtvingt, forlagene eller betaler maatte,
uden almindelig ordn sin og andre nøder og er forsøgt, ved saa Stor
Debet til handelen og Skiber saa udmattet, at de ytter kommende
aaringer, det ei kand vedvinde, og maatte ing da ved Bergen, som
farm med tiden vilde falde saa?

Det sagde og Ostjaer
allerede at gode, grøn, saand last og Strøgte vaaben, som ei var last-
bare maa sidde over og til almindelig Debiteres, saa og at mere
og andre saadanne Sager med rigtig regelbundet Skiber beskrevet,
saa det selvfølgelig kand skie sig for kulde og være i stand at udfalde
med det onde og Skrømmende ugen dette Destricts medfører, Skil,
med stubningen og almindelig skade skylden saa det Inter ved og
den ringe grandtegt af gode skjønsomhed, som saaman sindets Stor
nøring, hvilket ing giøre, om muligt er, vilde saar forøge.

Hvad angaaer, at almindelig skulde medes saaden, jide det,
for varer til andre uprivilegerede og uvidtvanelige, da er mig
ei vitterlig, at saadant er sked, uden for saavit at nedbrøl at
almindelig som saaman varer gerdtenge eller vaaben, Skud Stæder
Skindbuger etc., hvilke dem er tilladt at kiøbe for deres behov
en, saaver med saadant gode giøre Tran i betaling, efterdi
de ugen fisk vilde medføge, ei heller skord det i min magt,
uden at disponere saad nøyt og gode de fremmede skibe
fager sin betaling ved, eller Obligeres dem at Oplge saadanne fag
nødvendige Varer med Deres Skiber. Men Snes det i anden
tilfælde nogen skulde kunde vederlemføre, skal jeg ei undgaa
dem Strafforordningen Citterer.

Saa alle Tingene blive
almindelig tilholdet til flittighed og at migrere sin fiskefang,
saavelig, saa den for Riimands gode land vaar uelagelig
men de bestemmelser sig vaar at den fisk som en mindre fang
gro og forkes, ei saaledes kand landsfaers, at den i Skiber

forhen og saa snart de deraad kommer til Handelen, holder den
for udkiøb og skal ei antages høiere end 18 f., da den dog ikke
derfor ansiegnede udi forrige Octroyes tiider, er ved saa nye for
fulde efter Taxten og er, ligesaa snud og gerne som nogen an,
den om det ned ikke er det den Port som i Holland kand være be,
gierlig. Jeg kand forsikkre at fris det Ord til mig fulde al,
dig nogen klager indkommer, og til den mede indrettning Hr
Knutzkriners particulair assistence at conferere med de
Mesieurs Octroyerede, om de til den nordlichste landes provin,
ciers Oostere, dog saa at det maatte tagis i consideration, at mand
der intet gierne ønsker, med at det maatte gaae Negotianterne
og Landets fattige indbyggere saa alle tiider ret i den langeley
Maade deres Mest Jaarer Jeff som dette fattige Land at beboe det
Indbyggere ere underworpne naer brand Ryp, er mig al gaarden
Oudgaard indberettet og Copie af den Heer ordre til tilsend, som
allernuerdaligst skal blive efterlevet og saa Eigner Publi,
cered, at de som Jaarer udlagt nogen kor indbrennede aer kand faae
sit tilbage igiennem, etc. Wardochaus den 15 Novembr: 1731.

No 66.

Mesieurs

Ved billigheed af de Octroyerede Steder, er der til Amsterd.
Jommer ere ankommen, er mig indleveret Copie deres
høiagtarede missive af 8de nuy og 26 Juni indeholdende aan
tillegnende de deraad fulde Copier af det høiloeflige Knutz
Cammers ordres, hvilke i dag med Posten, blieve efterkomne
hvad concerner Mesieurs skreve af 8de maij, da takker jeg en
particulair skyldigst for deres meldemuts Felicitation til min
lockelig ankomst her til Staden, med forbeder en de altiid
ere den til mogen behagelig tienestes og denne der varende
almuer til mogen nytte, efterdem det saavel er Mesieurs bekjen,
mig bekandt, at de Heeren octroyerede og Inwaanders conferaden
ere saa combinerede, at det enten ere de eenen partices skade, ei kand
være det andets conservation, og i den henseende er det min alder,
underdanigste Pligt at vigilere saavel for at Mesieurs
med denne handel kunde profitere og faae lidt den mieder at
forskette, som at almuen kunde komme i Stand mig tig at betaale,
det er mig ellers uliere at forekommer Mand siiden til
med stede fulde continuere dette aarlig handel, som ellegrij
andet kand være neutralig, i henseende til den ringe Oris fis
ser over alt saaer meer udi, og vil haabe at efterkommende

tinder med Interesse vorder den; Dog alt recommen-
deret, at Amtet med forneden gram varer at vorde tilstrækkelig,
med, Arrest lærerne til Kiøbe, dog skal de skriver selv, med andre
saadanne nødvendige varer, blieve forsynede, samt det Amt med
og anden mund provision, uden at giøre Tilladerne at faa mere af
af Noffer, land, under sine Kostbare eller andet andet til kaldede u
nødige varer, forøvrige giøre dette Korte skøte og ny handel begynde
blieve fortsaget, og naar det skal vilig saae almuen noget kom,
mer udaf sin gield, og de kommer videre med sin tilkort
fat, da kalde Mestieurs underdanige, saa nogen eller Ny
eller Nøffer paa Grønland mere af dette Amt selvt saaledes
vinters tid, maa udfare paa Dem, kalde ved selv gaaes
over den og selve det muligt at kunde gøre med na uerlig
vein, med Storm, Overdrev, frost og andre uregelmæssige Jerg
dette saarde Clima er underguiem. Ny øfrigt er ny Mestieurs
obligeret, at amtet dette aar, rigeligere end de forrige er blevne
forsynede og med tømmer og andre nødvendige og bytter lim behøvende
nogen rigeligere og videre conditionerede end de, de selvt dertil
resolverer, at vare gammel Kiøg og vøg blev reparerede, eller det
noget saaret forfærdet den mest, som til fladerne og Diger, som for
amtet er vanskeligere end andre simlige. Det mere Lagen, blieve til
Kiøbstæderne afsendte, andre ser vel tilbøjelige det paa almuen
mangel saare varet med nogen handler, paa almuen saare i de
ere kunde faaet undsætning, at kiøbe sig selv saad, Kiød, Fæder
Skindbuxer, saad Naar ingter etc. som Ostrøyen tilladen Kiø
bstæderne at indbringe, i fuldt Credit, naar den Grønd i nogen
gield til handlere, og derfore udbedes med saa og nødvendige
varer at forsyne den Erlemude med saad nøiet saad prøtenderes
Paa Skades klagerne med Kiøg Kiøbm meregers vere at den
handel fortsat vil Grønd de Jacob fik selv fold som Ostrøyen
dog tilholder, for sidstem aar sag de en mindre tæd efter
blev udrø at Kiøb til Kiøbing med lifs fader og inde samm
de godes forderlige at Ser og regn; Ny nis Lorsen er
den den varende Kiøg almue, at skal giøre en eiter lem
stille de Mestieurs ødrøyeres, at en ned ra de handel øfrem
den Jacob fik tilhold, at dog at nisk gvandum af udskiller
Jegnørdenuiger Sorder maader vedrøyers for nogen nis mand at
er den kunde snart til ny Kiøbm, efterfølgen Kiøbm til Glasvig
skalder dem saa mere er forvirrelig og Jindrelig i Dreis nærmy

for den langer vey og saaede fierder imellemkommer i
Enderlaf alumen i Stavig, saasom at saar at forder
ytter afgangen handel betinet Brendlund som fiske varer
de til handelen fande brugt, prederende at den nu varende
betinet det burde betale eller afforte i Jeris dagen saa stod
de kunde varer skyldig, ufornuet de maatte betale stod de for
sam fande udtagt, og som dette er land anfis for en uskiellig
Sagtand, remitteris det til Messieurs egen foran faldningen,
at Stille de klagende tilfredes og Stavsfolk. Ellers som end
og ikke aar, dog for med alle Skibenn til hans Grev varer
ankommen, blev gaa Cingmen Saaanskal at fiellige som al,
minn bad herrester motte remederis saa til mulig. Messieurs
Arlsbog er det Kongelig Ruste Cammer, herved indsendt
en Extract af deres klagmaaler, at mand Arlsbog vilde tage de
under ytterpunkt til ytterer besværingers forebyggelse, hvorog
andre verdens som med handlerne land passere, i der saa gerne
gerne bremiser at handelsvarerne ei er i tilbørlig Mandane
eller bonitet, er mig umuelig her at reorgisere, medtagen alle
de regisita som ytter Octrojen for kiøbs og handels Stadenn
udi dygtighed og tilstrekkelighed ingen fand mangrer. Eldvin
ter tog og mig den frihed, at forete en mærk paa Messieurs
Ord 100 gd, at betale til Mons. Ostberg, hvilke penge jeg mig
saa employeret til at indkøbe Kongelig allernaadig Ko Kommer,
paa min bestalling med, vil staae den er konoreret, og vil tilfø
rende, at i fald jeg forrester skulde saa Penge forneden i Kjøb,
eller andre Ordner, mig credit paa eller 100 Rd Ci
ners, i hvilkenn jeg mangel er her saa Ord for Legeme
af hvilken min gage skal mig betales, at jeg der indvarmede
forrige aar, rester til nye aar 1732, er 300 gd paa min
alle Landets intrader remitteris for mærk til i fan. Ug
flieger er jeg for min Ære en obligeret for frem for Ord
Oplighed at være til rinnerste udi hvad mig muuligers, for
sikrende mig derfor de ei fejl stjer og fagre, det mand ytter
sit fuldende medser, naa uddage alumnes klagers, dog
skal jeg aldrig lade mangrere paa min skyldighed i at ver
ter og tilholde alumnen med flid og Troesom hed at conten
tere hvad de til handlernes land eller skiebe, formoder og at
Messieurs paa sin fiende Ordre agairens saa reguleret, at alle
tiis land varer vel og forsvarlig, udi hvilken henseende jeg
ved godt compagnie med ald Ostime remedere la santé de Messieurs Ente
rosse de Tindmarges, og er med ald sincerité etc.

Wad. [illegible] 8 de 11 [illegible]
Wad: huus d. 16 Nov: 1731

No. 67.

Extract af et brev til Cancellie Raad Bredal,

Det eneste ieg kand referere herfra, er at Deris Maj. Naadigst har perdoneret den fangne fiind Jonn Jonnsen, som sad fengslet i Kiöle fiord, og formeddelst nogen bespottelige ord, som blev for tolcket hand skulde talet imod Gud, var dömt fra Livet, hvilcket hr. Cancellie Raad videre af indsluttede Copie af den Kongelig benaading, vilde behage at fornemme i udi öfrigt forbl. etc: Wardoehuus den 15 Nov: 1731.

Den herudi omelte Copie af den Kongelig benaading for finnere Jonn Jonnsen, er samme dag tilskicket Lensmand Thomas Zachariasen, hos hvem ermelte fiind, sad i forvaring, Paa det Lensmanden ei alleene kunde give ham dens indhold tilkiende, men end og stille ham paa fri foed.

No. 68.

Originalen Xaaskapet

Tit: til Rente Cammeret.

Efter den mig allernaadigst gifne Instructions 3die Post, forbindes ieg at aflegge min allerunderdanigste demonstration over hvad ieg kunde eragte, at være til dette fattige Amt Findmarkens opkomst, samt med tiiden til de Kongelig Intraders fremvext og formerelse, og da finder ieg iblandt det ieg hiidindtil har observeret intet efter min formeening nyttigere, end at her saavelsom andre Steder i Norge maatte forundes og tillades frie Eyendoms Pladser, for hvem af den gemeene almue, uten af Bergens Kronhiems, Wardlandz Amtz folck, som vel vare de nærmeste beste og beleiligste, Svenske finner eller andre Dem vilde til beboelse oprydde, forbedre, indgierde og vedligeholde, hvilcket efter min underdanige tancke, vilde være det krafftigste Middel at faae de begvemme Pladser til enge slettere under brug og [illegible] til [illegible] faars afling, deraf at [illegible] beboe de Steder de hafde anlagt Deris fliid og arbeyd paa [illegible] og finder at de ei saa [illegible] og finder at de ei saa lettelig som nu skier, [illegible] Bregal

stel om andre, da de i den tilstand det er, deres Lyver
intet at tabe, medtagne om Landets Jord og Gjøde,
for gjemmer i sig, Tørke og anden Mening med at vende om
andre paa det Sted som de agter at fremholde sig, og
med med ingen ret at den Objection nu mere mig, at ingen er
Tolig skal finde der lever i nogen Skade for i dette Mid,
der paa andre Steder under et milder Climate kand faar en
Subsistence, skiønt ing gjerne gjøre maal, i for øvrigt
paa de slechte Steder, er lidt til Fedevand, uden at kand
ere nogen Corn, som med Øen mere, naa imuraver paa
vøyen, langt mere lea, og Tørk ingen Øgte er i Almet,
ingen Øxer eller gran, kang kiends til hinder gevøgsel,
uden allerne i Aller nyt med Nordlands eogderier veligen
de, intet korn saar eller aptes med mere om kand producere
til afsteed for Øiebøgen, naar skiøtte ingen i saa mange og lange
Tiider, medtagne for medtiendeskiøt
Derimod er bredes ing den underdanige Christ at over
Tiller dette, at i fald de Steder som til nytte kand employere
ellem Jnnerne som dem vilde ere øvrige og beder uden betaling Ce,
dered til vist og fast Gjemsten, vilde mange Cuder om en
ligger ude, og naa skiøt altid ellem ro og ro, med med tiden
kommer i kang og ellem regierlig, at skiøtte Steder for kiends
Kang kiends, og en er Commen for alle at fugge ned, contrered
og foldet i saar, da trenger under den commanded ellem ødeg
ger og Mineret for de ellem om fugger tiete, dem giødning
som giødindtil udlastes som unøttig i Dem, skiøtt over
at giødindtil saaer meest rangelig, udføres paa fugger Ostra
og opgødningerne, at skiøtte ellem for Cog og andre skiø
rier er, ellem opgødt Almet populered og saa er meand
folet, naar de for uøgt er i Lande udkommer paa Dem for
gvinde kiømme, derved vemmerst at meliorere det som den
med tiden for sig og sin efter kommere, kunde faar at
faar gaa af, under Titul af det og Gjemsten, som ikke
Nordske Østen altid faaer varet og mere end de mergen er
pordered for, og er ing alderlis persvadered, at sin det
for lugt fade varet introduceret, at fremm som sig fra
vilde underette at der, maatte faar og de folet den slaty
fast possession som kand øgnedet og folt i fred, vilde almet
paa mange Steder fast bedre afsmerde, end det nu ung kiender
faaer, da alle folder sig lige berettiget til nu faaer Ste
ingen faaer rettigred til negen, medtagne for saavit som er
tillat at bor paa den grund faar faar fordi ette Naar. Det

falder mig ei utroelig, at denne min underdanige forestilling vil interpreteres derhen, at jeg ikke er mentioneret at kiøbere til forenerne in de ligende nye blad, for at vegrede de og indsigne, nogen skal antrøffes, det var mit projecto dersiis Maj^t kylde forære det hele Land fort til fremmede vilde køber og bringe sig til nytte, jeg nød ikke at min underdanige tanke er falder derhen, at det Land var Dersiis Maj^t ligt godt fremmede der ei vide Rom, naar jand ei en fande indlidne, og de Kongelige revenuer derved med tiden kan nerris ei forminderes, thi ved det Oplaadrenn paa den maade jem for er nulet, blev Øiedrenn og beboerne accyderd, en ingen tvivl at vor folk skulde indfinde sig dem at antage og med Øvrigt flid og nidkiærhed forbedre, men jeg er ei Lunde reuaer sig allerede at det nye Øiede dem blev assignered, med de nolentes volendes søger si kreis ned, paa de steder og Øiede hvor si dem giøt til, forrend disse steder fremdeles for dengem blive dem og Øvrigheden formedelst uredelig vilde forneres, de slettiger judviggeres uryktand forfremmes, og consequenter mdrel af alimum, blier at de krefter, at dem ved en extraordinaers contribution ere giøt Kiøgrenn, dette Amts tolet da og efter proportion, kunde gide si contingent, dog er ved dette underdanige project allerede forstaaet Øvrigheden, og de jem bor eller vilde bor ved Ver Lanten eller ved siverdrenn, og reuaer sig at gave og fiskeri, hvilke ren ren kiød for dersiis lattiydens skyld, ei andet hanner Øvrigheden end maatt at vaere, med disse tinde at hvad de hanner uvel, og ei kiennere jem bringer sin ugevinge paa kirkeds med Øvrigheden og betaler sin aarlig lønn Øiede. underlydter denne underdanige forestilling, dersiis Excellences og mine andre Øvrigheders hvorved vejvelige overveielse, og Ordnen ved dersiis Øiede Submisse. etc. Wardenøes den 22 Febr: 1752

N. G.

Høiædle og Velbaarne Herr Øiemandsmand
Velædle og Høiærværdige Herr Øiefoge.

Dersiis Høy og Velædle Herder, for jeg ei oftere at forestille den miserable tilstand jeg ved min ankomst er ved Øiegnen har fundet de mest de dette lattiydes Amts kirker hvorfor nedre, uden hjendig og tilstrekelig reparation maa forfalde, blever af den årsag at de ei mere Øiede bekiøbte, blever den øiegnige mand, huus timmer, kirkeder, ved de reparing tilsom

der og under Materialier er funden nytte for i Almindelighed ellers med Handelsvare, som nu dependerer af den Riberg Handel og Negotie, og som for Øieblikket udi Alten er til Deres Maj.ts Finmarkske Forretninger Deres ing er under de conditioner Directeurs reenter den Ver Herer, som de depencer skal komme fra som regnes, nemlig til nye Directeurs opbyggelse eller de overflødige i Handelsfolk og medlighedder. Deres gjøy og Merkadelsenter, med alle ur af forskjellige Specification commune er med respective Fremsig inde Commer ordineerede over de Directeur Huse min med skal, mere end 1050 rder omkostning vil tilgaae og saa under af de andre Directeur, som dersom Erfaring mig er bevistet af mere Øier, er mig, og sig tilkommer i nutiden indlemme, under der mig af disse underrettet, saad Resolution skal tages, for de sandsynlige udfaldder i armer, efterdi Deres Maj.t allernaadigst har indgaaet min betænkning til den dannede de bevist de gjøre.

Over hammelig Riberg Directeur, efterdem forfaldne Pakhus, da kalk, dyk, tømmer og andre Directeur ornamenter saa nu kan vortrommelis, er dem vel nytte til at Brøstem tilkommen nødvendig, og undskyldning Mand for trugt uur lig klæd, at faar nu tjenuigs nu under de sinne, saa det dog ved indfil er lænderis, der vil uremis at nogle Dig for som til sætte et lidet Huus i Kiøbstæderne, og leiden saa nuvelig med den Raad, rigtig landets lands til Øiøkland i imm fuldsamme gjøre den sammelig tjeneuig, milderes og vel land mand forelig, i år efterdi de nu anlagde for at for Ruin er Ejs da dette Ved dogen dem ligger i vegen, efterder med ald dyb den kulig veneration, etc: Wardehuus den 22 Feb. 1772.

No. 70.

Tilladelse og Ordre: til Justitz Raadsforsamlingen

Udaf Deres Velædelgrs de dato 20 December: nyst afleiv ing underrettet at ere den Sr. Fender, skal have tilladelse i Ma cred den, det nedre af det Nordlandske Manufakt, som den maan sagen til at kræve for i Amtet, skal blive tilbage og anlagt finmarkske for folk i Vindmarken, forrend Deres Husfunder som ere gjennem lieder Stade med mere, som er af Sr. Fen ders egen Missive til mig land commune i Jeg tilstaar given at dette vilig at anlagt under finmarkske folk saa langt de i ere forse fra Deres Husfunder, over de saa anlagte finmarkske og dersamme er levnet Stad under last i saad Almuer de finder, Men saad ungaaen Dog dal tager fra fogderiet, med tagen Deres trivis attest, vidste ing er saa tilig regnereis, i saa som det inrøgte der fra i

[illegible] Ny [illegible] Ny [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Dette var under Hans Excellence Chef for Admiralitetet tilliigs begjærer, at jeg formedelst de for bestemte gjerder for begge Loty-Capitainerne af disse Inuide verlag Skeer skal gjøre Eigenkal med Konges flag fra Øer-tøyen, hvor de kommer under vaaben, lejet jeg til under vattenner varmere avertissement, hvorfor der blev tiindigjørt, Jeg viller De Ministeriet beg sagen at lade dette til alles og mesnerer efterretning over alt dit Jurisdiction, ikke ophole publicere og bestemt gjøre, jeg forbliver,

De Ministeriet tienstvillige tienner

Christiania den 25 Juli 1752.

Chanzau

Ser og Worder: De Ministeriet

Jeg Marcus Bøeck, Auctionsmester i Trondhiem, er indkommen med en allerunderdanigst Supplique af 20 Juni f. D. hvori der skal være i Østerens Præstegield i Indmarken, en fand begjærer at maatte nyde til vedl og ildebrænde for sig og sine arvinger, med fand efter fattigdom viller for at faa nødre familier af udfillige ikke skaber og for landet nettiger bolet videregjøt for der at undsætte sig, og med smilette fand viller for at indrette hans og birlete kreg samt fiæer og berg bemelte p. Jens med nieder af dennt fands allerunderdanigst Supplique efter indhold in originali formuender: for at forrenteiner, men som Commerce ikke allenner ensøger en slik tnedig og tilforladelig underretning om dennes Øers egnethed til Kaffenfed, men med og De Ministeriets ret nøiaktig over Supplicanten for sag, Jeg viller De Ministeriet med Øerdes fogets, Jørn skriver og mænd fogen en lovskikkelig og troeværdig beretning over Supplicantens forhold, om dennes i Indmarken beliggende Østerens Øer

1 at hvor Øer begrænse Øerne er og hvorledes conditionerer

2 at hvad mæt og hvad langes fænner, for eller gran, item om der fand beliggende eller kand tilmagen mæt de træer, lad birketræ, ved tig lang og ligninger fænger med nieder dette —

3 hvor langt Øerne fra Øen paa det nærmeste er beliggende og hvorledes eller paa hvad maade fænnerne beliggjøt til dem eller nærmest lade plads kunde fremmeiniger —

4 om der nogle Øerne eller hvor langt fra samme, er beliggende til Kreg lang at indrette —

5 hvor mange hugst Øerne, årlig kunde tages, uden at præjudicere indbiggerne nogen deres fornødne ligninger fænner og bemeldelang, saavel til for tiehn, som fremdeles i lang, dne tiden —

Om Skoinarethn er ej med bonitet at faa nogen af Indgyrs, Jordbn. den egenn land opryder, uden til egen eller nagenland –

7 og endelig om under Ofter i Indmarkethn maatte finde Skoe, hvor beliggende og af hvad Engrre, samt om samme kan ikke om, vorte Ottens Skov, hvor bygnn og tienlig for Indbyggernes Huusethn forretning for Almuen den allernødvendigst fiellige, med Tøpplighen for til Commercet uden indsnuk, hvor dersom mulighed er til stemning, hvor vidt samme forslag til Commercetz opkomst og Indbyggernes nytte finde vere at consideere, uden præjudice uden for de Octroyerede for eller Indbyggere, en i Landet, alt i anledning af Supplicantens ansøgning og de given propositioner gunstig ønsker nøyende til Commercetz uarmner Etablering fremfinde, forblivende

For Almuens fing Tvillige

Bernaard, O. H. Bornemann
Holl, N. Basballe, H. Michaelsen, D. Smith, P. M. Lund
Kunst Commercet
den 10 Augusti 1732.

Brock

Gunstigst allernaadigst

Herre Konge! Vores Konge Maj.ts forfarne, Naade og Velbehagelig indkommelse Ofter sagt Ofter omsorg for at faa Indbyggerne i Indmarkethn forsamlet samlet og vandelig i Engmaade sette, til den naadelige sette for Eders Konge Maj.ts Tider dog og Velbehagelig i Indmarkethn indrettet Missionen ude Indmarkethn, og nu fundet en Tal, trenn hvorved der maatte mange gode og vanskelige sag for de dem med icke avangeret Etter de, forrettet Ofter de Langt fraliggende, Destricterne midlertidig og selvfølgelig ikke adgange Dog der er nu nogen ager af folk som de er Ingenlig moraliseret til loventhn Gudsrige er den og under folk, som gik ihen for sin Opinion af de der nutte eller gamle Ofter, som mindelig ikke Ofter for maatte eller gamle og følgelig ikke Ifor for Alist eller forstand til at opfiere Dens og Etterlem, mere andenlendis med de Ofter for maatte

til den Engmaade sette for Eders K. Maj.ts Naade og Velbehagelig forfarne, indrettet handelen paa Indmarkethn og vore gjinn de Bergmænd en Octroy Tvillethn ude Eders Konge Maj.ts

For

Jingen er blev animeret med ad billigen præsender af Lensmænd, Fun-
mænd og forsiner Jordbrugerne med de til Klæder og Føde for-
nødne tjeneste, og med Hensyn de selv nu fri samme Landet,
var ikke Bønderne tilnogen taxt, enten paa Polynde eller Kjøbende
varer, betalte Smedene Told, accise eller consumption af ind-
lev udenlandske varer, selv Ejere af saa mange Herrer Gaa-
fremmede Ytter, og varer overalt til fremmede Herrer Direct-
ion nogen udgift eller udgift, saa er de dog med Hvede Dire-
nem dersaa, Endelig for de Negotierende i Kjøbenhavn for-
søgt at faaer dersaa, saver langt det mig mere, saar indbe-
fuldermaad er det ikke godt for Landet, at ind nur saa ryder
ind andre Landes det, og Jordbrugerne blivver derved ikke
forbedrede eller mere polerede, Jo De vend ikke vandre
med at lade ud paa Bøm og Jeter, det er dette mindste bevis
de med ikke at rede og dreie Jordens, med Hensyn andre Ytter
er god Indigfed til grøning og gjøger Folkets, og underligen
naar det Ellen forsøgt, Finde og saa nogen Ytter mere Korn,
saa det synes mærgt at Kunde opforder Jordbrugerne forbedring
baade ude det andeligt og legemeligt, om der Kunde faaer nog-
le Familier af Fiskeriet folk saa de andre Ytter inden i
Landet i Norge, som er mere til at rede og dreie Jordens end
er med Creaturer, i Stemmen at fugge og vende tiere, samt de
der Kunde snide, bygge baade og andre Redskaber,
Vævere, de der Kunde mere Vadmel og Lærred og andre saa
danne Ting, saa at Jordbrugerne af Dem Kunde faaer nog,
at faaer at Fiskeriet lifs og Enhver, saa og saa at Fiskeriet under-
neaden med for at reaaer sig, i saa nu de Kjøbe som er den
mindste product de faar af, betale Klæder og Føde med ovenfor i fa
gandske ringe priser, at de ei kand faae sig derved, men Bønder
fortrøst aver Bøgerne ude gjøred med Hvedet korne mæsterne far
nu nogle aver mere end mere ringe priser, Overdrommen folk
som Præsten meldt, kand ikke komme derhen at der saa den
maade det nu er, Men at nødvendigste Tonge, derom den
Kongl. Majt af sin Kongl. Naade, mildt allernaadigst
skjenke mig Ord som Lindes ude Alten, fra Fugerlidi
Fiordmarkerne, og derpaa gjøre mig og mine arvingers alle
nødvendigst Fiode til ejendom, at ingen Ytter maatte ejen,
ejede, dreje og beholde, samt gjøre mig saa ubøtig som jeg
bedst med og kand, ved Ord som ikke bum fra Fugered
findes, og alle Jordbrugerne uforrummet fremed de af Stemm
til Priser gaarders og bøyningerne underhedning beboere; og
jeg maa derfra udkiøbe alle slags tralast samme som Tøy og
Jaarn til Smedefolk Ved det Kunde være mest profitabelt, og
[illegible] af Januar 1715 [illegible]

I følge af forsøgen af 8 April for 8 aade Dag 3

indgyldne, saasom told, last-penge, tvalgt tømmer, og andet
det de skriver, saa er det ing i følge denne forordning, igjen
naa til Aaren for indførte de der bekjendte varer, med af
ing betaler til Eders K. Maj.t af hver hundrede eller i tjelder
penger som blev udført 1 rd, ligeledes af hver 100 eller
i tjelder birketer 2 rd, og af hver last eller 13 tønder fisker
2 rd og af 13 tønder beng 1 rd, saa vil ing strøer af bark
æfter saaledes mellem Familier deltaginn saa min ærbødig
ser at sætte sig den ned i landet, og det af saadanne folk som
der er nødt, der er mangel på folk i landet, at de kan nu bor
der, land af dem er og bare af kjøbige, som de nu ia nord ellers
land, med dine vil ing de ikke indrette der bing, birke
bing, samt tiere og beng ernæhrer. Dette synes mig
at være en bagatelle af ikke importance; men ikke nødvendig
for vore konger og herrer, de er ikke saa stort, naar saa dend
nu sige allernaadigst betragtes, hvor æfter nøjer, en bygge
lostning der vil til at indrette saadanne fiskerier æfter Aren, hvor
der ikke er det allerringeste i landet som hører til saadant
bruges indrettelse, undtagen tre til begyndinge, der er ikke
en som forstaar at bygge nogen bing, dem ellers kan, der er in
gen som land skiver derpaa, der er ikke nogen med en nigt
at saa penge og tømmer kunne kjøbe med, saa og af betragter
er dette til Island eller andre steder, blever sejlere med saa
Trondhiem, i hvilende der er saa mangel langere nej, og saa lange
om de kjøb, at de formindelst dend tørre tømmer der er, ikke
kand gjøre nogen med en rejse om tømmeren, i stedet for de
gjøre to saa Trondhiem, in Summa der er intet at begynde
med hverken af slags materialier, men naa alt som
nu forskaffes saa Trondhiem som ligger fra nord 100 mile der
fra, saa altid vil falde nødsommelighed og last-tager, og nord
land ikke der som saa et andet sted, naar et eller andet man
gjøre, saa skal igjen saad mand bekjemper, men naa er dem
sig med 5 dobbelt forraad af alle slags, og saa dend under de
de allernaadigst betragtes af Eders Konge. Maj.t eller sud
bygger, for nu alderlis igjen noget af stamme og den forer
ders ikke heller med det den klemer stamme, hvi naar et saa
er tømmen til sin fuld vægt, tager det af igjen og forraad
ner til igjen noget.

Det det ikke er Eders
Konge. Maj.t til nogen skade, men heller til fordel og ligeledes land
det, land af æfterfølgende allernaadigst forenner
I Eders Konge. Maj.t for nu alderlis intet i det ikke ikke stor

Om overbevises ikke fullere end det ved Kiøbe Staanende, og ere
forordningen af 3 April 1715 er eller ind og indgaaende maa
i Findmarchen, hvis for eller slags indgiftter, og det dem per-
miteret at skiøte nødvendige til og fra Gaarden Ved mand lifter
og finder meest profitabelt, saa vorder heller intet tabe, men
derimod min Herres Kongl. Majt ved saadan ordnes indkomst
naar som før er merk betaler af broder, kiøbere, veng og tvar
som ved fiskes, smaaraf en ikke faaer, saa og commodeest er,
skiøttiger folk, som for ind og udgiver skild vende land skiøt i ved
skiøttiger tilsiøes, skiøter dibrugt og der ved udvidder sig, naar
smaa Familie fiskeri ved øyde og øyreen at Stuer ford som de
stuer til vel og øyndom for ig og sin maatte vegelse ind af
de med fiskes saamelsom under den vanse maatte betale skatter,
forudem dette, at som ing saa nu tummelig fundskaar om vang mark
Sager, saa muligvis ing mtem der i Landet eller og paa sin og
sine øyne imellem Trondhiem og Findmarchen lande underfor
vogne skaar ret som lande vare Langen og landet til vedder smaa,
til ing skulle aumuse ald nin skind, sagt ing og der til saa ver-
gre stor lift.

Landets forvaltere taber intet der,
ved de saa nu ikkeli ingen nødte af Stoven, uden til deres
gaard eller huser nødvendige nødte og brug, fiskeri dem der-
ved ikke heller er forunnet, de mister intet af den fordi de nu
brugen, de der er vant ved for mangfoldige Familier, uden at
præjudicere de som nu. bore der; Men de vinder der ved, de og
de fremmede som der kommer og fiskes sig ned, land de faar
Cæra at vende og vende Jorden og ungaard med Gravninger,
saa og Cæra andet slags arbeide, som de nu ikke forstaar
eller med af at sige, forudem at de kand med det og andet ar-
bejde for tiner dem noget om fiskeriet staar frit, eller og
om dem selv fiskes frie ingen skulle contribuere, saa kand de
og af den omginingelse de faar med de fremmede Cæra under di-
ske og Sæder, nu allenar for dem selv, men med og ved deres
børns opdragelse, saa de med fiskes kunde blive mere moralisere
de.

Imer alt, bliver Ehrers Kongl. Majts Land skiøter der,
ved, at saadan producter som ellers, staar til ingens nøtte, men
forderves, skiøter udført, og der som nærder igiem indførte ved
ynger eller nødvendige varer.

Dersom Ehrers Kongl. Majt
vil accordere mig dnur min allerunderdanigste begiering, saa
beder allerunderdanigst om Ehrers K. Majts allernaadigste Skøde
til øyndom for mig og mine arvinger som forremelt, at in-
gen, mtem nu eller i fremtiden, lands gjøre mig nogen Di-
rectiet, fri for til udførder, forudem Stoer mdir og umfar-

Deres ombytningers, som jeg nu af egen miller hand tvinger
tilveiebringe og ingen mulig forstrekke mig nogen Dertil, uden jeg selv
fastrekkelig Stiftelse og antagelse, hvilket jeg alt jude allerudmyg
underdanigst indstiller til Deres Kongl. Majt. allernaadigst Kongelige
Gud vil Deres Kongl. Majt. med gandske Kongl. Huus vidgelige
velsignelse og belønne, det er den

Deres Kongl. Majestæts
allerunderdanigste og troeste
tro tienere og arme underdanige

Marcus Busch

Kiøbenhavn
den 10 Juny 1732

№ 95.

Skjøde og Brev. Skjøde til Hr. Rentemand
Jens Jørgen Otrichelius for Sigholt Ordre, at i saadan
maade skulle være vegne erlangt Godsterne, som forrige St.
lang tienestetid er afstaaet, saa de nemlig skal gjøre en
Dimission, saa fremt vegne Arbeide skulle være alt gjort
i Stedet, forøvrigt jeg samme tænker passer in blanco samme
tilsendt, altsaa naadigst det behager min Hr. Rentemand, da
saadant ikke uden Dens Excellence og min Herre skal ske, med
alt saa indsendt, og allerede alle Liederligheder blevne afskaffet,
menes med og alt Ærlighed Kærlighed i Stedet blevne antagen
Ligeledes indstillet under Min Hr. Rentemands behagelige Decis
jon, at almuen blevne forsikret til Dens de Godsterne til
nærmeste Beiord, hand saa bestrøet, som efter forrige alt Dens gags,
ligesom de saa gang hand tavle, at Otrichelius Herre, blevne
afskrekket, ikke Dens vegne til liederligheds udvegnes, derfor hand
de mel icke under sig negt.
Endeel er i negre Mer fra
Herremanden indlevers angaaende fæstningens bygning, men ind
stillet til Dens gode behag, hvad de finder for godt efter forrige
gaa hvad gamler alt lade bliver, jeg i det øvrige forbli

Skjøde og Brev. Skjøde til Hr. Rentemand
tienestetilbøielige tienere

Bergen
den 10 Dec. 1732

A. H. Hiemann

№ 96.

til Hr. Trolfelder Ranzau

Ude underdanigst erlager de Deres Kongl. Majestæts
dis ordres under Dato 25 July indstet, som mig den 21 December
med hvad der er antaget blev indsendt, saa er jeg
[illegible] Deres Kongl. Majt. allernaa

Deres Excellence af Deres Høi grevelige Excellences Naadige Skrivelse af 8de Dette, og tilligemed tilsendt Copie af Deres Høi grevelige Excellences Naadige Skrivelse af 8de Dette publiceret til alles i sær Betjentes og Bestyrelses efterretning, saa det i faldningen af de Kongl. Ordre Skiøder fuldt forholder sig under nummer og det Signal af Kongens flag fra Stortaarn, nemmer da ydmyg allerunderdanigst flight paa mere assistentes mødes indkøbning, eller andre forretninger, Deres ny Høi Excellence underdanigst etc.

Sardochius den 31 December: 1732.

No 97

til Rentekammeret

Deres Excellence og min høiærede herre fremmer Naadigst imøde Dato 18 Aug: indeværende med, begiærer at remittere mig Auctions Mestrene ude Commissions Marcus Bøsches allerunderdanigste Supplique til Deres Kongl. Majt, angaaende at nyde efter Kongl. Skøde aller Strøger ude Ottens frastrøiret til fast adel og Gjør for sig og sine arvingers, med mere forrommelse Supplicerendes messer, og tilligemed erhvervet at Rentekj. skriftlig og Commissionen og Mand, fuldt forfatte na Lov Ticket og vedligeholdnings forretning over samme Strøger, efter de ude nævnte Naadige herrers udfærdigede missive andre fester, fuldstændige forretning tilligemed C. Bøsches Supplicerendes og nest underdanigst betænkende om saaremidt samme forslag kunde være uprejudicerlig for de Octrøierede, og nytteligt eller skadelig for almuen, da forderligst skulde til det Høi Kongl. Rentekammer ordnedes, Men saadan grundsteening her i Jutlandt ei uden Høi Commerce skulde eller med Høstens naar Carmi er afgjøerdt kand forretnes, saaremeg nu under nærværende skulde forretter, med forsynede vidimerede Copier til nedlagnende allerunderdanigste efterretning paa snart nærmere skulde nu tillade —

Angaaende Adel og ejendomme skader for Kongen ved gammen alene som nærmere vilde opredde, indsigter og beder saa meget underdanigst Sentiments de vaaren, saaremeg ude nu forestilling Sub Dato 11 Febr: det Kongl. Rentekammer underdanigst insinuerer, og saa snart grundskiøder forretningen over Ottens Skøder indkøber, skal Ved tilligemed min fremmelende over C. Bøsches ansøgning, det Høiloflige Rentekammer maa de fastiller

Ved nærmere blive resolveret angaaende ny gammel tøgning, multer og efter med forlinge, Paasom de forfaldne huse medens staar og

selver, daglig trænger med at blive giort eller mit eller
förste graes og materialier at reparere eller skiske under
dem med er de forrettes nærde, og selver finder med fordelen,
indstiller allenar til mine Höjbårne Herrer og Stifts Raad
ernst og Kulde maad nogen de 3 partier af aaret, da vintrem for
i disse grendser medfolder, maa udstaar under dette bord cli,
mate, naar Hins nogegunst er igjennem raadenet og bremedt med
störste belastning maa hentes 8 miler omer samt fra Nydeland.
Hvilke nogen skibning derom nær giordt, för med Compagni,
ets Skiber gaar fra Lebensahn, finds ved dend Störste delen
de commandeerende regiererede af dem blive indtagne og forsendte,
efterdi dog langt fra de den ungest gjem og lagt udsiddes til
de nærmere Amter i naar blieve forsendte med, som til de fra i Lan,
det staar til udsörsel. Ved Øvrigt er for fra Amtet intet
betydelig afmelde, lever ved Höjeste underdanigheed etc.

Hardeckiøs den 31 Decembr. 1732.

No. 98

til Hiittamt med Benzon

Efter Deres Excellences skrivelse af 25 Decembr. 1730, sig til
den forskaffede extract beregning over Mr. Cancelli
Raad Thomas Bredals langmand told fra i Sindemar,
dem for Anno 1731, beløbende i alt til Dr. Rd. en giver
i penge 47rd 38ß. Hvorefter at det ikke för er Deres
Excellence tilstillet, er det ved mig med forrige post expe,
dere afgaaende in Augusto, ikke for naert indsendt.
Jeg forbl. med nogen Submission, etc. Hardeckiøs
den 31 Decembr. Anno 1732.

No. 99.

til General Major Weinmann

Ved dimir post er solicite jeg Höjædle Hr. General Major
mis skrivelse af 10 September nest., hvorved communiceres jeg
Deres ordre til Archelicmester Sigholt, af indhold, at i Lan,
nogen udlandt Soldater ere bleven for naert i tinnes tem
Kulde forlangt en afskind, dem de imod at antager under fra
i Amtet, dem maatte giøres, i hvilketem jeg dennes tenuer
fesser in blanco er sam insinueret, og jeg Deres Höjædelhed
beder at restringere saadan ordres til min consens og vi,
dem skar, skal jeg nærligst invigilere, at skiellig Lan,
[illegible] for dem [illegible] er i Lederlighed

Separation, saa helt Hr. Lieutenant Tellgreen og Kronskriver Hr. Paulsen og Krog
ville gjøre i det Hele Indlæg, forøvrigt og indtil Rentekammerets videre Beslutning
forbydes Separation Bahrdsen den Anvende Dette Penger og Inventarium,
Sølv, og Lie den Lurk given Hr. Lieutenant og Kronskriver Tvende Dø-
ser, alt overflødige Klæder og en Kostbar Jagt Geist og Hunde
Lie Jagt Hr. Etatsraad og Rentekammerets videre Conservation. Og som
ej Detrojerede af denne Amtmand Kierulf Sig Selv denne paa Landets
Vegne opbøder og begjærer fra den at bringe Materialier som nødig
Kræver Lie Kierkerne, Det er nødigt at Hr. Lieutenant og Kronskriver
Paulsen reise Afgjørelsen Lie 1ste Mai. Lie Dø og da ikke mere end
Posten Lie Throndhiem Lie Opstaaelsesmandens og Bisidderens
paa det de Land Veje Reisende Baade om Dagen Rekvirerne
ville Nødvendige Hjælp og Beholdning som nye Reisende Land-
Kierkerne Ordre og Disposition. Og for at saa
at det over Dig paa Overboden Bekostninger maatte nulen de
Bisiddere og Bisidderen, eller Lie bo, Lie Hr. Willen
Lek paa Lier sig vedkommende Mend og overlade det hegdrer
Conduite. Det Øvrige ønsker vi Jamen Gudskrivelige
Vistand i saus Laubnde Forretninger og Forbe. —

Fraxen, Schröder, Steenbuch, Maeling.

d: 16 April 1733.

№ 144

Forrestriver Ands Memorial angaaende en Kundt-
skal for Bahrdsen Lou Dannek for Ef dens Hy

Hans Konge Majest. haver allernaadigst befaalet os den Kundmaaden Allern
naadigste forordnede Decrete af 25 April 1702, hvor 13 Rdl. at formuck Hr. Ge-
Hr. Langmand over Jendtgarden og Nordlanden 12 f. eller 8 f. Forre
Kiøbenhavn 10 f. 12 f. eller 24 f. og den Trøndske 12 f. eller 8 f.
Og som Deres Høy Konge: Cam: Collegio Placat af 18 Apr: 1733, som
for Hvedne blev opslaaet, befaler og Kundskabsudstedere fra 48 f. til
52 f. og man Rodskjøn at blive Taxeret end 48 f. saver Skjøbing
Dog dennem ikke Ret for Skade Hr. Cancellie Raad Rosenkrans
Forrestriver og Kristiansen Kredsskriver med 1ste: Kundt-
Lende, der ehun giør 10 f. 12 f. efter denne Kongl. Placat, og Bahrdsen
Ægter da det godt Hold at formeende Bahrdsens Lou, da ing
ei forgribelig Kulen uman, at Kjøbe Kundskabens Udstedere
en allerede Kundt Kraftigerende Lie Skulagement, den Kongl.
Eigendom, og ing indbant at Kjøbe og af Lidet Bahrdsens Lou
Lunddød. Jeg maa derfor Ydmygst begjære, at Dette Hr. Jor-
gud, som ej Enter Hr. Lieutenant Tzimans ablegge Con-
crat, eller Kongelige paa at Communere mig en Resolution,
ikke Allernaadigst Kongl. Kongelige Kundskabsudstedere
Kiøbenhavn Baar Ef. for 48 f. Rog: eller og Enten saa uregnt Lie den
Skades Kundskab, som Landgrove anskuer gendommende Hella f.
og Kongen Lander under alle Skjøne Arter

d: 25 Juni 1733.

P. Ernst

2

Resolution angaa Laugind.

Som indenn= gaar høi Excell. H= Gehejmen Raad og Amtmand de høie Herremænd Cæsar Collegio. Deres Maiestæt udgivne Placat af 18 Dec: i sidstleden nogle Dage paa Deres Maiestæts allernaadigste Resolution af 13 ligeas efterdi: Dette Mandtallet, Kalind skal skunne efterse: Tillaegs skal Fremdeles Tribaud og Tiiaf 25 Sp: som følger uden Forbrudt allernaadigst maa de ikke heller, efter mit Dage Regn: Mere uanset de nogen af gang Ekke Antegnet bør dragen Klarraadigst er Tillagt, Man skal paa Skiønstgrøiis af den fiske skuf, som er vleven Baaden Dæk fu Dæmer skrøftes Mandtall en Gaar dog 20 Fuld og 2 Falen dreng Kordunud Kalober for Aaret 1733 paa Kreiden og Ind: Sp: Cancel: Raad og Landmand Predahl Langfold Sp: 4 8 Dig Ind 1 rdl 4 8 Skiellet mit Dage Skiøn og vidnesbyrd Tilfelder, de Velgte og Ind: Sp: Landmand Ottmann paafølgende Resolution som Mærkes Aalen af Præsidere, og Tilstedeværende i Ofr: Ind Underdanige Tilbøies høie Excell: H= Gehejmeraad og Gjøn Herremænd Cæm: Cell: Kiøbenhavn Allernaadigste Resolution, Og gjøre Forestillinger Stand om og Ihenlem forrettes, Deres Reeses Stænd af vaar Dissensen: forhaab Dor: I Ihst følgende Ugers Kredsind, om af i denne Mandtaetel fra afgang Deres Mand, Tuidlarkid Lydes nak Kom Raad af Klemm ud sin Kredsind, ydrer Maar ikke Kom for ikke dar, Dø, Stad Rid Ehnd og Ubdnd Saad Kaarde Kom Tilstrækelig Overtrædd og Tilfælde Dødsmænd Kaarde Ut supra

Stavrig

N= 146.

H. Tø Gaard

Bekiendtgjørelse om Stavrigs Tienid bond, og begiærne ing til Separation.

Anno 1733 den 27 Juni, have vi undertegnede Os for os Underfoigne ud af Det vidtløftige Ministerium Os Jørgen Olsen og Niels Brun paa den Ærværdige Herre: H= Claus Knudtzen Forhaling Præstegaard Beiender boender ud Stavrig Østaamuk, og Indbyggere Deres Troe Feldighed som følger.

Dersom at Landets boender er ungt og forvaardent, er Gregen paa den Tarn sig gandske Ledelen, og ehtenn Deres Ethalder, uefaldne og forvaardent, hvorom Tegnet er Faldet Ether, og Eiekes allerede paa den dreiet Staanden Ja, hvorfor Ikke er Deres Stoe Tarn saa u=dreiet, at de ikke Ind Staaende Tiente Ikke mere Skov under Galdes Ind: Dandt de Ester Gjerde og Ind Ind Underdrøgt Tegnerne ellers bemerkes. Ottemann

Det overraskede Land at una ab [illegible]

B

Ostlez Tønder Sø og Vestkanal, helligt om det skulle tømmes i Østen, er Skagen Mad for den Herred efter Bevilling Kongen ah og Adm. und for 28 Rdlr. 3 Sk. Salvig ut Desertus
Herfor indem behøves og for disse til Herredsfogd Bevilling og gaa i Ødemarkerne 2 Dage.

Claus Scheel

Ad vennuelle Skarvig Eenige Bor blivne gjort maatte, for den
der faldende Korsar Eenige at bevare, u-omgjengelig for,
uden Fremmed Hellehus klin Bygning Bevarge og Brandfald,
som da af Herredsfogden, enhen de dende eller de fuede
maa betales Godtgjørelse fra Fiskeriet til de høje Herrer de
Penge endnu og for det høje Collegi Missionis Skoi og Inden,
Land

№ 147.

Sens

Ved Kongelig Collegiums Mat. Skrivelse
Skarvig Eenige bord Balken Bygning og behøvende Tømmer er
nødvendig, da Korsarkirken og andre der faldende Eenige Huse,
der nu kun kavaris uden forraadsgjør aarlig Skade og ødelægge den,
paa det ydre for indlagde underdanige Ansøgning den
begjærede skal af Byens Bygning Mr. Claus Scheel og Byens Sens
Skrog er paabegynd til den Ende at nye Eenige bord
Tømmer, der maatte blive behøvende at, da den Bekostning der
Borgerskabet Ind formodentlig er paalagt, kaar Vedkjøb
Indkjøbe bilagt und langen Tiden at Accordere, og Recom,
menderer Mig dette Anledende gunst jndsat, og Mest gudbenaadelig
beskjermet Hans Kongelige Majestæt

Soelgaard

d. 26 August
1753.

№ 148

Fra Etatsraad Rantzau.

Jeg er bekjendt at vore Grundeder og Tilforladelighed underworfne
Forordnes und Efterfølgende Dagter ud. det Herr: Amtmand Allerunaa,
digst anbefaleder Dens Forholdes Beviis.
Ved det Kongelige Domainestation, om (A) Torne Kjærrerne eller
Gadekjærrer Skifter forvaltere Bevilgner Årlige Salarium af Bøder
for de Ind Hegn Skifter indfaldende Forrettinger og
Mands vedkommende a parte Salarium Lages, og for ingen. (B) Om
vogne til Skifte Forretninger Bevilgner eller Tilladelser
Lagges. (C) om alle Boets Effecter paa Auction Bestillegjø,
da det Gedkommende Skal Dem Tilvende og Auctions Sala,
rium, skiøt Arvingerne Eller Vedkommende og Auctions Sala
hold gjælder efter Fordringer, da at de ja ej Eller Lade sig godtgjøre
for Sager efter Lovens Anbefalinger, at giøre Mjuckhedens Parti
Beviser, Dens om Auctions Sala: efter de der om Indvaanen for
Beviser paa Mæning og Vejed og Sikkerhedens Vedkommende
og Efterfølgende Skifte Bevis Jeg Gang Vorder Forhindrede

Kiøb udstaaede, saaledes i følge af forordningen de dato 18de Septbr.
1701 af Landmandens Leen og Jaisdrengene, saa og om for Skibsbrud
bruus og Strandhuse Vedkommende andre forøiede betaling Vages End for-
ordnet for 1) Om forgjeves udvegt og hvor mange saadanne Skib-
brudne Vordne udlagt, forde dette paa Cubikfod Magen mø-
dig og udrøgig 2) om de under 3de Marts 1730 udgangne forord-
ning, der Skiellader Kreiens Beboere at lage deres betaling
forud Lignsom i Kiøbenh.; vordne af nogen der saa dragen
egen udfoldet, Lignsom derved skulde Vøre accorderet at
Lage Salarium efter samme taxt som i Kiøbenh, da der for-
ordningen dogmuligt skellader nogen forskjellig vente at
saa at det maa Vøre for en for Vøret beskeet, men ved den
at det maa lagis forud.
2. Om de i Lovens 7de bog 12te Cap: 8de Art. saa udtrykte
eigen forbudne Fordefærds eller Uddefærds Kiøb eller og
saa kaldet Kunder, Skal af nogen Skrift lagis eller for-
dreis.
3. Skorlediis den for Skøtten og Sørmestrionen i Lovens 3de
bog 12 Cap. 31 Art. beveligede stie underholdning paa Lignen
skal Vøre nogt, da og ny af Vøre gaard eller Vøre Ejendom,
betaleis og Vøre efter saadant der Ejendom, samt hvad det ud-
et Vøret Eng, Land eller Sædskiel aarlegen Indtager
saa og skorlediis for Sandmand formandy, at denne Ejen-
dom skis, for Bonden og Bøndernes vaalelig Sød kunde
reglerne.
4. Om seign Engfolds Dreng saavelsom Landmand, Skrim-
Landmand, og Skrimster Tøed og eller alle andre ordinai-
re og extraordinaire udgifter af hvad Slags Vøre kand
som af Bøndernes Kiøl udredeis og betaleis, vordne tillegne und
de Konges Contributioner Vøre gang i Jaus Bog af Skrivere
bagt. Det børes for Bonden at betalingen er Ved saa og at
intet mere af ved Landmand er tagen, end Bøndernes Vøre
Kirke Vøre. Ved det samme Skal Landmand Skriveren
at undervise mig om Dagbøgerne i Huus samt paa Skiøde
tillagt nogen fri gaard, og om de for mange med nogen eller Vøre
mange. Saa Skal Landmand om alle Lagmandes
Vøre, saa vidt samme ister allerede det Skiøn maatte
Vøre bekiendt, saa det allerede og det forladelige,
dog ikun under Hagemænd, og det Vøre informeret og
under Vøre fin ufarlige, selvtaalelige og paalidelige Re-
lation Lagmand jen for jo bøder kiøbende, og ung Lagmand
alle de Lagmandes indfiller Skriften maatte faa nog
paa hvad Sød de i Jaus Bøgerne Regulerede. Iøvrigt forblif-
ver jeg forbl.

O. Rantzau

G: i Cancy: 1733.

Fra Kongeriget Norge Bentzon

Af Deres 30te December sidstleden erfarer Jeg, at Ø. F. Findmarken
Hr. Ludvig Daae har indleveret en Ansøgning til Jeg om Justits
og om dette Rigets Protocol, og at Jeg agter denne til vores
Authorisation at tilsende. Efter som det vilde medgaa for
lang Tid, inden Jeg kunde modtage et saadant Protocoller, og
efter vores Lov Tilladelse, saa vilde Hr. Landmand be[illegible] den
ikke paa mine Vegne at Authorisere, og Jeg vil[illegible] ikke
gaae saa meget af Veien for at vente Deres Svar, at
Jeg skrev til Hr. Landmand Daae om at Deres
endelige og yderste Beslutning i Anledning af Deres
Cabinets Skrivelse af 18de Februar sidst, angaaende Justitsen
og Politiet i Finmarken, under 5te Januar: De skal Deres paa
publiceret Eng. forbl.

d. 11te Maj 1733.

Bentzon.

No. 150.

Fra Ø. Trøgerede d. 30 April 1733.

Deres Nadver: angaaende under 31te Februar afvigte Aar, er os mod
tagne for nylig indhentigt; og skjønt saadanne Vores Ønsker
og Begrivelser ellers alt saa stærk mere end tilbøie, skal jeg dog
gjøre det, og er jeg for Øvrigt forelaaren Dem
tinuere Kaandnelse at tage for den altid gjemte Forsikring om
min Venskab og Deres interesse, og for den
der for Dem handlede saa alle Sager os er forbundne, som og Land
Rigets Velfærd og Vedrørende, allerede afvigte Vinter Mi
Deres Ønsker og Tankeligheder Lade i Consideration
skulde, under Allernaadigst forgot at Sagerne os for det
Deres Nadver: at Jeg følgende Høiloverlige Em: Mt: Deres
Jagner at forunde, og som vi fornøiet har Deres Nadver: Gunstige
Forsikring om at skulde Assistence, som vi dog ei er for
udsigt at giøre vogne Fremdeles om det Gamle Mag: og Pla
cates Clausula Allernaadigst har Indgaet at Stifpoulere
da Deres Nadver: Midlertidig er det Eneste Middel som Land
Forderv Landmandens Flittighed, og det vores Tab som af
den Mangel allerede maatte lide vore, esten skal giøre os ha
ver ved det staar til vores at gjøre Tidnet Lade Mi
meg underlagen den Vores Credit er der fra har gravereset, og
som vi at det Ønske Kunde Commer engen anden Afsæt for Land
dets Betryggende, med denne: Jeg giør Jeg Credit, saa længe Jeg
det ikke Marskelig Mistænker Det er jo med eders ærbø

Har vi dets Lørdag Morgen nødsagende saaledes at indtræde vores Be-
tænkning, at andre Jordbrugere Herom forraadsgjøre os ui-
faaelig Tab, giør et Overladen uturn Dørren, og beklager de Ulen-
ser den vedø Ejb Tie at Drøbe, hvilk nødgang Verden af Skjønd
uuis som ej Christen ord und af Overdrøje fra Mt. Land Kartie
Contribuere Kaugt uaarn und alle vorn Beliebtheis fremanin-
ger, du søger vi os derudgiøder Deres Velbyrdighed Assistence, da
det, uiddenrid gud der at gøt fikke dar, forunnelig og alsaa
Conns an paa at introducere den vnden Jærsomlighed ind den
gemeine Mands Huusholdning; og hvad vedø det vnd ikke given
os nøn anden Ejb tie Landmen, og Landmaanden nøn Forelig bøjt
og uidstrøkning i ch Meiblign Lidr, naar de i Vedten forunat
given Credit, og Dalendis Verden baade fri for Mangel og Belgim
ring, naar fikkerrik maatte Meiblign! Dette Velbyrdighed
u-uistalige omsorg ind den Considerable Jost, for Vadre
Vore Interesse, og Jordbrugeres Vejden og Landbrug
Konst, skal vi Ufliden os paa und aldøgtnuhelig Ørbødighed
at attestere, recommenderende os fremdeles ind dens Bestan-
dige affection; da vi i Øvrigt und ald Velstands vnsk,
lig og allerørbødigst Respect forbl.

d. 30 April 1733. Severin, Olufs Black, Rosenberg.

No. 151.

[a] Fra Lougmand Bredahl, d. 24 Aug. 1733

Den passerede July Maaned var eg vnest de Kendt; og
Jer sendt et Ejbe af Landet, som prøst, og nøn Klogen fom er op
utrag, Stil: Lougmand Tillige: Men du eg forman, at Jer
Embedsmand ikke skeer Ønsk videre Leigen, forrendest den for-
vnlnedig ørred den saa falskk Gnet Dand, Sandta jeg om egenn
og fik saa reserveret mig ved dem og forrøjelse, tilstundende
aar af den Jærembedsmand, og dejom gud Gil giøre den gand-
ske Tuck. Ønsker vid vaa eg Ødmiddelling Hvad som eg
forhen har søgt til min underholdning. Bredal

No. 152.

Extract af Rogahn Soelgaards Brev.

Efter den ny Post Expresse, fik eg Tilbage fra Herr Jr. Cancelli
raad Bredal Jeminelige Dontenn over Deliquenten March Hiel Dal
i Salvig, og Tillige Hans Velbrhds Befaling i Egnen til Lahrtin
gst Sohn Hans Jørgensen Skuldemand Aar 1734. Saa den
Tid, det almindelig Eng Dann Stuk holdes, og nu der for forunden
at Eenigt Dann Hvds Herrer De Retnett, at det Dann Dnuk til
Dnuk giøres, Som Eg agter Dest gude Ørstand at Land ind Ska-
vig Fredagen og Lørdagen d. 25 og 26 Juny = ind Lappen Mandagen
og Tirsdagen den 28 og 29 Juny = ind Salvig i Tieten Onsdagen
d. 1 Juli = Torsdagen d. 2 Juli Mandagen d. 5 Juli Tirsdagen
den 6 Juli og onsdagen den 7 Juli og Indtillis Jer mine Herrer
Jr. Lougmand, Ohnstigs Jurisdiktion, den Varmind Langtinge Ind
og Herred at Enforere, Eg Recommenderer mig Deres Bedøiard

d. 24 Aug. 1733.

Dom paa Skifteholdernes Vegne, af 16 Januar 1733.

1. Efter Skrivelse 1702 den 30 April forrettes Boedelingsforretningen Skifteholdernes
de paa Enkegrevinde
(a) Beregnet er det Salarium af Boedelens Mand Marsa, men Skifteholderne
af de beholdne Midler efter Loven
(b) Der i Henhold til det Skifte paa Boedelingen, nu er bevoxne fri Gods
vurderes af Skifteholderne for Mand og Kone efter Rigsdalere Skifteholderne ud
rigtige af betaleres.
(c) Det Skifte forvalterne tinnere indlagde indeholt af Dødsboerne.
(d) Gudsfolder forminderne antager, Klædnes Mindelugner ~~er~~ tilsaldne
vis Kongl. Skatt 1 udi Levningers Bod tilsaldne forraad ingen Bal
lige alle forlanger.
(e) Dog bør er af den Skifteholdende Kreditorernes nøjere nogen udfordrings
Skifte erhvervet, og om Credetorer for boede Midler og til Skifteholderne behol
ges ej Kongen med efter Loven 1. Bogs 13 Cap. 26 Artic.
af Langhaandens Skifte de Herrer Skifteholder alle paa Kronens efter Di
Gandskifte er forbundne efter Loven 1. Bogs 13. Cap. Art.
Gjæld 5 der Dato af Skifte Langhaing for i Henhold og efter Skrivelse af
25 April 1702. dens 5 Skifte Gjæld ikke ved Skifte af
Skifte i Det Fendsten og Lunde aar der efter i Skiebig i
Det Fiskenæsten og da Konge i for Gjældens Indkrævning
og naar engen Gjæld er den Indkrævet Gjæld
den folgende Aar Gjældend Lunde Gjæld maatte paa Hinan
Skifteholdere som udmaldne Lunde, og Gjæld fra den Gjældende
Gjældende Gjæld Aarsen, Ellers Gjældende det ingen Gjældende af Gjældende
fra Gjældende til Langhaing appelleret, mod Gjældende Gjældende
Gjældende
2. Kongen under ej Gjældende, ej Gjældende til Gjældende som Gjældende af Gjældende
boen, paa Gjældende observeres Gjældende for Gjældende og derfor
gjøres udlog.
(g) Som og Gjældende Gjældende Gjældende efter Loven 1. Bogs 13 C. og ej efter
den Lov som er Gjældende for Gjældende, Mand Gjældende Gjældende af
forlegne Gjældende at de ej Gjældende til Gjældende, for at Gjældende
ikke for den faldende Gjældende, mod Gjældende Gjældende Gjældende
Gjældende.
Z Efter den afgjorte efter de efterlevendes Gjældende nogenlunde
Gjældende det Gjældende Gjældende mod Gjældende nogenlunde
de Gjældende accordere for mange og deres Gjældende. Med Gjældende
under Gjældende af Loven 1. Bogs 12 Cap. 9 Art. Gjældende
mere end efter Loven maa de og derfor Gjældende Gjældende
Gjældende Gjældende for Gjældende Gjældende efter mere afledet for dens
paa Skifteholdere udlagte Gjældende Gjældende.
3. Den fra under Gjældende paa Gjældende for Gjældende er Gjældende
Skrivelse af 26 April 1702 den 13 Artic. paa af Gjældende Gjældende
af 1. Mand betaler mod Gjældende Gjældende under Gjældende
Gjældende Gjældende og Gjældende Gjældende Gjældende
Gjældende Contingent af Gjældende mere end mere Gjældende
Gjældende in natura efter 12 i Gjældende Gjældende Gjældende
disponerer, Gjældende Gjældende Gjældende

Bygninger forst ud Tuaa og Wahrer de Tilgivelse Maaneds udgang
Maanedsfallet er her i Amtet ungefer 600 Rd
Maaned af Hardmond og Fangen, hvor iblandt de Beskiere ungefer
forterbeilige det Lave saa de ved for grove efter ungefer Lidet og
det und Bonden derfoyter ud indtil ved 15 Rd. Stoder, og i saa
Lande det paa ellers efterfulgte Kongeholdninger ind
Gårsbig Einigstad Gaard Gaard Staar ud 2 Dage — 2 — 6 —
Loppen ud 2 Dage — 1 — 5 —
Ellen 6 Dage — 12 — 5 —
Hammerfest 4 Dage — 9 — 3 —
Ingen eller Ladoe 2 Dage — 4 — 5 — 4
Maasoe ud 2 Dage — 3 — 5 — 8
Skielvig 4 Dage — 7 — — —
Skiellefiord Gå 4 Dage — 4 — 5 — 4
Omaas Gå 2 Dage — 2 — 3 —
Gordoe 3 Dage — 4 — 3 —
Skiberg 2 Dage — 2 — — —
Hasloe Gå 7 Dage — 16 — 5 — 4
Gaaskig Summa 4 — 3 — 4

Differenten af Mandfallet her paa Landet i Skiellefiordens og naa mand ud til det af underbyderne paa nordenfjelds er ungefer Dette afslaget Men almindelig Tilstand Vil vi det dog andre Gange, da Landet, naa mudelig ubegrundelig forskrive sig fra Mandfald paa deres Kreiser af Smør, ost, brod og Kogt Kiøgt eller Fiskt Rigd &c. uanseet grøn og tørrede Walfiske, Hvorfor Lauer, nutten paa et Einigstad Gaard for de Contraire. Mindmaa dog en Deel noget dem efter Einigt og Ny Ost eller og Ny Förcer ud ind Loby efter, der andet Ved, og ovenn det har Folk fra Landet at dele og mindre af Dalen, eller mere Folk Kudrer ind og Gaar mand midtnu ungefer vel Tilfrends om mand Lan alid paa Lands ozner Gårdsbrug og Ridderhed for Baaden, efter den mand paa 20 Miile Vejes Lar Tilidet Brugeriet Gar saa den nem Fisk og ikkun Stuk af Dem Gaa det an, den Dika, at Kiøbet Land ungefer Klem og Fahrig Bin dig paa de Mosser Veder, og gandske Lau Forhyggende Tadser ud Kiøbe Mosen Bide Kiøgnede a Lik —

No. 154.

Et Kongelig Cammerrat af d. 28 August 1733

Vi underdanigst en Følge af Eders Excel. og min Høybiudende Herres nadige ordre af 16 Aug. 1732 følger her ved indslutte Skiøde Skiøde Brevene af Frederiksten S. Marcus Bekker, original Skiøde Skiøde Lighed Konge Skiøde Konge og Lilieja hel de Eilaes Fortrinlig som approver af Kongen Forskrivelse og Med uskiøde dato 29 og 30 Juni indeverende Aar er ikkun Everaf Nadigst Land er Lariis saa Vel ud. Gaad det Land den

[illegible] Land [illegible] Land forvandles [illegible]

nu er den og Kord efterlades det af

Brunsh er blazing, pralagen, og nij begynd at producere Frøgn
af en sælig Jøjch og Væxt med Dunn derud er beford, Men som
Dennes Naadigh Herres Excellence mit ved kunstnik Hver Gest
og Indbyggeres Vedersiken prejudice for de Octroyerede alle
Landets Indvaanere, Da Dette vilde mukreudsigt Landets
Dødning, Creatuer at Tillegn Negotiatieri for at Beside
Baadbyggere, Eiderne Brendvin, Vodkjer Kaffiuel og Lavent
Vinner etc. at Tidsfer, Sauger og Vinlage drug at Indsalt og di,
sponere, Dersomme at opsagt nytter fri Tillaadningsfri Mem
rials Ruhre formold sikkis ved mit Ferie at Dansk Vern ungt
ubidgte Landets og Indbyggeres Fremkarf, Ei Fallen Skeb
maad presummere at de Mesfeldes Octroyerede. Der under Hand togen Skab
og afgang ny Negotien Maer Land alladen de sin Broeders nødvendige
Brug og fik Egt foldes Tillistence Lod ufjorn de forronkte Vaer
og vi vundugt sig mid Indbo indbyggeres sin vere Dunn under
Octrogens Overpayce, Det Ensfor indlaby and Dunk Jaer at vrin
dre ier Dette at gjand maaden Dafrogte i fald nogen Dang Dens
oprandt mit Alle Fiorden Laer Fiskeriet der vad Dnd afgang for
mindelst at mangen Dang Spurn Skrøuen Skjek Jøre mid Fi ud
Grønlam Fjorden Godt Laxen Dønn op ad Det Elven, Fiskeriet
endelig Dnd Klin for, Det for Dnku naar Dang Dønnerne
Vaden Døn mid at Elven Dnd eigen Dangelsen Vaer, Ei Fal
ender Jaer Dessen Det Fra, Den Dette Jeer anledning Det Klagen,
Skibe fra Vestgaard og Dange Dnrafter Jongen Laer og Drenke Dangsen
ved Elven for sig selv Det Provision med Vedaren ogner det Egn paa
de Jamen Fiskes Dønning Dnd gaa ind gjennem Elven og Dalgen
Dar og Skaer Fiskerne at nij nogen Dønner Dand ud Døn, nij Fallen Dan,
gen Dørn i Drug og Dang Fornuftet den overflødig Frost og Sø
Elven er belagt med, Det indbegun Eigen Skibe Dnd paa nen,
Dnne Dæker Jer i Dnfest vore Vern Gistig; Dette Dørn Det ner nij
at giøre nogen Dæcis paa Det Det Dunde nog Gnuk sig ud at Dar Dnd
Dar Dnd Mislinger ogny Dønnen Det nogen uvendnd, mid
Dnd 10,
Cankid Dar Dette ovely Dnigner Det og Dnagen Det Dagner
uaadigen, Frustreret Jra sig Forvandnuk Dab Dnfest og Dagner
af Alens Vaboern ind sin Egen Egt Dnfaf og Dagen
en, det Allernuder dan sig det Petitum om Dang Kongl. Maj.
Skrik for sig paa de Kongen fun finder Dnd Alens Dnd Dagen
og Dnd Dor sin Dnfuden Dach fun overjdder og Dyrder at
Petjen for remiterede Det Dardes Kongl. Maj. og Høj Dangl.
gd Cammer Collegi allernaadigst og Naadigst Dnfunde Aller,
uvardaug Dalanum igjen Dagnud Det Skibe ngen Mem,
rials fordnded at de overhuns at dennem Dnj indaden Fiskeri
Nødvendig Dekbrand og Dnd Materialier Det Jøngk Dack
Egnig og Dangsen i Elven fand anden Forno Dnfuder Aller for,
for det ris Gvog det Vedaerne, for de Det Det Det at Dagner

Til Kongen Cammeret

Saa vel som Deres Excellence og min Høybyrdige Herres Naadige Skrivelser, mig tilkommne Tilligemed de deri indslutte Placater angaaende Tørskens ophævelse paa Kongens Fiskerier i Finmarken, hvilken Straf endelig Ingen behøvelig er og nødvendig underdanigst Tilkjendegivet saa at den forlemmede Tilstand som i Kongens og Høyst Ærede Herres Navn for den ansøgte Priis af 2 Riksdaler Handlerne nu blevne tilsagt. Naadige Herrer ing maa underdanigst afforestille at der er den Tilligemed Oplysninger, nu ved Kongens Ordre og Deres Excellence og min Høybyrdige Herres Naadige Skrivelser, nu endelig allerede ved Handelsboerne, Leilighed Tørskens Ophævelse er blevne forbydende de Kundskabsmænd, hvilke Tørskens Ophævelse ikke uopholdelig skal tjene til Skade for Kongen og Interessenterne selv, dersom Handelsmænd Fremgangsmaaden ikke er saa vel af deres Gandske Mulige Tilstand, Kongen og Interessenterne skal profitere og Landmanden saa vel som Handelsmænd, men allerede de Kundskabsmænd, som i Kongens Gavn og Interessenternes Fordel ere blevne Landmanden Tørskens Priis, som de Kongen og Interessenterne skal betale for den Tørskens Priis, som de Landmænd skal betale for den

Deres Kongl. Maj.t, og Dillader mig gienem at sige Dennes Kongl. Maj.t de Tidende, som er sortan naar den respective Landes Absence der var og Blevne for indtrukne. Maad Kongl. Maj.t Selv have Haab for Eders Langt troe tienister Herved Anledt, jeg ønsker uagtet Eders Langt troe tienesterne og de Dreiner i Feld den Stuer der af Fiendes i Stiften gyldt Sk, som de Dragoner Olas forrettenhed nu udlagt.

Hardgehuus
d. 5. Jan: 1734.

№ 186.

Constitution for Adam Soelgaard til Skrivervirk

Giør Herved for alle Vedkommende bekiendt at som S.r Peder Skad Bornskriver Herved Kiøbendt ant skriftlig Fuldmagt tilendelt mig at skiøde mig den der agter at vejsse til Kiøb, der anvisiøn Sted og at opholde; Saa Haver Jeg under allerunderdanigst forlaaen at jeg mig Huus Absence Mich bevilgen maatte, der Jeg Skiøbe Mons.r Adam Soelgaard, som Jeg dertil formener at kunde forsaa maa og Vare troe, Jeg Haver Huus forlaaen og Jeg Selv Haver Kiøbt Tø Haver jeg Constitueret som jeg og herved Constituerer under S.r Adam Soelgaard og Skriverne Dreies S.r Skrivere Stand med Bornskrivervirkets Vedkommende uvidtløftig at gravere, og Haver I fra Datum at antage eller Bornskriver Embedets forretninger og hvad der af dennes Embede ovenn at for i Fendt. Ant Haver Enden maaeder efter deres Kongl. Maj.t Lang forordninger og dette End saaledes Bøder at forstaae som I for Gud, Kongen og egen Ærlighed agter at Vore oprigtig og nøie der Vider Bornskriver nu at Vendig.

Hardgehuus d. 16 marts 1734.

№ 187.

Mons. Adam Soelgaards End.

Saa Lover og Dejgner jeg herved Dem Jeg og derforuden skyldig og pligtig er, at vore Huus Kongl. Maj.t som uden vredt drage Kongen og Hvor for den Dalz Kaarlig forder at jeg det for min at Hinder og afvendt, I Gud, Kongen og Land og Fo, gere, at Huus Kongl. Maj.t Absolutum Dominium, Soeverainetet andrelig Conserveret og paa Huus Kongl. Maj.t Kongerige og Lande og for Successor stadfæstet og forplantet Vorder. Hvorpaa Jeg og Vil flyde og forpligt Vore at Vore Kiø, Gods og Blod

ch Vlstoed alle

Dantzigsk at nogen, i Jeres det og Herre maae, noget Prejudicerligt i nogen maade derimod, enten Jurisdiction eller aabenbare, forretninger, Salter eller Handler, men saa dennet noget Sadant imod for, faabning Kiøbenhavn, og til min Kiøbenstads Commer, mig ikke alle, ene Straffe ikke noget at skye derimod Opponere, men nuudog Eders opfold Jeres Kongl. Maj.t at det Jeres allerunderdanigst Tilbeny, dige, mig de Lagner mig Jeres Commer, hvad helst det den Leis, Gods eller Dere, andetsteds, vil ing Tøyer Skatterdigen og ikke i nogen Maade anfeer Bold, Magt, Fremstab, Ran Skab, Ganst eller Gam, Had, Avind, eller Vold, men allerunderdanigst Vil saa Gud og Retferdighed for øjne og Commer Skatterdelsen eller Lov og Ret og Religion som det Retter, saavel den Heidenske som den Kristne, den Ethnisk danske = Ethnisk, saavel den indenlandske som den indenlandske. Jeg vil og ikke for eller efter, efter at Tøn af, Segis, Aamaar, eller op Aker, forundes mig Ries eller nogen Kvahn, nogen Gift, Skiænk, Guld, Sølv, Korn, eller Ting, ges Kiøbt, tilmuldet Jeriehst nogen Kart maae for Antwor, den forkrænket. — Saa Sandt hielpe mig Gud og hans hellige Ord —

J Hafoe d. 26 marty 1734 J. J. Soegaard

№ 188

Resolution paa Allmues Supplique af Hasøe Tøyn Solicitanterne i sin allerunderdanigst Supplique reflekterer sig til 2de Slags som er nu deel Kiøbstæders indbyggere fra 48 til 32 Sk. Rogen, uudenal Handels Vahrnes vaegtsed af Mest og Sedsed af dyd, de Kenaan i Hasøen beklager sig at maa indbygge for huld Verd, Jeriehs Bygge paa Ner den forunnes at Skiøn sig til total ruin og Langsulen med fol, de, Hvad angaar Skuuskiøbe forbrister sig de allerunder, danigst ikke at uaelde Jeres Kongl. Maj.t allen, naadigst en Placat af 18 April 1733 Opponere priisen, de angaaende Handels vahrnes da er det vist nok at Kanal Sønderhen ej kuder af det Mest Aamaar paa Staar de efter Octroyen 1702 dens 10 Artikel bør selv er 5 Rogen Kandt uuul ikke Svant, ej Sillar Herfal og Vadfiul al, lid af den Bonitet, Tyrken og dyd Lande begyrerer da dog den Ladsen Almue, at Maatpement paa dyktige Vahrnaa inod Sach dnyt som de Koren Kuder, og Jeres Majestæts Langs skal Continuere at fiskes som er dette Jeriehs nuuster Sø Fiske, ce Jeer ved de med Ladsen Hustrer og Børn og Familie Fader, uern sig Skiøn uudlet i priisen, og Handels Vahrnes som staar i Jeriehs Valfer efter Octroyen nyttsom ynde, dyktige, og af det Troeholig Vej Lifsed til Jorde, Skeb og Skiøbstæderne, Jeriehs Vedholdning vil Ved Pelig allmuen gevaaer ud yderste Armoed

Mindre der ved Kongl. Allernaadigste resolution bliver soulagerit, underkaster saavel den Faldige almins allerunderdanigste Supplique som denne allerunderdanigste forrestilling deres Kongl. Maj:ts Høy Priselige Naade og Lever —

d: 17 Martij 1734 —

No 189 —

Fra Stadtholder Ranzau — af 2den May 1733

Hvad Stift Amtmændene under datis 23de og 30te Augusti nest afvigte Aar, en bleven tilskreven, det Land af her hos følgende Copier eller Extract deraf amstændeligere fornemmes, og som de uden samme tvende Skrivelser Requirerede underretninger til den Kongl. Allernaadigst anordnede Skou- og Sæng- Commission, endnu icke efter saa Langtiids forløb ere indkomne fra de 2de Nordenfjelske Stifter, saa vilde Herr Amtmand besørge at det der udinden Specificerede for saa vidt det Hans Allernaad: anfortrøede Amt Concernerer, og det der Land være practicabel uden Længer ophold vorder foranstaltet og aller forderligst til Commissionen indsendt.

Som ellers i de fleste Fogdens for hen indkomne forklaringer allene findis anført, enten Fogderiets inddeelede Skibbredde og Einglang, eller og ickun Mentioneret de Præstegield hvor uden Skouve og Sænger befindis, saa vilde Herr Amtmand beordre Fogderne i Findmarchens Amt, det de rigtig Specificerer og Nævner ey allene alle Præstegieldene uden hvert Fogderie, men end og et hvert Præstegields Hoved Kirche med underliggende Annexer samt under hvad Prouftii Sorterende, enten der, findis Skouve og Sænger eller icke, ligeledes om og hvad for nogle Kiøbstæder eller Lade platzer samt Havnestæder uden Fogderiet ere beliggende, item under hvad Laugdømme Fogderiet Sorterer, samt om Værende Laugmands og Sørenskriveres Havne, og at Enhver Fogeds Stavr, paa det om alt saadant Land havis fuldkommen op Lusning. Jeg forbl —

No 190

Copie af Stadtholder Ranzau brev til Stiftamtmænde

Det har Allernaadigst behaged Hans Kongl. Maj:ts af faderlig forsorg for sine Riere og Troe undersaaldes, til Skouvenes Conservation, saa vel for den Nærværende tid, som for Posteriteten, at beordre, det et nyt Sæng Reglement skal forfaldis, saaledes som det for et hvert District best Land være Convenabel og til samme forretning ved Allernaad: Rescript af dato 8de Aug: 1732 Committeret ing Stadtholder Chris

tian Ernst af Ränzau, saamt hans Hr. Søn Major og Rigsbefalingsmand over Aggershuus Rigsgrevinde von Reichwein, samt Justitsraad og Landmand Peter Høegh, Amtmand und Cancelie Raad og Landmand Andreas Lachman, saa og Cancellie Raad og Skatefoged Friderich Glad, som de ved høyst kunstige Kongl. Commissioner i blant andre af hans Majestæt befalede, ikke saa ved alle sans og lig til behøiler, som og forgot for os ved Commissionen at ved Kalke skiellen forlegt og nyttelig at vide, ikke og hvor det forrende Grænse Land eller andet tænkelig Herredømme, ikke kun land, da dog ved deres Herrskab, som tilladen at give ald den oplysning og underretning som ikke af os blev langvid vorder, ikke som de ahnne dag aa gaaende, land vern skulde ou, saa meget høy lærde Hr. Rigsbefalingsmand ikke opbeholdelig anbefale Magistraten ved Kiøbstederne, samt Logier og Bønnestrøgers paa landet, ved ikke saaninn alvorlig: aufforbrende Rigs, ikke Kuhn Kongl. Eids forsømmelse, for alle Lang vrøgner, saa dan som Kongl. Skrivelse til Allernaad: Weller bekiendt gjøres da ikke alle og ikke saa som vogne ikke Skrivt Districts Inbyggere, de Kongelige Conservation, ikke aaen saa at Kornfelter, oplysninger, alle Creaturer, det Dyre Land kiendelig gjøre. I det saa dig, gjøre deres besiendige Cancier ved forklaring hvad de som ikke opvigte, at finde, og ikke hvad for bevilling, samt hvor det Cancelier Raad som der saa de Dalen og Skiøvs 3 Om ikke ikke ikke gjørligt at ald Brandt brænding i Torv-Myre forbiude, hvor nutrum. dennesch ikke alle ved Kuhn Lunch Mukis vogne Dags ugilde Ordlast, og saa dan opridning som Lognu vuundeker til Lødlaste, og Gaardenes Forbygning, ikke at alle ved Dillak saa de Ulder for Ole, Bere, Havre, og ald andren slags Kornkorn Dyre Eng Landsagen. Og som Gravedikke allaaen pigtig det Kongelige Conservation, nemlig ved og til Allmue ikke bøder, saa maaden for det Hr. Rigsbefalingen omvenigne og til Lenik gjøre, Om Brandt brænding ved alle andet Bedrøvelig og nødvendig behøvendes, og om ikke da, og allegevel burde forbyder, at Bygder ikke Gravedikke som fiendtl, Ødelægge maa Kogher og Bornestrøgerne at det Lenik gjøre, saa det saadan forlagd i Dyrefuhr, og nedgang for alle vorde Bondernes udvist, Endelig for det Kongelige ald Benefigt und hvad Kaar det unsyes Land, ikke over alt ved Rigsfat, alle og allenne ved de Districter Kongsmænd af Kongenes Landudbrigis de Bønder, Alzeg forbyder, og om ikke Almuen og allegevel Lande udrede Skatter og udgiftsager af deres gaarder, samt alle deres Jorder Ødelægge. etc. etc.

№ 191

Fra Ribe Amtmand

Det Hr. Amtmand ved sin underdanige Skrivelse af 2den Octbr. sidst er
tilkjendt, at Landets af Almuen ved Landdistrikterne allerunderdanigst ansøgte
Handels Vedtægter ved saa stor geldskab bedre forudsiger at de den ung-
delig skal kunde holdes, og jeg det saaledes Interessenterne Sel-
skaber Vedtægter saaledes indrettet, og hvorledes Afgifterne skulde
dem saa stor andeel af Almuen Mand for Skiødesløse
paa den Tarik Ofte, og dog Andre dagen paa Credit, hvor beklyttere
sig lidet for gentagne Afmaning, i hvilken henseende Hr. Amt-
mand efter vores forrige Underdanigheder, Valgerlagen og efter
Indbyggernes Velle opmuntrer og formaner Almuen det flittigst
og Grebsomhed ved deres Avling og brug, samt det folk dem
uden at vente Kjøbmen for Varerne, saa de bedre, og for-
saavit giørlig er, udraf de Nordsøer afbrende, for at undvige
deres Kjøb-Gjeld det de sagde for Skatt, siden Kundskaben derom
i Skriftet saa ungdom falsk forredem og ingefrelig Eller uden
forlibs for de Skrøgerede Skatter afskaffes, indtil er nu Hr.
rands Lauen tilbage, for Skjøn Landets, og hvorfor Mandige
kunde det nu gunstighed at dem takkelig for Interessen
terne om Taxten paa de det Tinde: indbrangende Bahrd, efter
Almuens ansøgning det den dengang Skjøn blev Modereret,
Ofte saa det folkelig de Skrøgerede, det kandt at den
skjøn paa ulanga Dagligt og forhaarlig handels Vaare, som
Landmanden saa vel det Produkts Meddar, som Skjøntinkt
forhandler udvide behøver og derved undgaar Arbeidslegnen
at bekjendtgjøre det Amtmand og Baaldis, med Skrøg
ens Skrivelse vendes Skjøn, velle paaseen, at blevne indbyrdes
Overlevet, og naar da findes gjøre derimod paaanledes
og dennes det Skjønlighed og Uskrifthed, med Flid og Vind
skibelighed det sagnden Anlegnelse som gud dennem at kand
og Vand vel Formuch, skjøn Alleg Vere at formuch dette
ved baade Land udvikler Vi af Gjelden, samt tilbøie og
udlaa deres forvødter Produkter, skjøntel ligne Andre
Middel Midler, uden det som Ledere Dig Ikke, at de indtil
det faar lam dette uden Forvolig og Ugavnelig, og tro
sig i saadant afskjem, ved Eddarlus Forandring, Lun
de skjøndes indvoglendes Frie gjenn, vil for-

Berregaard Børneman, Skjød

Bjelke, Michael, Christ. Lud. Berens

d. 22 Jan. 1734

Skjøde

5

No. 192.

Fra Rentekammeret af 15 Januar 1734

Da ing maa gjøres indberetninger om alle de her i Riget befindende civile Stifter og Hospitaler, Fadeg- og Børne-Huse og øvrige de slags publique Fundatzer, Bestyrelser og Indretninger, i hvad de staar under og hvilken befinder, hvorledes deres Administrationen og Directionen forholder, hvad Capitaler de ere begavede, samt for hvem og paa hvad vilkaar og forskrivning de ere udstaaede, Da beder Herr Amtmand en Gange for alle, saadanne paa Landet selv hvem allerunderdigst om, hvorved det befinder sig, nøie udførlig og special forklaring med oplysning om alle forberørte og allerede, med de forrige Betænkninger sammenholdte Omstændigheder, jo før jo bedre tilsendt at indsende, Jeg forbl.

P.S. Hr. Amtmand bemeldte skriver af 6te October sidst lidet, ihvorledes angaaende adskillige Poster, Enkinderes Indtægter, mere, og ihvorledes Klos- og Skovvæsenet betrygges, nye Meeninger udkastet — den belønnede Designation over Kvindemiddelige under ny regning. Gerningen af ihvorledes paa brugbare Skrøj af 25de Sept. 1702 Vedkommende forbeholdes.

No. 193.

Fra Byfogden Benzon af 12 Feb. 1739.

Hr. Amtmand Jørgen Jørgensen Ernst Ulrik Friedrich, det mig de 1te Februar sendte Skrivelse af Rentekammeret Ved de Ved forlangt er relateret paa det at samme, i fald det under Tiøbelsens Stifter dømmes 1te Salve Skinder eller Vare betaler, da Enkeder i dem mangel Vorder kan transporteres, mere rigtige var der paa betænkt, Haa jeg Sinden, at ihvorvel der ikke er blevne fundet den Skade, som var promiteret. — Haa Sinden Canonet blieve Omstændelig forestillet at de Octrøjerede ikke forsikkrede Fiidmaskeens Ind- og Udgange med forrudsk og dygtige Bøsser, skulde ing ikke tvivle, at jo derpaa blieve Raadet bod. — Dette, som det sig selv er den der Gjerning underretning saaledes skulde forholde, Ikke, at bem den igen Landsfogden alle den Ost Land Kjøbere og Bønder, saa de Octrøjerede det blieve obligerede det at afhandle som den Ved. und Bedrøbsen paa Klund-Tilsagn eries, da er det i den Beskrevne, at ihvorvel ingen nogen forandring, Tvivlagtighed er, er det vellig, at den fik, som er Dørfet Corned den der, om ud gaaende Placates Publication burde Bevaret behalde, ihvorledes derpaa tilforen anfaldne Stæt forb.

№ 194.

Fra Peter Sichelter Rosenkrantz af 30 Jan: 1734.

Jeg haver ved vedlagt skrivelse af d: 30 Dec: i afvigte dage, forstaaet de underdanigst haver henvendt Dem Hr: Oluf Blaichs betjening, som Dem selv bedre end, adresserede Dem mig. Endnu nu er jeg en ikke haver for nogen Tilmelding om de Steder, som Dem for Fiskevandene. Jeg forbl.

№ 195.

Fra Hr: Christian Gottfried af 13 February 1734.

Jeg maa u-gerne forunde Thora Kristiansdr u-mildighed forgangne gotskinde og Velvillie ikke approbaderer for Aarene i August 1729 naar 30 d: om ing vel mindre Forelæg eigenlig Land Dispensering, saa som hand forblev i Embedets forretninger med Skyldes Kirkeverge, Efter ny ing ganske Kriegs folk, og at de selv behagen at give Kjøbmandens Vad Kjøbes, at ui Dem mindre Forelæg Ydelse med uden andre Udlægs og paa ing gotskinde folk den Dankbig Ærbødighed med deres Dødes Frøst, at ing i mange Aar uned for betaling har holdt aan andre uvidende Dem Dødes Stifter og Velvillie, forunaadigst Frøst, Nadigsind, Lettelser ing mig og deres Velbyrdighed Stifter med sig Dødsbarn forunaadelse. Jeg Land alle Aro af Mons Schit, Lerskuller welle giøre nogen Decoritie paa min Krugers Beitelse af Kundskab, som hand for forordningen om Log Publication mellem Vennede Angning, den ing nuden Gar i Bavering udreisen, men i Sald, Land Skulde falde paa de Sanker, Bedrøvelig yderligst Præcis Underhaandsbeskrivelse behagen at dage mig ud Ex Kirkeboge, som samme forskrevne Tilbede og over gaa den Sladder alene, hvilket jeg er forsikrer — Ærbødigst

№ 196.

Fra Grønlandsk Hr: Hans Egede af 20 April 1734

Jeg haver ved Samme deres Skrivelse af Missions Collegii Mistøse og deres Gunstige Gemytter der paa os Kirkeriets Separation og i Grønlandske Sprog ochi ing og Gottfrid Egede Missions Collegie mine Mening om ing ni ikke vil repetere, men finder de udrunge mundt: Samtale og Conference med deres Vetter. Grad Egede Magerup om Egede Dødt Aar 1718 de 32 paa indholder Vaade Dødsbøgsind og de Skrev ing Forlaadelse paa Ærbødige Kirkestolerne af Sidste ing, men som ing nuden ej har Ex Kirkebøger: uden Skamerdøs Forsing, der mangler Underskrift

ning om Kirkebøger fra 1729 ikke findes, det har ingen Indflydelse paa Registrenes pålidelighed. Jeg er i det hele taget ikke i Stand til at give Dem nogen Oplysninger om Præstegaardens Beliggenhed og Udstrækning, da jeg er ikke nogen Tid boende paa Præstegaarden, og i Øvrigt er jeg ikke i Stand til at give Dem nogen Oplysninger om Præstegaardens Beliggenhed og Udstrækning i Øvrigt, da jeg er

Reinholt Larsen Person er antagen at gjøre Tjeneste som Skibsdreng paa Mons Jacobsen Skibet Fortuna, 76 Tons, 4 Mand, for en Reise til Bergen, og derfra til Mons Jacobsen Skibet Fortuna 3 Uger for en Løn af 4 Rd. om Maaneden, der er ikke noget paa Skibet, men Reisen er for os Begge, saa vil jeg ogsaa bevaagne, at han kan faa extra Forlaben af Mandskab, naar han er Havnen Jørgensen Mons Schneider i Risør, maaden De gjøre saa meget at betale hans Gjeld, naar han gjør sit Bedste, og det er jo vor Gud og Gjerning Pligt og Landsmandspligt at faa den Dreng frem og gjøre ham lykkelig, saa om Gud af Naaden er alle os evig ingrebet, og jeg er Herren Skibsrederen Niebuhr, den Mons Schneider, at Gud vil Naadeen vil skjænke os Begge Lykke og Velsignelse til vores Bestræbelser for os Begge og Familie, Mange Hilsner til Deres Familie og Venner og Bekjendte i Risør og den Gade hvor jeg har boet i Aftenskjøbet, jeg er 1250 Mil Dansk i Nelvoftes Stat, Tyk og Corpulent, 1 Tommen og Gik gjerne Ungmand for os Betalt i Skibsfarten, det er vor Overvaagtet Skibsmand paa vores Skibe Lakkjørger, Mange Ting har Jeg Ønsket om gjennem eller betaleligt Sikkerhed. Jeg beder yderligere at mig Gud vil naade at Jeg vil blive Mand i Skjønne Uddrivelse, og at Herren Gudmand Niels Jensen Kogsen at hente og forsørge den Dreng og uddrive ham som Underforeningen at Gud. Jeg skal saa Dette Dansk Kjøb Skibsfart i Langvarighed, og Langvarige Skat der er i Kjøbenhavn Jer Tak for, som Kjøbe Mand Jeg er, saa ønsker jeg at andrage det paa Jøgens Vedvarighed etc. etc.

№ 199

Det Nytaarsmand Benzon.

Det er Excel. Jøg Respective de 12 Tette Gange jeg er afsagt at de fra Skana Sonsunder Skal under Land kaar overvaerende og skulle med Ruska Vore at nogetnødigt drat Kunde udbringes til vores Velbefindelsens Vedligeholdelse, Jeg er dem Tast Jeg er Skriftlig fra Hr. Ekspedition Raad Baron Kogatz under dato 5 Januar med Forelagt Notificeres at de Riobuh. Dispaserede i Tolv Dage at det var saa Lettelig Aarsagen de Dig Tauge Lavhal for at det skib de skulle udrustes saa Land og Sønde under nu Dispaseg Tøjen Sunde paa at undet at Compagniets Skibe, som under Vaarvinterens for os Aalut og er Forand du os Vaaret for Saltvandet, Enden Jer vandag Sunde Perkader Gaude Udbetalere Jer Aalut Tonnet at

Tegnet af Jørgen Mand Risørfisk

var indkommen for den sidste Forordnings Publication af
Langnes og de andre Tørskfiskere beende der efter Land
Vinteriis, de paastaar at faa sine Principaler ordre hvorom
der sig, og forindtil saa blutt Commerce Decision nogter at be
tiene dogen Angivelse under pretexet af hiis 27 Pkt ud Forord
ningen af 25de April 1702 som tillader at Lindrke ei skal data
ris for udskibningen Kiøb, da dog ihr under Ca ikke stand for Saa
ei de forrige Aars 48 som saver omstaaet for i handel og
er antagelig for 3 Vogter, men allene den som er efter Forord
ningen af 1733 anseet for 2 Year med maaeda saver modtak
acqvietere det Commerce Resolution ergiødis — Dra
nieforsøg er kommet fra det Kutsk og hid ikke saver og Con
tinuerlig forrestaat det Engl: Skibe, men at de handles
Skaber hvor ikke de Betrogerede for sin Lunds Sæder og
Vera af forhverlig godhed saver og Lindsund prøve at udstillige
Vorder ude, saa stand at det ej var muelig den saadeg Aliene
ej blev total ruineret, thes ei de Aftalte Pøyndis ahn-Tro
falge Vara af tilforladelig godhed blev skiind efterved
illet var at gaa ud Walfisk fiske de omrefl. Sun paa andre
Steder Lapid Saves i Ser at Mandet blieve udahvaa
og u-tørret Lung paa dis Lugtig og derfor ag trandar ud
lundbrun blieve udugleg og ikke fin Sukkile Lundbrun
Kraft, nemdeel af Vandet og Saverstat det Kiøder og Sorter
ud Lynt ikke Vegt og af ingen Vørde saa at naar det blieve
Bard paa troppen segre skaffig Salvi Ovnbr og giøre in
gen Varer Konstsøkrer af Kiøder og Lysbr, saa man
naar blieve Vaar paa Sødbrød, med unen Sabdanst som for aarsa
gen at imod det nu Sadeg Mand linch Sæilger sig und nukt af det
Vagner dal nu Lang tid om Vara af tilforladelig og tilborlig god
hed, naa Sandt Lign saa Lang tid nutnu Sam Vaarst forrnobdan
ullen og gaa nogen og Hungrig, Forvind blieuum Lorch bis ud Sadi
og blieve uag Lig Lost Sydbi for sig og Sein ulen Vinch det op igen
de tilbaen nen Ulemer Kiøbe. Men mistrøst de gaach Sarver
ester, jo nyd og gund Sum Lost uig tilgendeler at de Saver til
Solat Interessederne at giøre sin tligtner det dog mogen Lid
indtil nyt Skibet bryder det nuu aar Sund det andet og at Sund
tolsen Sadis ud Stor Skyld ud Handelsvogeren interpreteri al
leder dersen at de nu sobe Hinsholdere, Sand, Skiødsladen, Sovn,
og Sodn betalem, etc: dem uga ny Sunk at Handels Vahnuge
u-dygtig Sad nogent dertil Contribuerer, Lund ud at de Betrogerede
ne for nu Skaands tid sicher 7de Mand af Vaaste Cuiß Sod Sa
fanglig tiig Sordets Vaigen undgaark det Skrøbach for at an
sagn skreis Skiøg = 1de Klaph at rhindsiksen maaden for Sæjig de
sin forrige priis da de og tillega saver en Commisse at for
drage ad tilsiges Sun Sad Handels Vahnum paanesig Sad vil
Kaelan Lover Lidn.

paafølg. lærer tiden.

№ 200

Til Raadet Cammeret d. 29 April 1734.

Jeg modtog i min høyærbødige Skrivelse af 23 Januar
nu sidst leden haver De Raadet ved Missive af 23 Januar
forleden for Dem Raadets gaadige og høytpreiselige
Forsorg for Dem og Deres hustrue og Barnes Ernæring
og Underholdning, og bygger en Grund af Troe og Ærlighed
Dem Vaaren, Evelight og her ikke mere end handlende saa
og Aelmen, naar Gud giver sin Velsignelse af Ha-
ver, nøie tilbøielig og Forsøielighed Mere end magt og vind
Liden i stand at afholder Gud Debet og nu saar ind og Hvedage
lunk bunk, saa min sik har dette Emnet at opmuntre og tilligi
med Ønsche af Ærlighed at selsikke mere end at Stræbe for sin
Ernæring sikkert og ærlig, saa og at Gieder sikken Ene og forsøi
lig Lie Konstier ind begyndinge Leiker, og Kundskab naar Liden
i andre ende vil blive. Jeg ønsker at de Ostrøgerede Skiber som
ozarvantrej ind Glasshe fulde 2de af det Sydo gjøbiggen paa
Handlen Eng Tadelse Aelmues Bregen, for at end Ellen mod alle
under Danigt Ta Supplique Lie ikke Kongs. Vraj. at Kundskab
igjen Lie ikke ind Ostrøgen, selv priis mod for Gøjne, og som de
urgerede min paa Kristi paa sin Memorial, Lyck eig ikke ikke
ny nogen, men submitterer sig paa Kongs. Vraj. Ta
Skarb. Ikke Lie de Ostrøgen Der Handels Vakiantsen og de Kund
bredeigen Gerud Antaf Kindskabe ikke Dispute, at Handlers Ba
Lenkerne ve under Lasten Gad Forrige Aaringer rundfisk ikke Land
Gam Lasten Saaanch vid sin Lag Skaar i Lindfork og i Lindskab
under ikke ikke Gerordnings Dagstaf 2 f. Januar Aalendinge af Ø-
trøgen 1702 omsag ikke 27 Lost under af Kiøbe Skal Skalie
naar ind Ellenigen Skin, Lorfat mod paa Saar saa mel Kog ikke paa
Kongens Vaagter som de andre Lande Lagter at under Valenter
bol Lorstaars ikke nin fisk som ind Gaarsk 1733 Lalt, og mid Kronk
saa mel Kogeiker som eig Gaaner urgeret nem Special be-nødigent
Vaigning Era ikke Gad Gadmand Lisk Sikke ny Fork, at Kon-
gens og Kiøbenes Lekude Skrifter Kunde blive Overeigent, Gaaer
Vi ikke nin Kunskab ny Folk, under Forgrøvendeig at de Gaaer Sin
Principalers order Lorsig nij at Gaar under nin Ster ikke
Dagt af 2 f. Vraagen, og Forundre de saan nogen Decisen Era det
Kongs. Kaabe Cammer, Gaar de nij nogen Special Vaigning, ind
Dersigen Falder ny nogen Era Andet at molde ind Tagen at det Ka
der sig Aufah at Fiskeriet vaden Aar ny ve Gaar Land Ind Lost.

[a] Til Langmand Bredahl

Ønsker de gratulere til den Charakter og Kongl. Raades Eneign, hvis Mag
gavn Tilbage Cher Amij, og Lost Expresten Christopher Kaasen Gaar
ved Gaes Gemmann Lostning eig Vi Gar Inogen Lisen
liige daa ex tasie om

Slagen af de forrige 15 m. Dieter. 20 Rebnsaher; Men for at komme til det ende i particulair affaire ihen er Siemsen den 30 Marts er af den Cons. Lucrede Byretsskriver Adam Selgaard selvt dødt blem over min Deliquent ved Haabe og Kraft Eide, der er dog der Vitterlig Dy Sagen stod dem fri, Jo Dødsfaldet min, dens Selvt var i Dersen da barnet dagen derefter af Sunden dødt fø Sunde i Langen ikke at have paabenbaret det til nogen, Og som 7te Instance haar dog skiøn der efter at blev sun Langtig over alt, for i Andet og det Sidste falder for Vidtløftigt at tale Sagen videre ind, Jeg Sagen Underfølgende Aars Slutninger Sunde Forretninger og Den Landes, blev ing foraarsaget ved et extraordinair Ding at Tale den paadømme at den Ei hr: Langemandens Dømmelse, Egen under de andre Sager der der Lubik ind Kommer Jeg haver Vel Sandt at De Sunde Dage nu gemmen Sarch uiseendet men afsigt mod Sunde ved Ist Expresse forbei, Sindsigt vaadlighed at Lade den forblive be ing Ei de Mordere ved Ingrisbe — De andre blevne Ei nok at faae Langtige Straffuge ind Dog forkjendt, Jer ved Ikke Skeg at andet blev Vinagerts Sofrag og Travailleuse reisen Sagen Sunde Dø Sunger og Sunger i den Langvarige Ding Del ufelt Ei Det, Det Ordenair Ding begynder ved Haabe at Beramme den d: 17 August, og inden den Ei Sandstrøingen ulter Ved Expresse efter andre maade blevne Ei Bedømmelse i Herre Ting ei sineret med denne Dest udbydis Ei Slaget om Sagen Ei Ders Tough: Slag: efter ypi Instruction 9de Post vi under for vis Con, tenta 7te Instance Raad at indsende Copie Bref Sagen at Formaaes Sind Skeg Sofrøjne ing ing ikke Saadanne Og at Vale den ved Sommer. — etc. etc. —

№ 202. —

Ei Bad Goeder Skanser. —

Det underdanigste følge af Deres Høy Grevelig Excel: Naadige ordres Sam behalen at indsende udførlig forklaring om Sand Geistlig og Verdslig Inten, tura, der ved samtlet finder, Kaal Ligger, Skoge, Sanger med andre Sanner som ordres reqvirerer; indsenderis herved Sorgen Hans Selgaard Demonstration skrevne og Lilige Bedemerket Copie under Sanfuer 22 Februar Forrandstaling, blev Sveden over Ottens Kaag, der er den nuvæ Sorrat Almuen ved Skat Freidsen nogt Sydigt Ire Ei Sens og Saach Dyrning Landudvinge, hvorved ganske eigen Skiøn alle Grænsing Linier ved Os Danske Skatteme en i det District necessiteris at Sorbe Sin Sand for Skordland, Og Sere de Skornødiger Beneficer Sorrer eller Ei Sagte Sine Sager, Ligesa de Stoder Ere Sandsten Skoer de falder Sere, eller og Sandsten de Sidste Grænse Indsinker, Sver de Sal ny ere saa Rost Bare, Sinn Sigen den ikke nogent Rachtskeli og Skurlig Sut Sands mand al Ei Sagter Sam Sagner und, Sveiskt ofer Sarfug at Sølge at over Alderdes at Sen i Sinas Sordsiøde Ei Dørdig ny Sorbeaar at en Skaffe sig Ei Sengsler af Sver

Behagelige Vilkaar, eller ere Mangel og Hindringer, som Handelen be-
hendiges Bryde paa denne Skuls foranledning at blive imod-
sagt, at da denne Byens og Øres Handel og Leinder Med
Øerne Handel, Hvor de Tonge Vaninger og Garnisons-
ner opholder og Havner sig for Klarerum, med hinan kunde blive
forbunden, De Midler er saaledes forekommelige og paa det
Nærmeste med Kongens Skatkammers og Garnisonens Gavn,
Jeg ingen for Øres Gage og for Skibenes Betaling de
fuge ville og Dog Handel Vorder betimelig for-
synet, Hvorpaa Siden Hver Sommer bør forvoxne af den
Betaling, de for Øerne De Søgen at udlegge for Hans
og Tønde Sild, som de Øvrige ny Vaniget at Tank over-
bevise og Omsætten efter Octrøjens 21de Sept. Punkte
Vedrørende Leveranse, Vide for De.

N: 214

Dere de Octrøjerede af 20 April 1734

At Øres Borgere Christen Hud-
Lok i afvigte Høst Aar med Fornøjelse saae deres vedtagne
Anlegninger, og skal vore os alle dette Øerit ønske en Continua-
tion af Fremtiden — Den uforhindrede paa Øernes Sild,
de nødvendige Land maatte være os De Øvrige, hvor for-
underlet de Skibe priser, som Hvorpaa udenlands Far Haa-
ven og ønsker Continuerer, er derved ikke at profiter-
ere med Stak mindre som Sør, det vi oprigtig Land forskriv
og at vi for nuværende skrat afvigte Dar ikke maatte Gved
den Lastrek pr i Frederiksten paa nye deres Varen Far
vaagen i Herredsting Ved og Øer Øres Torste Stadt Hvide,
Tø og gav Hans Majestæt Tarsdag, Forfuderlig i Øerne for
paa det Allerpaadeligst at ønske; det var ikke ogsaa at Land-
mandene kunde Øver Selvskin sig inden Øer Sommer
Tegnet og Fiskeriet at Tagge, da Land Vanskelig ere dette
Vilde Dette af sei Gried, som er umuligt med Øvelsen og
Vaarsæd Vogne, ikke Dette sig practicere; Ved Sidste Stat
som Hungaat det Handlende gir Allerne for den der Land be-
Vaen det, og Skulde vi ikke tænke at vores Handels Betæn-
ke Stegn Hæfter det er i-forrummende Skulde udlevere.
Ydmygst Recommenderer vi os med deres Vedtagne Ønsker,
der vi ønsker ald Velstand og Kiøbing med ekstra Gavn

J. Severin. O. Black, C. Stem.

(1)

No. 215.

Copie af Kongens Brev til mig angaaende den Grønlandske Overfaldes Brøn Angaaende Skaden som de selvage fik i Coutokeis som Reisende, refer jeg til det nyere følgende. —

Grønlænderne kunde paa de Grønlandske Grænser gjøre Skadelig og forregnelig, og nu ved Sam. Mandals Ankomst er indført. — Det Vitalie for afvigte aar 1733 havde Erik Nielsen Eira, Søren Andersen Fuga og Kristian Kunis fort selvtagne, og ved min Bøs paa Kraft af de nye under den Grønlandske Overdiction, De, Haar Kaaldis Bitter Skjøning som nu er blevne Borgmester i Torna selskaben, jeg saa selvfølge den deres Skad, som de selv ere Landets Konge: Naar Vitalen, Kvælstoff Skjønnelse Skifteret og formoder ikke mindre Kongen Sr. Anders Stachzel skriver beviset, De ikke som en Forrædt er, ved Skriftet, imidlertid de Grønlandske Interessenter: Kaalbeck selvfølge komme Kaaldes som Copie derved, Lagt udviser. / Giver dend Grønlandske Kunis Almue anledning til og foranlige, Man under selvfølge og selvraader dem af Kongelichens Partotal, Kaapelsen de andre Grønlandske Grænser kommer i almindelighed, at de deres allerunderdanigste pligt, Konge, Naar Kongen allernaadigste Konge og Herre Grønlænderne, som selvfølge allerunderdanigst bevister, som jeg formoder Det Kaar Velbrugte Sr. Stachzel, af ~~vetter~~ Fr. Friedmand Skjøn Skjøn afsagt, derom skriver er af 9de, Augustus de 3de Januarius Kirkeis meddeles om, som jeg fra Grønlandet, Hedind fra Sauten Skal have begivet, uden selvten Stands og Stand som Erdeks Anledning, Kaaleig Erik Nielsen og Peder Nielsen fra Udevar, og Jørn Hansen fra Kontechen, Da gaver jeg der om Efterskat min Land Skade og Pr. Skatt-Mandtalen og finder Dem 1te Maji, jeg Erik Nielsen Sr. 1733 at være angivne til Halvmands Pr. Skatt betaling i Ottens Eng Fed, og derimod finder Jørgen ikke i Udevar Mandtal angivne til Skatt betaling at have angivne, er Land Udevar selvfølge, Pr. Land og der at blive afsat og fra Skat, Lybrøn paa ved Jørn Haaende Eng i Ottens Skal blive afsendt, Som andre fra

Skovar Namlig Peder Henchen, kunde jeg ej faa Lov at gjøre
dig de 50 Rdl. betaling i Provianger skal faae del Dæmn de
eigne 50 Rdl. gjøre, skal jeg selv der tilladt, men jeg
skjøt 1 del Pelsfad i Skovar der jeg plegt at gjøre og gjøre,
Dem 3 der Kaptelig Jon Hanson fra Kjøbenhavn kunde eg,
at faae lov at lade dig angjøre de 50 Rdl betaling i Afendeling, Jeg Men
saae der de Dæmn del eigne 50 Rdl betalt eller vorst Ordre,
Derimod kunde jeg faae Jon Hanson at gjøre angjøre del
Helmands Rdl betaling i Kjøbenhavn Ao 1732. 48 Rdl. og i Ao
1733. 48 Rdl. Hvilken Skaden kunde Maar u-betalt, og saadan
ran Lovgjøre, forvalter der selv Jer, lader dig del betaling jeg
kunde, Hvorfor saa bør en Jeg og Kraftig andre Lejsinder de
alle Fyr, hvor om Mad dengt i Aften skal blive kvedret,
Godhaab d. 27 Maj. 1734. —

Fr. Selgaard

No 212. —

Copie af en Contract af den Danske Øvrighed
Medsive del sk Danske Kjøbere Angaaende Skaden
de drei Skaf af Dannemark. —

Jeg undar, at den danske Kjøbmand Adam Selgaards
fordrede Restantier paa Skaden pro Ao 1733 af Erich Niel,
søn Esa, Øven anderten skure jeg klar i Kjøbenhavn
efter der ellemaade Skrivelse som Brev om Herr Peter Sjøping
meet lagt og eg vist skuer jeg, bøde i for Tonn blev
høy velbaarne Hr Baron og Landsfoderen Rotzicera,
De minn de utgø, Eg er vidende at Herr Cap-
tainen und deres Commerater af vegta høy velbaarne
Herrens Qui, Jeg ikkeskal for over, som den del under
dang Hjertrøstelse Kjøbmandes vorder, skulde jeg jer i,
genom jer funkt mig forandaten, at tøjelegen at den
og de Penge umiddelbarende forstande.

Carl Sadelin

Rigtig Copie af originalen som min Far Adam Selgaard
er del fordi Kommen i Kjøbenhavn ix Febr. Ao 1734. Ef. Fr.
Selgaard.

No 213

Copie af Justitzraad Bredals brev Dateret 16 Dagen Maj
1734. —

Det er mig Sentiblement u-kjært at eg for min afvrigt
at kunde ikke faae den og fornøjelse at nu tiehn del at
profitere af Hr. Aalmands narvarelse. Jeg har maat
Skjøde mig frem und at vor, og som eller Langvej med de
Bøtsen Carsten midtne mere abmerable i Gunstende del

Dem som skal har sentenceret mod dem, med dem er at beskrive. Det er ikke gat at nu Dommeren lader sig intimidere af ikke som har uid, lærd nogen forstand, eller paskier ikke Moderation. Det samme gier uig anledning del at erindre, at ani mand med Navn Borgn Magnussen af dette bonde bekiager sig at Ærbøn Hr Hans Ingens Sønner Mands datter, Jeg vil altid mente, at Hr Amtmand del Gegnir skuld nu fadiga anledning del Beneficium appellationis, at om under Dommeren gik for vidt, nu for frygt, eller af konstgrøir gøre det da kunde Corigeres. Jeg finder dem gnsig ind i hvad som fandfelder for Gok, hvelsteig kiøbs sa meaa fann nu mangt fellig frygt for fann efter ze de ri, ser, at de stal for fauf med, hvelsteig eng ville med, ex gro cepite, Jeg vieste ikke del Hr Amtmand skadant at forn fie, er, formed mand fuller tale det. Ankommer paa dem, som ing eiga bøi ungte, ikke, naar de kand eiga Lønn ihendtal.

Jeg faar ene at indsende min allerunderdanigst Relation om forordnes ing har fundet landet, for sa vidt mig kand anstaar, og stal gøre mig skuld der Hr Amtmand Contenta derafs at Communicere, saa som vi, som har haggn ned god intention, Ekstraordinaire afsagt i ikke sag Contra Marite Mieldendter, den dem ommer Ekt, Lakerdater folger og Jørgens sa som Lægen eiga forentaget, og maa af dogden Formeing efter Projekt regulerers, da ing stal sætte terminum del skuld del, som ing kand efter den Konges allernaadigste ordre som ing maa, at del angaaende at impetrere.

Jeg har fundet at klagen at de Norsmænd som bodt med Hvalfangeri og er det og som har de stoute byder og skyndt Lider. Jeg frygter for at bonde Opsidsmanden alle Hvalfangere ikke observere hvad de burde med Orden i at tekse Hvalfangeri, og som ing fuld har fundet med Fadøen Bredeis klager, fik ind stillis del Hr Amtmand at lade det undersøge.—

No. 210.— J. Bredal.—

Brev fra Biskop Hagerup, Datum d. 23 Maj 1734.—

Ved min nærværelse i Feldmarken Hansk del lykt og vinskud at komme ofte om, da jeg Lyst-haft dem formøjelser at skaffe appetits del, for Tabelds Øjeblik Overflødes Mand, Men som de min uegnet, saa vil jeg ikke uagt finde dem i god Samfund og Velstand. Jeg har ikke undlade at tilmeldt dem Deres Ønsker: at de

Cantale paa Herredsrum. Jeg lauer, jeg gjorde min Mening
tilkjendt forbandende Gjinz Accommodation med Kjøbmænd
vaagen Faber, Repartitioner og andre Omstændigheder paa dagen General
Alterniden forlades. Derfom saaledes Landfolk fra Kjøbstæderne
maatte beskatte og Embedsmænd, saa vilde jeg forbeholde mig
ret, min Ret at Appellere ihen i alle tilfælde hvor der saa
Landets Gjerne. Skulde det imidlertid forgaae at indtræde principielle
uenighed da maatte jeg dennesteg bede om at blive gjenstaaende
nødvendigt, at de principielle sager kjøbes ud ihenun ny
Periode med Rigsdagen, saaledes at Accommodation kan komme ud
for os i min Gjerning Stal, underskrevet af H: Amtmand
og Provstene, og saa af hver Herredsfoged Herredsfoldes.
Den Gode Gud give os aandelig Vaagenhed og Enighed, at vore
Landsmænd maatte finde i Gud tilstand, at de saadan indtræde
ny maatte saa vogne Skjæb og Gesk af hvis Beskjæftigelse
Gjerne. Jeg er H: Amtmandens Obligerede for alt Venskab og
Kjærlighed Jeg haver med Landets Kræfter, hvilken alle vore Sande vore
fæl, Jeg beder at Gudant maa Gjemme Dem under Hans
og derfom jeg faaer vogne Anledning at udvise hvad estime
Jeg der for Dem, da skal det blive ald Tid Ære, og tilsigelse
Hvad Jeg Dem i Gudsmunlig Venskab Anbefaler
og forbliver

E. Hagerup

Brev fra Hr: Sildal angaaende Hr: Sildals Skjøde
Datum d: 28 Juni 1834.

Jeg som Hr: Christen Sjøholt har i min Stilling da de Mænd
Christian Schnitler Distinkt Bøn Gunst her i Skellerup
Sie Præsten og Sud forlangte min Gjerning fra Saddelen vil
Da jeg ved betaling og Udfyldelig Udbetaling paa indtaalte Mis
dvoveg begrænser til Ballegn og Vester Amtmand, at den de
giøre Præsis Vester. Del at jeg paa Regjeringens vegne opkom
og Jordkomstyr, Den Gud Sigt Hr: Amtmand de behager at over
den Constituerede Corpus Kreiser und Commissarium og Præsten
vorgen at behøv og Poldere fine Sager del Kirkens, paa indtal
ing en betænkelig Land Mede, som ing Land Oleri Ind fin Sum
Alle vi, alle vor vogne andre Kjøber dem, at de ungdom inhu
forhaling maaden overlegges, at Mand Kunde finde ved del
Prompte at betale den - ny Kirke - bygning Jeg forbli

Copie af Hr: Sildals Skrivelse

Sigvard Sildal

Hald ugyne Kjøbere Skulle indfinde sig, Mens Biskoppen er
hedrede Ger, ved ved betaling alle forlangende Penge, da
naar min Skjød del Præsten er betalt, som Ønsker af Præsten Sal
og Præsis Mellem Kommende vegning, da er Gud over Gjenund
Stemma Dessinere del Skellerup Kirke
Sigvard Sildal - Christian Sjøholt

Forhen for Dansk Tagerum ikke en Bestyrelse, der [illegible]
at forbedre i almindelighed naa det Bonden i Modsætning imod
det hr. Gerner omtalte, men efter de nu Bøernes Constitutioner,
gantske Land forsaae, og Gud efter Omstændigheden adspredes,
Jøgers, fee forrige Fæst, ikke det igjem at ønske for Dansk Tagerum
derfor nu Gud nu for ved, naar vi de Herren Konge, Forre
Faa Excellent Statsraad de underdanigst forelæse Deres Excellence
og Høyn Herren Raadigst anbefalende Gaade os og Vore Interessen
fremdeles u-skyldige Mi Forbl.

№ 258

Fra Bernstrøm af 5te Aug. 1734.

Saasom mein Skytter er endnu er kredig, saa er jeg allerydmygst for-
vistet mig endnu at tage Gaden udgaa, for at kjøbe Gale Tøjer
Herren den, efter mit Ønske, nødvendig og skaldig fast, som er denne
Mons. Qvale unreden, at Laaten ryttjen i Ladeford Leid unreden
til- og af-tagner og derfor Deforing Herren falder fee Arbeide, som
og Jørgen Folk ikke er Gnd vagn at faae, hvorfor jeg, for at den saa
den Folden Mangel opfyldt, forudsiger mig allerydmygst at for-
Gilde Deres Velbaarenhed at jeg saa Dalenst feindlig at Bern, at de,
som befinder Tak og Skiørsloen i Deres Kongeligt Øgning, allerbedst
Ønsker Gnaderis fee Bergverdent, at arbeide, for en ei allenu
Dansk ikke Guld og Sølv for sig Konge og Bøn Gunst og Velvillig
Gjøn skogt fee Bonnes, fee Fakaler paa deres Gerd, at den ene
Ent mand og Land gaaendeg dyrk Gud. Hvilket Velland og Bonnes
og ikke Bondet Kjøbenhavn for Gold Land forloren. Og saaledes jeg
er fast forskikret, at den Aufen Gnaderig Kongen og Kongen
Folkes Landet fee Haar nu Gerrede for det, dan Bonnes Arbeide nu
fee, Guldt Land Vel Gik at Gerrder ein Kjøbenhavn Broden, for-
dan den Kost Magner, hvilket vort Kjøb fee Gjøde nu Dønn,
Bedre at Gjøre Gledig og Vel Gerrder den Velsignelse, som Gud gav
Kommer. Derfom Gunstige Herren Fender Dette min Dalen
Gnade og Gjerde forslag Nadig, under jeg allerydmygst, at de Velbe-
behage Gunstigst at Gave den Mig paa deres Ordenlige for-
ene, I Morgen Deo Volente; Ægtes jeg at forsaae dreiske, for-
fee Gud gjøre Lade. — etc.

№ 259

Brev fra Justitz Raad Bredal. Dateret Ringen d. 21de
1734.

Med Kost-Expressen har jeg ene modtaget Hr. Amtmand Høyt
ærede Skrivelse, og forfølger deraf, at Hr. Stiftsfogeden i Ringen har Ærede
Ved redactiøn for Dem sin Gar Vicht Jørn Degner med Jem at ein-
gen Gar Lorder mogt Jem bringer, og at der behøves, for at Gar
Corrigeret saadan Amoborbøn, som Skarpedommen og min Intre
pide Contrepart. Har Amtmand Vilde tillade, at jeg dermed
vendere at dend faldig, Ladet formunde, og den frygter sig at paa-
drage fee Gentlemen og forfølgning af den Jem Landdrg Gal Gaarsage
fee at Skaffe over, uden Loby fee ved, og Gaad selv skal bringe fee
Dag Gram. Men jeg har Alder Foldet saaledes, at jeg Gar anta-
get mig i mit Embede det Gøre-vedende, Kaldet nu, som den
Ik Skrivn for Lam, uden betaling, og saaledes er min Gandhed

1.

De vist blevne beferdet, og har jeg forst fagt nu efterte information om
Regnes beskaffenhed, og skulde jeg end troe at nu Øvrighedes Mand, som er
dig nu vore = Charge, land, uden at gjøre nogen Anker paa det Dnrap,
lagt pro informatione hvad land guider for godt, og haar nogen Indsi
Dig hvad der nødt at gjøre beskjeftet, da at Tack Regnes derom, Dres,
kun Dhand altid land, ley efter Directionen af Dandelig i
den Land, for eigne Procuratores m, eller vor Herre, m. ihr angen
Sachen vaard, at faar dend underskriften Fuldmo til sin ikke
Det er Incontestable at jeg ikke falder er det forst nødvigt, at
Dimensjonen er designeret og Skide, at land begreber den
hvad som er Medicandum, og alvis ovenstendighed, som i
Regnes dog det ikke nødvigt skriver som til at Designere Land
Etapeitets og grænseskjel som land Grænse maan vien dør som,
og hvad Kristna ved det jeg Clerens und, maa ikke blive
Lam, land har Comm og et Dunza embedis Authoritet, hvis
Det for Mind som ovn, det land taler kun Tid, mun interte
gerer Lerny, og ved saadanne interlocutoriale Kendelser
Dei den Tørste Robustisti Midlertidig conjoneret, og gen land
Vil paa under saadanne Kendelser, haar land bir til Skam i fo,
Det Regnes er Gangen. Jeg har Ikke Midlertid legnis fi
Dem Fiell ikke ind eng Mind, og Eng har nu Formøjelse aflat etc.,
Mere Mig for Land, som er ikke Dem. — Det Regnes Ebel
gaard med dend Delingsvent i Hadsen Sie udsagn ingen Besøing
i Dagen, har u=ret ikke, Sie land har altid Gitagnelser Tyrkerd
uden Besøing forlent. Jeg ikke ingen Mink Mind Lid, at faa
Besøing for Lydt, og Delingsvent Sank Dernt formøjelsend
den Mersel som Mink gjeres. Imidlertid dog ikke Ser noget Udæ,
ligt: Jeg ikke ikke Sagt Regnes derud, og nøder Causelmezita
Dalen, forledet Besøing. — Ifølge Loft Expresser har jeg ikke haft
noget Erindrelig ikke, og gudskre lov, at mand Dig Dømer om den ved de,
under som Der indtagt i Landet nu Dres Tro Sper, som er overlad
til Kjøbenn. — Etats Raad Dreier og Professor Qvale er i Sjæ,
Jr Nat d. 28de Dny dømt, Dagen for nu og nu for Dagen at betale for nu
etc.: etc: etc:

Paa den Camer Collegium Lieiendes jeg et nu Dem Dagl al min Skri,
Jr Fuldmagt af Sendmarium, eller er antaget i Rentekammeret og
mig Dnrøvter Landdiske Kommer til nudlig afregning, den sidstendne Aar
durch Gaar vorent sendt, saa anmodes fr. Rentekammeret at de saa
snedommunder det prestere hvad de bør. —

№ 257.

Var paa vegne Anforte, til Justitz Bredal —

At Dres Velbyrd. Lads vejen ny nøder nogt og gnt vidster saaledes Ikke Lyn
ig at tøver Lidt Blevne til Hardoe og Hadsø Land ing for Etera Gjørning
ondt, men nu particulair at eng ni for eiden Dres Dørkrefter Gaar den
Dørdejsen at Lagre af Kræ og udbrede mig Continuation af Dres Høyt ærede
ede Omgjab og Correspondence som Dog Dres Høyvelbrøgt Mestere af 16 Juli
gerne mig Udleiring af Saab, som Dagg ikke allerede, fr. Hans Frøes og den
Kaptejn Ladoe Dræbter ved Tauget og Blev ikke Dræbt ved Gjort med Dagen
at ikke Protocollen Dennesfort at fr. Hans sadt Dem Da Sachsen,
Lat fordi ri Jeg ikke Detaillen Dem sin Nedskrevne Gjerne ved fr. Frøes af Falen

ungrund at Lund Jørgensen, og det var Jens Lagen, og Peder Jørgensen
det der Ejer af Frøstholm var Jørgen for Jørgen forargelige Dissens og Trund
Tos Klagemaal mink Jørgensen er ikke ikke mindre end noget paa
den Dag at und Hr. Jørgen Oxens er ikke at Gjøre und lagen lik
nu skarp Dommere og nu contrapart som ei kond sig for Klasse, ved
ord og trudsel som Jørgen er Alt for bangt for. Den Stridens
mand var da forskrækket at Jørgen under lik udføre Ovn Jørgen ved
mit Jøant og mange Gange Jørgen trøstede Jørgen at Jørgen for Jørgens
Ord Jørgen nu Jørgen saa vel Jørgen sig, tilforen som Jørgen, Jørgen
Lige Jørgen at Jørgen, ach Jørgen ikke, ikke Jørgen Jørgen af
det Jørgen Jørgens Alunin det indrøms Hr. Jørgen Jørgen og Jørgen Jørgen
opmuntre sin mund at Jørgen mit de Jørgen i Jørgen Jørgen mig
Jørgen mig det, den 2den det i øvrigt Jørgen det Jørgen det Jørgen Jørgen
minel Jørgen at Jørgenbarn Jørgen Jørgen den Jørgen Jørgen Jørgen
skal Jørgen Jørgen mit Malsøe udrunge er Jørgen mig om den Ma-
lere og Jørgen Jørgen Jørgen, den Copie af dens Jørgen over
Marite Nielsdatter og Jørgen Jørgen den Jørgens Jørgen mit Jørgen
søe er mig Jørgen til Jørgen Jørgen og den Jørgen Jørgen Jørgen
Jørgen for Jørgen min Jørgen at Jørgen den indlade. Jørgen
mandens og Jørgen Jørgen mit Jørgen Jørgen for mig for at in-
quirere om Jørgen sig Jørgen Jørgen Jørgen og Jørgen at
de Jørgen Jørgen Jørgen pro testatione paa deres Dødsfald Jørgen
Jørgen om saa følgende Jørgen deres Jørgen og Jørgen.
Ruerd Hr. Justitz-Raad ellers behandlet Jørgen Jørgen min In-
terposition under de den Jørgen om Jørgen og mit
Jørgen mit Jørgen Mand formaal til Jørgen Jørgen og at Jørgen
Jørgen for den fels.

№ 253.

Ex Dito Bredal af: 25 Sept. 1737.

Jørgen deres Jørgen de 21 dig undersøgt Jørgen om den Jørgen Jørgen
den Jørgen Etats Raad Jørgen og Jørgen for Jørgen
for Jørgen Jørgen og Jørgen de Jørgen som Jørgen mig Jørgen at Jørgen Jørgen
Mand Jørgen Jørgen sig mit Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen
procederet det Jørgen sig Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen
vaisons men jeg Jørgen Jørgen de Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen
Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen og Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen
at jeg Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen
for den. Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen
anbarbum de Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen
Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen
mig der Jørgen af Jørgen Jørgen og Jørgen i Jørgen Jørgen Jørgen
at Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen
mand Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen formidable Rodomoriteur eller Capitano Spa-
vento som Jørgen Jørgens Jørgen og Jørgens Jørgen mit den Jørgen
og Jørgen Jørgen Jørgen Jørgens Jørgen Jørgen mit Jørgen Jørgen Jørgen
rør mit den anden Jørgen og Jørgens Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen
alle Jørgen Jørgen og Jørgen Jørgens Jørgen Jørgen og Jørgen Jørgen
i mørkeste Jørgen i Jørgen og Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen
de Jørgen Jørgen sig Jørgen Jørgen Jørgen mit Jørgen Jørgen Jørgen Jørgen

[illegible] Her Ong [illegible] [illegible] [illegible]

Det er tydelig for Eders at faar
Overbevidnet, Jordsjunkeris Dag og Natt at det var at ihu-
ihu Høytbemeldte sin Reisebanke over Bøeren Fiskeland, Grau-
ne ind Nordland og ind Hendes opholdt sig ind Trondheim Gran-
fra de igjen ovenfor paa Stavnes Fort, Eufemia og ind Overaa
Fort, hvor Deres Ære finder at Tegnen, Det er at bekjenge
at Enstet er, Da Dage af Folke og ind de ovenfor beskrevne
Steder, da Spidlandsfolk at Fø ind Kundskaben Tøiner
og Afskjentence Giøres Gaar saadant Leiter ligt gaar
Fiduch at tuldføre Gud opfyldt Vil og ecsaqere ufraskt
for Bergenhuus Gaar dem der Land blier underrettet
at saadant er Land Kundskab Fra Enstede Beliggende og
vig Deres Høy: Grønnelige Excellencier Raad og Lover.

No 755

Fra Hr: Christe Sindt: under Dato. —

Ved 2den Slep fra Bergen saa og det fra Trondheim Leiti-
gen med indskibnende Folk Tøiningers Materialier og andet mere
Tydelig til Sunio Var Jeg Underdanum, Officeren og Sol-
datesgjeren ind Gvartere, medbragte Gods i Land fort og under
Tugelsen Corporalen Canal Kiep-uis Fragt Jnnvaa Toden
Sumpen Enstede er Deiborn Grunt Dreie Skelbaarenghed fil-
lørlig repart, Fra Hr: Capitain Sindt Sun og Due med
nedvendige Post Expeiseie nyfaadne sin Relation Gjør
Vist Eiber ihu Vied med Tøiningers Arbeide og Skjeiø-
vaiden Tøiningen avancerer, Jeg Dem forunderlig Kund
Gjøre Engrejfe sin angaaende i Begjyndelsen af Sunio og
under forrenden Medio Augusti, Skjendt fra ab og Ber
de Bergenske Skibes Gutomst sin medbragte Skriv: Hr:
Obristes Høy respective af 17den Marti og Dermed Tilegn
Jeg Dem Kjedeligst ihu Eiborn at Dø Kant, med
sin alt Gvad Indholdes Høytærede Missive Var forrenstaaet
er Tøiter Jeg Vil ing Jaaben De ecsuserer ihu Dette
etc: etc: etc:

No 756

Fra Land Etatens Gen: Commissariatet Dat: 27 Sept: 1734

Hvad vores Excellence og Haardeign Herren i sin Høy respectivede
Skrivelse af 6te Sept: og 21 Apr: nu Nedenfor Haardeigt Gaver Befaalet saavel
Oneaugende det Lønner Dem at Gjøre paa Stavnes, sin de
Tidkommende Folk af Garnisonen fra Bergen at indgvartere og det med
følgende Gods de Tøiningers og Fæstningers Fornødenhed at bringe i
Land fra Skibene og under Forsvaring, samt Gvad mere vores Haar-
deign Ordres medføre er efter medbrødrene de pligt efterlevet.
Gjør Vist Eiberiet er Avancere Ved den ugn Fortes Anlægning
Stavnes og de de Forenk Tøiningen er Fadre Gr: Jagen.

5.

Capitain Dagot skal underrigtet sin rapport og som Ere Høivelbarhed
er ikke nye Kaanhus for Undersaatten ny Land Sputes fra Nordland for
ostindiemandsskibene da maa og Land Taabe det kunde blive op-
hævet forordnet, Da skal saa Beslutning ikke blive gjort uden at
det forhverlig efter projecteret Plan Gjort og i Land bragt Herre,
ved indhentelse af attest paa Kongeriget fra Capit. Dagot Gen. Leg.
ning af det Kongl. Land Etatens Gen. Commerciat skal blive ikke
alleret. Herre ved Gjøbenhavn Slemdagen.

Til Deres Commerce. under samme Dato. — № 257 —

Udaf deres Excellences og min Naadige Herres sidste Dato 17de July
er Deres forrettes at erindres Overgivelsen af alle Bundesskibe ud
skibning fra 1733 aars begyndelse skal efter den Ny-taxt
af 2 Mk. Hog Werk gjøres, uden det er forrige Tarvigers Ere
eller Tiden. Fremdeles er og Skaf Øgsten og andre Bygning Lagere
til efterlevelse Dawn Communiceret. — Ved Dannes Lapsli
Skrivelse forrenfaldt under Aar Ved Tangst Skar Skiedfrd mellem
Dannefiskerie og Riøbmandsskibe Stand, som en Stord der ud
af handlen ny und Dæt de Lieder Mare forskellige da det be
ste Fiskerie angiver, hvorudover mendel af Tagen som Fredag
Landen vens Dwerest og anbendt ny Dans modtaget mau Taan og
forraadunk paa Strøvelen hvorfra den selv i Hæwit blev indtaf
Og som samme Dispute angiver saamel deres Kongl. Majestæt under,
danere Ved Dansk Sno nu Storadel de Grønlandske Feiner der ud
fiskes og Hvert Sen aarig Dat til Cronen Dannemarck gjen
verstrød maad sig ny uagtet at resolvere forenden det Kongl.
Danmarck Collegio dictum Land indhentes i Sor som den
Kongl. octroy af 1726 i sin 9de Post paa den anden side bevi
ser det Octroyerede fra aar 1733 Tydelige Handel der
og den anden side Storte Dangerugelser og Lapsli Skrivelse
forhindrer for nærmere Kiøb Land bevilges, Dæt det
mein Lese Dybeck Herrer af ait Endelig Extract af Eng Protocol
len Stiernet er gjøbt saa Vil de Klagendes Klage og paa
Land Sen Riøbmandsdanes Skaf resolvere dreiemod naa
dig Gjeder behage at forfremme. Fra Lantet er mig ellers
Ind skrevet Indbraadet af 4de Mand paa nu Nordskaad
sen nyjerlig solden fra Nord og der Lakk ant Smanent Sprag
og Hart og Kledt som Sorte Nordske folk skal ny allerede
ni i Gjeden Dawn vonet nu Lidet Ind Kaan Sverkolt
mer og Bæst ny Engtent bygaant af Tellig. om Ca Stum
Ved Kaden Svetholt nu og Bæst ny Samlet Ind Kraftsel
og Lymren naar de nu Commen paa de Sorte Hjer ejhun Kaan
Gjøre Dort, mand Gjør sig den Lauge Sakkt Kille Hem af de
Lijske Heba ellyr Gommen fra Etchangel Sen forenden Hø
Stradiske i Chrind Jenis Tejl og i Hetter vyer ophold sig
Der og i Nordlandnen af Grønlæn Stranb Nyjer Allazpuk
uden Strand Ler nu Bæst

her ved Stadel haver vaal og anviist Sure 6

Dansk fasser fra de Polske de Gaver overvundne fos, blev om det
er den sin selv paa dette vores saadanne Kaunlige Gjerninger
Gaven forøvrigt Landsfaud ej saa agtelig sige, Det er vel er
det at den Største del af det Polske som fra Ingeland befaarer Øsen
Island er ret tiderlig saaman, Dansk Polsk som befaigter det
Fagrvand paa Gaven, og forliis uden nogen accordet sjøen gik
de af Skibet Gange Tilsammen gaver Bie, og sig u-skiønlig udad Sj
Vaten Brudstykker og anden overlast med Selmen, Bedst dem,
falder for Land Øeris, Sjøliis eller Dønlig at skaden Øeris
modtvellighed skulde Dunk hindres eller undgaes, Gunstet er
Vidløftig og ville at Polsk, hvorimod er saadanne Commer or,
dinaire nu Dannedt med 12 å 13 personer som alle er unge
og kreftige, og for mand Dunk faar tidende fra det nye
Stadfæ det Dunkt er saadant Polsk som for Geore ondt Lang
bord, Jeg fanger mig den underdanige Ærend forend alle
Felde vejen Haadige Herrer ann Extract af Skiøtt Raus
ing Protocoll under Dato 12 July og Opie af et Reskrift fra Ko,
sten i Kiøbenhavn under 30 Aug: begge indeholdende Carl Pas
ager, hvorvidt det er at det saa Polske u-skiønlige og u-Dom,
menlige forfald indfaldne underdanigst til mine Haadige
Herrers høyeste overvinelse med hvad middel de vraget
saadanne u-Dannelighed paa bedst maatte Dunk dem
jes og remedere. Jeg forbliver

N: 258.

Fra det Biskop Hagerups Dateret

Dansk Dansk den fornøjelse at se og tale med Deres Høy
ærvørdighed blev mig og andre forbundne af Sindmaarlen Dalen
gik Dermedelst det haarde og stormende Veir de Dieder af aarst
midtaft Lufte det dog ej hindrer mig fra den at vinke Deres
Høyærvørdighed respective af 23 Mai den eng ud Kiøbenhavn
Ved min Retour fra Engnin Dornhaut og Eigt Lyedig tager
Dere de opsatte 12 Postes Vornøder de betagne at Skiøtterne
Nagnstabe med reparationer og Indkomstens occonomie ej Hurdags
skal midtdeis Land ej endnu ufuldkomne alle berald: Man som
nu saa storre og Culsnalegen Sammer ud nu det registreres
det uforan det Gandsk Dulo Veiders nutan opbygges de af
nye, alder Vestvendelig i Standsdanske, saa ikke ej Hvorfra
Capitalerne skal taages i sier som nu Veiders bygningar
nye Land Coster under ved hvad saadtlegeis omm Kiøbenhavn gran
Dum Aarlig renderer, naar Skien, Brød, Oplies, Veiden,
Vergrøes og Skonlænd Tarcis Tauningen, med unnen saa
dant Dierne frairagt som Deres Høyærvørdighed Gal
vor som Dave observeret Dis de sig Dere Dunende Veider,
stoden, midler det forfaldne Vogn i Gaarden undnes
andre bygger og de unge Qvinder det Kiøbenhavn paa
nu dikeder dog Dinder Rørt Lidt paa med vinger sig

Skrivt Schout og Nagt Opsyn paa min Morgenmand og Skipper
tiningsten der paa Commandoe Ved Øen i District af Kring
Archangel, at hand welck Lack ingviere efter hvad Jagtetøj ved
bragte hadanur Vaar Ships ankerer og at de dyrlige Ting Ved
leg Vraf under Vorder anstet, dvi imod andre som beskiftes saun
fahrvand alvorlig tilholdt efterdags og at forøvrig saadan overla
og røverier imod dhres Lough Skaj ved nuderdaunter som fid indtre
er stend paa det maaned nij skulde vorlies at bellage sig nord for
Jøjnre Øregfrodet: Jeg sendte dem der fos Widimeret Copie af
ribers brev at hand derafkand forunner den saale passage dist
tydeligere Jeiloft er alting Javer kundt giøre, i dj Øregs
Lawring altid.

№ 333.

Ere Mons. von Erden

Ellige med dnris Skreivelse af 25 Aug: er mig vel tilsendt kon
unt de 3de angaaende paa de under Vaar Jedsendte Ladninger
til Kielvig og Maasøe handlere, Hvad angaar de 2de Contrav
to mod Jeg Maasøe handel af Jeilsen den Enes pra Sameres af
vor i Ennudsinn den andnen i Mordland, da er det unget u
Nøjt at fale dem opsynet og welck falck bekastelig at holde den
under ~~ar~~ tie Jagtrum gaar fid igenn, Men tainge skull
falck derhen at S. von Erden selv skriver den Øregfrodt til med
hvis Introduction mand forunner dem at nøre og forsiæ
de ifter Principalens brevs formold om restatning paa
hvad degenter paa dem giøres, behager de da at tie Brud mi
sinder brem med nøjt kommend fagt Expresse wil ing tillag
skriver tie de sinder mand skriver og Recommendere ufor
Lauboøning skunt paastaar de maa blim extraderet og un
der arrest og forvaring fidbragt den desserteurs derunder
gaf og afskind er udgaaent af Lautrt og derforuden bedr
gent handlerne for den Credit dem var giøvn, Jeg vil med
forsiæ Tilligfrd formuta Edrer Vaar dromt og Erver

№ 334.

Ere Øgden Soelgaard. Dateret 4de octbr: 1735

Hvorledes S. Olich Molde skriver mig tie dateret 27 Septbr: Pi
afvigt, angaaende 1te ankommet eller forderwet dugmel som hand
paa handlerne af handels interessen S. Børge Knap, haver bekom
mit, det wille dnris Velbaarenhed behage af indlagde Copie dnraf at
forunder,

Paafølgende 1te octbr: wille Jeg tiøbe 1 og
dugmel, efterdem min Arguing med S. Knap for dnder aar er ind
og Jeg ingen Credit hos Jammen haver, Bruting min daders og min
kommende pige hen tie handlerne med 1 og god Lodsker fisk som pa
min Jorn besturer wejnde 1 og 4de og handlerne dertie, Men paa
Jaus besturer Skulle dnder Jder fedlidit, og begerte at tal fisk der
paa, Bruta mig og min Jorn af saner slager mend som Ole Molck
var, ankommet og forderwet mind og lod sige at det var mind fo
dem som haar mind i wogn tall, men wille Jeg haver hen tænder
Velle hand det som under Vorn frisk, mig lack bekomer, Handler

= de min Fader var Jemmen med Provst Geil Jeg fødte Børnene til Hau-
ekler, og Dom der formod jeg kom det mig med Provsten, Jeg anvendte den
Paa Handels Betienter i 2ende Mands Aemlig underfogden Peder
Olsen og Lars Olsens Overvarelse, da fik Jeg i vog af hvert Ligurel,
som var i ihud Dem Handels Bon, Hvor ren tonde med det for-
derende Mal Rod ind og var halt Dagt efter Kvelsen bekaffet
hid Jeg tog Prøven af bemelte forderende Mal under Min og ihud
Constituerede Pornskriver Dahl bemelte 2den Mands for Beigelse

Bik paa fra Handelen til Hr Moldes, og bestaaende
paaklagede Tonde Mal hvorafvar tagt Da megt som Hr.
gnefer 1½ vog Mal, havde Paa Mandsen hen til Handels betienten
at hand Vilde Ret, eller nogen paa hands Vegne kom ved at be-
ser bemelte Mal. Men hand Vilde ikke komme, lod drengen
gnd Mandsmen kommen tilsørge om hand Vilde bejde og giver
Fri Mal, vingt imod Vagt for det overblevne, men lod Varer
Dog hand bejder ikke der blev da taxeret hvad Vaadan i tonde
Mal kunde Vere Werdt Aemlig 3 vogn i det højeste her i Fæd-
marchen Efterden Taxation Handels betienten blev tilkendegivet
hvor paa hand lod Varer, at hand eigen andre taxt Vill vide
af at Vejer nid Fædmarchens taxt Aemlig 5 vogn: fik for 1½
Ligurel, der blev da tagt prøve af bemelte Mal under Min,
Pornskrivernes og Mandsmes forseiglig. Den fra gik
Vi til Lars Olsens og besaae Mal af samme Slags forderende
Mal, som hand for nogle dage tilforn havde bekommet Aemlig 1 vog
hvorafog blev tagt prøve af, under Min, Pornskrivernes, Lan-
Ward Dnum forretning, ved Sr Børge Kraps i sin Bur falde
adskillige de betuvtte ord, om ihud høje Øvrighed paanlagde
om Efterfølgende i Fædmarchen da Jeg Lovvet hannem den
4de prøve af bemelte forderende Mal under Eigen forseiglig,
Men hand foragtede den, det skjeet i Støhrs bro den var ind
og Tøchet forretningen Varrere, und de bed at der var tilforn
i de forregte Aarringer Dlesset Korner til Kiøbenhavn Men de
blevne ikke agtet, hvor paa Jeg Skiød Mandsmen til Frøs-
Da til denne Handels betienters hauder forord, som hand forlaa-
ser Landets Fudbyggeres Alen: Efterdem hand er Dieneren
oppe nu drel andre Handels betienere. Dygdom og ahnedgtig-
hed, Paa og øgrøv at ahvende, er det u-forbegangelig for-
nødne at At Extra ordinaire Ting i denne høst bliver hol-
det ind Velbaarne Hr: Amtmands presence om ikke for da
Det in Nord eller forstedeb til Ydelsen tid formodentlig
bliver Kiøre Korn og Huller det ska blive at for Amtmand
Hvorhen til Vos eller Lands Huller kunde kaldes Ved skal dog
det Dem: Ikke Guds Beskand: af mig og ihud Constituerede Pon-
skrivere Dem forsvarlig kand Vare, Eigen Administreret
Eiden er Eigen Lang, men den er ider Eigen Modig, at drømme
til det deltemidlen Ting i Ørgårds Maanet skal kunde Vare
det Fragtes u-tenelig at hand Dispenserer Dels allerede vore Ced-
ten, og Skyldes paa Efterfølgende, at det kan

Vi

Vi

Lov Øvrigt kom paa ikke Skriftl. Land Øvrigt til Øvrighedens i Sagte
hu, Landsfaurg. det Kongelige Øvrig. Kongl. Maj.ts aller
naadigste octroy, Om med under Ingen Folkelige andre Land bliver for
indrettet, med Videre forandelling, Som Land da Land bekoster
til den nødtørftiges Cart efter teknes Tilstand, Men ikke med Paa
Gaard begrundelse Som Land Lader sig forinden, Jeg recommen
derer ville. — 66

No. 335.

Da Copie af Ole Moldis brev til Jeg den. d: 27 Sep.
Som ing forleden dag den 26de Septbr. fra Kiøbt for Kiøbmanden Børge
Knap. i Lunde Augustl og derfor betalt 3 Vogn Kaffiere og 1 Pund i Sukker
Gweichen tonde Mnl behøvedes Meget Gravt Malt og bederved Som
af 2den Mand Almelig Poran Olsen og Lars Olsen er til paa Seiin an
giest og med denne Lade mig til i dreuner anvisning og Gr. ip.
Tegnes med Folgri, Men de af det bagnede Brød udviser og ude Laagning
uergent Det at Forbere og med Lagr Hans Kongl. Maj.ts allernaa
degste Resolution tilfølge at de Kiøbenhavnske Interessentere
Skal forsiune Indbyggerne med gode Dende og friske Vaare Saant
forsvarlig vegt efter Octrøien, i tonde Mnl at Vejer med Event
5 Vogn et Pæsuerpund, og Men nu med Folgende Prøm af Malt
findes Paa Slet og ny med dligtig Vegt Lower ny Land for fyldest
betaling imodtagres Mens Imemod gøres beklagelig at efter
Ta 8 tonder blev opslagen var ny noget bedre at betaling Maa
Paalnders for Indbyggernes nød, imod Lagre Som er aldeles imod Kongl.
Maj.ts allernaadigste Resolution Men allernaadigst tilfølge,
at Indbyggerne for deres anskede fest Hyder fyldest betaling
efter Tasten og ny med Paa Ploder og Kuger Vaser bør imodta
ges Som til Nøin Jungen og Faa Vogn med Ny Ed udfalder, Her
paa Melder Hr. Poget mig med ydelse og Venlig vejer Hr. Cancelli
Raadmand gerne jeg Tilbarelse Kiøbmanden Børge Knap at tilstille
Jens Principalers nødtørftige og Bederved Gode Hånd Lower og uresonder, Som
den Kiøbmand og Modtiende for Jungen er foraarsaget at imodtage inden dligtig Vegt
og Godhed for fulde betaling Derpaa at skriver, om Saadan forderved Varers
Verdighed, Som til Brøidlighed, under forwaring bør antages forbl. —

No. 336.

Svar paa Ingen Skelgaards Brev Dateret d: octbr.

Lidere Skrivelse af 4de Octbr. og derved indsluttede Copie af Ole Moldis Ma
ge Skrift over den tonde Mnl Land fra Landelen Gaard Kiøbt sub dato 27 Septbr.
Jeg ing begge modtaget, hvad angaar Ole Moldis klagemaal da Jeg er fun
sten derved forsikret sig at Land ny Lod vejer tonden forinden Land den beson
dre paa det Land draf tunde forsamlet om den Solt fin Vegt af 5 Vogn
et Pund med tvent, Forinden det burde Land og Kaldet Mand overbevise
at efterfølgt Molds Tilstand, Men da Dræg tunde taxeret det for fin Vej
der i Sald Gaard efter Octroy forordningens 13 Slaf Vovet an Kommen
forderved eller ny af fuldvegt etc. Efter det Landsfogde Laant det
i sit Egt Huus og derfaa mere forbrugt, vil det Kongl. Tinte Kammer
ny tilstaar dre Kiøbmand at Jeg nogte pretendere med Handelen
Kammer Erstatning det og Jeg ung det mere for Lars Olsen Mons
Knap skal og Vel Vilde Lade sig det til Modder at Land forbejdende Land
mere Mat Mnl med Hr. Kongl med Gat mnal da mand det Stræg

Haarmende, saa at om Melk havde Gjort det kunde hverk hund og kundt
haant det forbyder. 3de Det forlangende Extra ordinairs Ting ved Wasbø
skal Gjerne blive begjegt naar Hr: Jørgen selv vil om Bedre tiden
og Dagen, saa det Almuen der land fremfor hvad Slaugmaaler
og paastand ved landsaar, og vil det vil Gjerne forunden at denne
Constituerede Dommskriver Sr. Adam Soelgaard og Bedre nu Me-
morial til mig paa Almuens vegne om skulle ting at resolvere
paa det jeg saaledes kunde resolvere, saver da Sr. Knap. med u-da
Gjenes ord eller Gjerninger forholdet sig paa Modsagde Overgre
paa andre Bolder eller og til Skriftlinds og Rodnes foraget
her ved dette Grundsten maa hand derfor billige indkaldes at
blive anbaarlig og tilrettesat. Jnc: maa Mathias
Samuelsøn Indiagers klage finder jeg ikke ved Befraegningen
for 1785 og maa hand vel mindelig nøj dertil vorn indtegnet i
Skade Mandtallet.

No. 337

Paa Lensmanden Sr. Knap. Dat: d. 6te Oct. 17

Da end for i Wasbø almindelig foldende ting blev holdt Mosfolden Sag
hørsaand, lading for Andem oplæser det dennem valer brevet, end ordre jeg fra
min Principal Peder var havde bekjendt angaaende Crediten for ublankt
almuen som til denne handel er hørende, hvorledes dennes forholdes skulle
om banes beskaffenhed ing Hr: Cantmand Aspe for Andem Commune, dres form
den var jeg og dennes skrivelse end min Embes forlangende af dato Mosfolden
31 Aug: Valbyrd. Hr Cantmand mig sin Mening og ordre bekjendt Vilde gjøre
Brugsfuldt Credit angaaende, hvoraf den jeg nu nogen Vaar fra denne dere
om bolum, end skjønt denne Ens saa høj Vedkommende Post om dens ordre ske
blev, alt da skrev jeg end nuden reden min begjering til Cantm: Hr:
Cantmand hand mig ens endelig Svar om Bønder Velde behøver at giver,
paa det jeg i tider land vide hvor efter jeg mig Andre skal. Creditens angaa
ender, dersom forunden jeg og endine af almuen i disse dage for mig Vard
mig tilsendt om jeg denne nogen vilde Crediterte til deres Vinters udvend
ing, hvorpaa jeg svarede det alt for tilig var endnu end sagt at be-
gynde, og derfor end havde jeg ingen ordre fra min Principaler om no
gen Credit at giøre, den denne beskrevet for Andem var Gjort, Men hvis
de nogen Engvere Velde derved ber den tilforen Ved bar, Men lig til Ste
lenis Veder paa Valdet da jeg vel anseer end nogen velde fenger, Efter
den de ved disse Aarsager paa valsen dette aar og have handlet om de
derved Pjuttes at kunde vore tenet, Maa at jeg endelig begjerlig
ophylde kunde skrev jeg end ing dr. om end ordre Tolen Men velde
for er end ing denne end nogen velde fenger, der paa de mig strag
Svarte Cantmanden derom at vilde Søge, det jeg vel var fornøjet end
Dji derved jeg end, i sin tid at vorder behrent for min Principale
tilsalv Crediten angaaende, Maar nu vel bjerdiger Hr Cantmand om sin
begjer ordre at giver, da skrev og her end end begjering hand end det sinn
Velde behøver at end end ved denne saus ordre hvad end skrev af almuen
Crediterte skal, Nemlig den sommer Velvend skyldig Tre 60. 70 à 80 voger
og derover blant endnu, derefter er og mig Mosfolden 31 Sept: af Jørgen Soel
gaard tilsøgt end Overlast som hvart i collelig er i det land forst, saver dog
om morgenen tilig sin datter end end mig fikt til mig end sender derfor ale

IV

Billed fandt Dig Mæl gade jeg ikke om sønn fest at [illegible]
derfor uanses det blev Brøjet og paa Skadeerstatning lagt, der det, skred vor bad jeg
min Præst at min Kone vedrørende gangaar skulde finde derfor en Vej Mæl at
lægge for hin da min Kone Gik jeg nu af Marke burtrejse den fand
en Præst tog af en tønde Mæl som Præst og var opslagne, Præst Mæl
var slogt Grøf Malt og nogen Mugt, min skind præst hin hjem til hin
der fadre gik Kommen den at vise, hvorpaa fand Præst Kredtom min og
Mellet i Kundrem hejbig og med lign som fand mig Mælet fandt op,
lagde Præst sig ude paa Marken Mellem Kurren paa en begræt
troppen havde trænder stand min sig Lellige min Kone som, som tænker
var; Jeg da Præst ud til Kommen gik Kante om fand i den Mælet bfa
gn i Kunn at indgaar, Hi jeg nij andet end paa fredag Konlighed
fundes, Menes fand mig Præst Kante hvad det var for Mæl jeg Kommen
Mælet sagde sta og hvad Vogt jeg Kaus fest min havde Brøjet, da dog Kaus
dadre, Ole min Vogtem Præst som for er mælt, da fæstem Brøjet blev
og Ser jeg det paa en bekandsmænder Skaal Vogt Brøjet og Kunde ikke
Kaus Dignader Kone fand paa Vogten det Kort 4 f= fest, Hvilcht jeg sagde
som ogsaa i Vandhed var en forbandet Løgn at vore, Mælet til,
bad jeg Præst Præsten det mig ikke var sænn saa sent var, Jeg
Præst en andem tænde skulde lade ogsaa som under Kunde Præst
hvorafe fand den Vej Mæl Kunde betænker, Kunde alt sammen nij sinden,
menes Mælet under forbrejling skulde, hvilcht jeg mig vel ikke under
Kaus skulde, saa at Kaus Præst billigt hvis jeg havde paastaand
fand nij andet Mæl end en Kunde Kaus betænkt, menes en
Dijnes mig det noget ikke billigt at slegten Medfandet var, skinaar
det det skulde Kaus Præst omgaaende, Dijnes mig fand først bud
til mig burde at Kaus Præst Den jeg Kommen andet Mæl for Kaus
Vej Vilde lade betænker og det forend fand saa Ellicht Kind til mig
Kom skulde, baade min Mand og dømmer, lighsom jeg Præst skulde
Kaus Præst dømt og fundrendt, og efter min Konsuned bragte skind
Gode Kogen bedskillign ikke tilbørligen Ord først at vilde opbrjde de mig
betrænke Kunde ikke ensand ei sin Mellem en andem gang frem Kunde be
Kom, Ellet Dijnes mig af nem bunder ikke at Kunde Kaus Præst
talt, menes Ekugt mere af en Øvrighedes fraskjen som andem nend
gende Exemsler som skulde gad, og skulde paa sten da mand min
billighed Kand sign Magten for Kuden at gaar til nen tid, hi jeg
skulde Mander alle at Min Vores Maadigsten Konges lov og forordning
gre undergiven paa Mæl Øvrighedes fraskjen som andem for hvis som
mitsen af nem ikke andem bygaars Kand, derrensk sagde og sagden da fand
und i skuten Mælsen som og Mælet bestod hvorafe min tænker mig udad
pidnude Kaus dadre prøven Kaunk Gemt, Præst fand Præst at sinn Mæl
Kadnerwat var, Inntil var Præst Kagen da det i Kaudnu Præst indpraekt
da der paa Vand var Kagnt, det jeg nij faatvilr min Præst sig
ior for sig en Kognagtig beskjeldning befriier, paa jeg Mi faabr sagden
Mæl for. Ellet af sagn hører Vorder ou fent, naar det for dømmen Vorder
andragnt, som alle Vedner fast, da sagden nu som sin fridbejhed
fos mig indsjnd fande, gik fand da Præst hjem, og lidet derefter gik
fand tilligs ligt dømmen fra til Ole Mølde som nogen dage tilforen
en tønde ung Mæl fos mig havde Købt den at bejgte, hvorpaa de
mig tvende Mand Kandte ou jeg derfra Mælet som Kante at betræn

Jeg da Lord Fogden med sine Mand selv hand for Ole Molde forenden vil
ou fuller saus paa saus Wegne, den Mølst ja ikk Commandant nij Wed dem
unskyldt det slemt brænt, som da de tage igjen Med saadan Svar
da det saa brænt og for Got tagt forrend de det af dem dog, dre
ing bad Præst Mand Klavelig Søren Olsen og Lars Olsen Fogden
tillegg Med dommerne og Ole Molde Velde fra nij false og bede
dommen alrej at velde knæ efter denne Ordre saroum afsid fo
Herrer i Commercet. udgiemt er den Bonnes Erstatning sed og det
af dato 26 Maj 1751 dertil medfaren Ole Molde at forrende den de
det salen af Brænt Mølt efter, saa sig beskjegter vil ing saab
sin tid af andre vorder anført som det sig selv er Waragtig at vere
baade med begjæret saa og at det blev protenderet nij saun med
tilbage u-opfaldt Mølt skulat igjen tage og derfor andet Mølt
giver, falst det ud ommuldte høje Herres ordre malt de medfor
sig paa handelen forresten skal og siden kjøbe, paa ing derof
Kudre de høje Herren for got farer hundet, det som ing skulat M
er beliegt i sig selv at vere, at saad Godt, som nij Calumum den
vere tænt med, nij Min Principaleer tilforend gjøre at med
fanlegge for deres ugne Regning og Risiko, paa ing tænk nij
begjærende paa min Principaleer Wegne Mølt: Hr: Cantum
velde behage min Principaler den tilmisser at bevise, med den
dansk Salt at foye, at ing nij farafter af Ens tilforen og maa I kan
endnu gjøt beder paa land vere Dispensat Fogd blivne over
det mues at ing fend i de mig betrodt fuldt for saunan kan
nigjde til den Mej betrodt handel at forrenter, paa Dnen og fre
ved min begjæring til Mølt: Hr: Cantum and land velde behage
den forrøden dansk Salt at foye med Skeft forvaltning, Skeftes
min Ringe forstand Sjenes mig den gandske u-Lenglig derrend
vorder handlet i det ingen Skeft efter Ban skal Eller er skred
med skout det ¾ aar ja Vel og Lear og dog Land Wren saun bor
død er nij fedre efter nogle ugestrevet det sun efter dennem kunde fare
vreet Ikke Lagn fundrynin med sigt Land for volde den af dødes De
bet for til handlen Ile dnels u-betalt Land vorder, da det imutum
Land vere min Principaler sig derover velde beskjerge Haar det
denne beklinit vorder, Paa skrer og herved min forsørgel til M
Hr: Cantum and om ing pligtig er fulk aarsd igjennem til
Fogden at følge Arkeli Vogn tal, som i disse dage af Jannen
paastaaedre, er det saa det bør at vere de ing mig derved bør
at finde, Mans fuller for min Mening til Dato om den fest
vreet at Mølt i vogn tal at følge som i Vorig Haadgjæst Lougen
octroye Malt er, det vere Mænt at skulat skin til de handler som
de Maad Land have uenen paa nen Gang at kunde kjøbe, og nij
fuller det i tø-tal Land blivn betrodt, Min dristigen forsørg
felser i Inden skjønsom andet Lader ing yderligere nij at uvedt Vor
de ikke oplagt, og Crave ing Ærbødigst.

338

Hadsø Amtmand Paugn Memorial, angaaende Handels
Privilegium Dateret d: 15 Oktb: 1755

VI

Vi fadeger Vestfoe Allmue af Nordmænd og Finner vi Lagen, for Vestfo
vi, Amtmandens Ord os ikke af S.r Knap, den ny handels Entreprenø
Klar Hud Det vor Øvrigheden os Allerunderdanigst forundar, Ej lar
Klemer os længst Mandt Det vanskelig, saa er og Finnen Mand lie Inds fo
Vesent og Kaaden ikke ikk Conden, og Det Fjaus Gold at vere, Mu
Bønder, greiskt fordervet, uvel, Land ikke uns os vi for ej der 50
gien os Got uvel i Sodn, ikke falder os Det Gotgiøre Mon Kaa
vi det af Jens Dør udragner, naar vi det Erfolk Jubin det at
Out, og Gjen ikkeskt betaling derfor, Leggendes Dager Land
paa Gamr Klipp Dalt 4 H. over Fasten og for en Fr. Jamp
i Lind Mod Land ikke vor Jam unnen, efter Øvrigen med 4 H.
fest for en Marck, Saa vi fadeger falck, Leiky drøvn Mor Kau
Hvorfore, vi Allerydmygst en Nåder Gjen er begjærende
at Land Gunstig Mele unfalt et extra Eiug for i Vestfo
alfaldis, og om Gunstig Gjen, Saa Erlagen, at det maader Vore
Varamment d. 7.de Novbr, Gje Gud Lindre os vi ere fadeger og
Land ikke Lidr mangen og Gold da og skuer Gjd nue Jere af os Se
Klagemaal for Andent Land andragen, Finner Mores Engen
under vi Allerydmygst i Maak Mordr Deuskent, Gjeiskne Ka
de Gud med sin Velbagenhed egen Velarren, vi forb.
Jørr Jos Olsen, Lars Olsen, Johannes Olsen, Hans Olsen, Arne Clau
Jhar Poulsen. — Simon Pedersen

Resolution til Erklæring

S.r Jørge Knap. vidt sig paa ovenanførte Vestfoe Allmue
Klages Memorial fulgte, at er klaver forrenden Mørenen
resolution Land vegis Medlerskeid Erfaldis Land at Lade sig
Dnd Dong. Allerunderdigste Octroyes Dato af 1702 Men efter
retlig, Dennt andre det høyvidende Amts Canmer ordres og
forrenstaltninger for saa vidt Jtp.de Mandes Vegt af 50 Jd. mod
at angaar Kaa og at det forderverede eller i denlegn Mandt ny
Bønder Lind Tilbrunde Det Cast og Klade med Landeren, den det bo
ombylder med Lige Vegt af det, den Sundt og got er naar ikkun
Tilbunde det forlangter forrenden Land det Era Handels Re det
Eiden vortjøre. Wordoekuus d. 19 Octbr. 1735.

Nr. 3 Regnskab Toelgaard — af Oktober Maaned 1735

Gjeldes ikke Jørgen Knap indfriet Jedemand Oppe i Mageø
Lange Memorial Kiøbing for og ant, om Lægmand de Jesperson
Mons.r Knap, greiskne eng Jeiske forrenden Kr. Land Erklæring
at remitere Dette Jr. Lagmand Greik Lars Jens Andersen
og opfordrer Jens Ewer Kr. Vidern paa efølgende resolution, Gre
Jeiskne det ny for Got at Jolde et extra Eiug for Kr. Lage Jyd
Jens eng mraaten Land i Mandelegnd afgjøres ikke at forraanlage
Allmuen Erlæstning og Jendrøing ved Kr. Kæring, Og forrenden
Det Jør eng mig forskrevet at S.r Knap ikke er ikke da altang

Vaar forgrøvne, Omkostninger og Udgifter gjort udøvt effectuerede
Og derfor uden Ford. Varuspredninge Dem under Appel til Landets Slem
indstaat for Landmandrii skal nu ej Lover frie for de Varuer. Men
Tauge falder dersom at hvis Klemmen endelig vegrer paa at nø
Ering skulde Vedis, Vaader det fuldt forandres skal til at forfor
nøkten Øgelen og ing Billige ellers hver fr: Øgen ikke forfald
ned i = ganske Mands Alvorlighed og = Knaps tilkaldeing
afsøer hvad Klagemaal ellers paa stand den Lum Dermit at forvr
mod dend andem og de saavidt muelig Trop Øgen at vedder
alleing den Lunk Gram Velvidenhed til dæffelter, Og hvad de
ej Lunde Gjøre Ved Forrenning ellers resolutioner inden mand
Sen paa andem Maader at faa Lensedoet, Ankommer ej mand
mand Jam at Vaagen Dyr ved Handelen at almenen ej ei,
gne dnd forudreis, saa og forhenstalter at ej nogen Lands Mø
fra Handelen Skiver udtagnt ved nieudre den Rebund Lade
dnd Vrøje, og ydermere Dnes Conitet og Vegt, vil de i almenen
Øgen Lunde Vedføres af Rebunandgen Hvor mange Pr. ø d:
og f: dnd ved Øvrigt Jolt paa det underwegten Lunde ved de
Vaarlige Refrigninger Lover dnd Rebund til afkortning paa
den Eiendd, Smeldt og ved andre Vaare vil Observere at de
ud: paa Grænseiteter ej til Jøgrer Frier og Bodes and ydder
taxtens Øjdende, ved nogre steu Hr: Øgen at Sælge Lander forudem
at Skiver i agt Lagt. Ellegjvnd Ladres Argestab og derved
vorende documenter Sender under Dnes Convolut Ladres Mistæ
af 6te Febr: Paa og dem Extract af Protocollen ved Lauguds den
Rind Jomi Jon Sø i Vallefiord de ing Byggi Lover vaatnignet
Billige Jølger og for at justificere det ej min ordres Jorn
borskrevet dnd Vand fra Stana Dnes Excell: Hr: Vestenfalt
Mand Benzon ordres derom til mig, Paa ing Vil Jeg dem
Lost Jamer sin Ligtighed. Dnd Lang: Ellenmaadegt Dvelden
for Michel Andersen at modtage egte sin ved vorende Hustru og
Vorre fri fra Brøst, troer ing uden tvivl maar vorre Jossamsvej
og af Sr Sporing Jom Lovrent da Sand dnd fra Jam indlast
Skulde Sand indkomer Jos ved modtage den Jom af Dnes, det ing og
skal giør om Sidkomer, Ske dnd Bøn Ligger Jer ved Hodet og af
Dnd Land vrigner Sten ved Delingvent Vang den Lougsm
allernaadegst Jeg Perdonered Jom. Contrerende de
Resistance Jos de Varanger Fauer dnd mand bygdeer
ved Melitair excellior at maa udsøgis, da Jen Lost
ning Verbredt nuden forundrelst det Lenr Vrige Conti
nerer Land vil vel Jolgjet nestes Jrefra, men paa skark Sta
sig i frost at ej Lengre Land Verbredes Skal ing giør an
Balt at Exegverede Land indkomer da Hr: Øgen Jaar at giør
den Anvisning hvor de Skyldige er at Sand afsted det ej
paa Resistance Registreret er anfør ing maa ellers vrem
dre at bøder for Slagsmaal og andet skadant Melitair ej
ere Excellior nem ved andem Civil Loddeing forhandling Jag
at udsøgis Sten ved Jolg vant Sten Lifor er Brladt.

VIII

Brev til Mons. Knap. Dateret: 31 August 1735

Eders skrivelse af 6te octbr. er mig vel indloben, og skon i der ved behager at
medele om hvad Extract af Eders Principals Sr. Sternbergs brev skulpaa
Wasbæing blev opløst, saa er dette Ikke at vilde give Credit til
Huusbyggerne her i Cantet. Dannet det skrivelse ing ingenierede stur
materie angaaende, da vender jeg mig selv atsig saa vel ved Eigent
Eyteblig Lod opløser den 17de Sept. af Octrojeret 1702, som og selv jeg
i mit Logemente udtrykkeligen have holdt mes at holde eders skur, Post
Brevet og indtil noget fra det Kongl. Rentekammer have vedrørende, som
omm anførte articul Contramanderede eller andetledes forklarede, hvil
Ket ing og de gamler tilkiendt, vil det blive min Resolution i fald mand
hvad Cadelig skriftlig forlangt, hvorved i da for den tid acqvieseeret.
Men som man nuden urgerer paa Resolution, kand ing ej undet, uden
forommelte Forordninger behende, aftid resolvere at den nu allerunder
danigste Ejdelighed bør efterleves hvor til og de Messieurs octrogerede
Indrettelsen af Landets Negotie, sig have forbundet, og be
ydeligt, Nemlig at sea fremt skriftlig mueheligt Mislinger, som det
nu i Aar alt forangt trigner sig til; skal de komme de nødtørftige
ung og forstrekning med hvis de tie Lærte nødtørftighed underholdning
og deres bedrings fortsættelse u-omgiendelig behøver det, hvilket som
det er ikke Contrakt imellem deres Kongl. Mayt. og de Messieurs oc
trogerede staar hvad u-ryggelig rettie deres Kongl. Mayts. Allernaa
digst finder for got andetledes at Disponere. Angaaende det Sr.
Knap. af migen begrebne ing vilde Skeie hvad nu gaar af Alminde
Crediteris skal af dem som Kunde Udre 60. 70. å 80 vogn og derover skyde
da. som foranførte Forordning gior ingen exception men Generalit
for klarer at det er de nødtørftige som skal med deres understaar ing mig
ej at give Creditorer eller particulair resolutemand over det deres Kongl.
Mayt. uf. Generale terminis have vilde haft anført, hvad Mod det
Dæter naar det uf. Vaage til blivor Ræbt giver den 10de Sept. i for
ordningen Specificeret tilkender, og som taxten er sat for nu gaar ind
byggerne i Cantet forbindes ingen at Ræbe uf. tende eller forbi dre
at Ræbe uf. Vaage tal naar og sea ofte de vil efter min Herres Cri
eighed og forrædnæd som det begaaer,
De Ærbøder Sogken og
nder ujlig Haver u-ellem Ødet er ing ej ugentlig underredet om,
Vilde mand Eyeret Huus da der forderment og u-dueligt Mand
for dend Vaag god fik hun paa sin Faders Vegne Eyeren tie Landrin
var det ej uregt vel gjort, men med det mand redde og forbi drete saa
dant med det som bedre var, kand det sea passere, have sin med Kretin
paa tro og Lover Lakt det af Kuta eller Kunbelen Jalvede Sogken det
uddet Ærlæd Lignaa vel som Olif Mølle der ved et Kant, sig brøst Sæd
Strøj og Formerede sin pretentioner forundre allerede Kaant det i sit
Huus og Kudsel deraf tie sin forrædnæd forbrugt. Den gode Mand burde
Sul og for sin Land target det. Den Constituerede Dommere Kriver Haver ing
udvendige Ejeligheder Eyeret, det Land sea snart mueligt Land vare skal
at tilender bringe hvad skifter og Kraftbrer Land vare u-legviteret, som optrigen

Ulf. Jmr Strafbord nuten den er liden eller Skade, hvad Efterladen Bos Land findes tilstrækkelig for min Herre, som med Billighed kunde haver urgent at pretendere eller søge. Ulf. Pfriger. etc.

No. 341.

Fra Mons. Knap. Dateret. 31 Aug. 1735

Commen Principal Hr. Rasmus Sternberg har klaget mig Det dero til mig af 16 Maj Afstedne, at giøre bekendt det Land nu Lugger end der Dere lagt denne Handel at Continuere, Det Dem Hand og derved skriver jeg med Krighed for Øfrigheden tilkende giør Land, paa det de til Deres Cammeret skriver Land, om denne Landes forsyning for tilkommende Aar, og Jnuidreted betaler mig ej nogen Credit at giøre, uden Hr. Amtmand eller Prouesten derfor vil Cavere, eller og jeg Dem derfore vil blive ansvarlig, hvoraf bedøyrdige Hr. Amtmand Copie om Dem Hr. mig tilskriver, og vil jeg da herved formente Skatter: Hr. Amtmands ordre, om den Herrefor eblant Dem giennem Credit, hvorledes derved forholdes skal, som forsvarlig i sin tid Land vorder anført. Jeg forbl.

No. 342.

Copie af Hr. Rasmus Sternbergs Brev til Mons. Knap. angl. Landets forsyning tilkommende Aar.

Efterdem jeg Interessenter nu agter lugger denne Handel Land for i Aar om ikke nogen forandring hvad Øfrigheden Land Meldt, kiøbet i vil med Krighed til Øfrigheden Land tilkende giør, at de det agtsom Land skriver til Deres Cammeret at de søger dend Anstalt at Landet for tilkommende Aar om ikke af os da af andre Land vorder forsynet, Saa og at i Jeres ordre at giøre altid Jeg Hr. Amtmand skriver til kommende Aar som skal af Deres Hvadnuden Land vore tilbage paa Landet, og Jnuidretbetaling Credit til nogen at giøre med mere Prouesten eller Amtmanden derfore vil Cavere eller og i Dem derfore vil blive ansvarlig -- etc.

No. 343

Fra Mons. Seelgaard. Dat. d. 10 Novbr. 1735

Jeg haver erholdt Gunstige Herres skrivelse, af 19de Octb. Dato afvigt, Ledsagende dend Dage Memorial, som Deres Nu i Vasse Eng Sted, til Gunstige Herre giort haver, at der uvaade Holdig at Extra Eng, som nu er bilagt, med det at Deres Amtmand Mons. Børge Knap finder sig derved, at la de Marlet øverer, for de Deres Land tilkommer, lige Lidet det og at opslaa, saa at De Deres nu er fornøyet, for saa vidt at det Blader sig konnet, og vogt som i Tuigbeden, og derfor det forlangte Extra Eng af Deres begiærende, herved bliver opfyldt, Dem Lader Gud bevare nu saa Gandske Vegg, at Eng det ikke Land bestriver, Jeg Land taaler ikke at uvand Eng. eller Deres af Mo... ... med over ...

X eller over af Eng og i Eng jeg recomenderer etc

No. 344.

Pro Monr. Coelgaard. Dat: d. 25 Novembr.

Uh. dette Momang, dødt min Fader, hvorfor jeg ved denne min
indstedde Begjæresse, med Hans Coelgaard Nielsøn, beder Gun-
stige Herre Arbeder vide, for at der maatte blive end beskalt, som
der ved Rude giøres; etc.

No. 345.

Pro Præsten Paust, Dat: d. 26 9br. 1735.

Ved Hr. Adam Coelgaards skrivelse sub dato 25 Novbr. maa jeg for-
nemme at hans Fader ved døden er afgangen, og som det nødvendig behøves
at Arvefaren bliver Registeret og det løste Godz sat under forvaring
indtil mand Land blir underretted hvad pretentioner fra det Kongl.
Ruuts Cammer Land giøres for oppe baaren intraderet. Dog derimod, paa
hvem jeg beordret underfogeden at tiltage sig til Laugverdes Mand og til-
ligemed at forretage sig den forretning, som efter amtmandens Ordre
vilde behøves at forrette og siden til vedkommende Overheder
Men som jeg ingen er i tvivl at de nu er den forretning Vorne-
paa tager jeg mig den frihed at udbede hos Hr. Præsten hand vilde
vore den Assisterlig ved sin Raadføring, og om nødtørftig er, saa
med raad og daad vore tilstede Naar den skal forretages paa det
alt ting desto langsigner og forsvarligere kunde tilgaar. Hvad
Westler eller Arnk angaar af oppenbørsleeren Land vore i behold und-
rider jeg ved første tilfælde Eders underretning, saasom guarnisø-
ren. nødvendig deraf vil behøves til sin forslegning hvad angaar brænde-
vinen og Magt paa liggende Documenter det løste af Lødsøret bliver
det alt sat under sikker forvaring, og forskriftig medtagen hvad
nødvendig og u-omgjengelig behøves til huusholdningens forsy-
ning af Victualier, Drugs Klæder etc. Hvilket nok kunde komme
forunden til brug saa lange vi i Hunsøt imod Special Writeren
og under os siden at det nu blev forrettet eller afhendet. indsø-
rige er Eder Amtmand velsva god at giøre mig Notice hvorledes hand
forholder alle ting og ing nu saa specifice saaver Evlighed tilstæ-
ger at skrive om saasom under det Ladstre, Men skal dog nu blive
expederet forinden jeg først haar forsikret det jeg veltedes er

No. 346.

Til Amtmanden Søren Olsøn, af samme dato

Paasom forstaaes at Bøgen Hans Olsøn ved døden er afgaaen
og Arvefaren med u-Clareret Augustaber til det Kongl. Ruuts Cammer
for Oppenbaarer Skatter og Tiende, intraderet bestaaet, Paa au be Lødsø
underfogeden udi Warbø Laugsted Søren Olsøn forevrd at tiltage sig strøm-
de gaf de kundigste Laugrettes Mand, for tilsige med den Aftale at forføyer
ved til Arvefaren der at Registere og ostrimer [illegible] Land [illegible] bort

Land findes nytten ved Bruge eller Huusgeraadskaben Groft Tøy
Skin Løbber Messing Jern Støber, Bruge Redskaber eller andre
Skaden tjenende, for saar Land at tilsøge af Kongl. Øvrigheder
Brev, ordres og andre mangt paa lig nuk Dokumenter maa der
findes Land under forskrivelse og god forpaahring indtil Com-
merents Pretentioner er stort fyldest og for staaes hvorved hvad
Mandtaller vertanzer eller andre saadanne Dokumenter som ved nød
Kommende Aars Ting u-ongangelig behøves at blive udlevert
Hvad Løsøre eller til Husbrug daglig nødvendig fornødne
udfordres Land efter at det er optegnet til de Huus vorende Du H.
Mands Bøn bevires til brug saa lenge de er i Huuset med dris Ø-
ral Øvrighed derfor, ved øyner maa saavis god Kudskner ure
at ruter af alt det som maa udbrytter forrisses eller forloren er
altid Land Herr tilsøge paaordris, og som ing Ting med at i Dan
Jaar nu bran Maids assistence forrodem til denne forretning
at udføre haver ing tilsøgt vrie Velerværdige Provst
Hr Ludvig Christian Paus for at formaa ham at være tilst
de tillige under ere maar forretningen bliver foretaget paa det
altid ofste langligere ved hans Raadføring Land legaar

No. 347.

Fra Kong den Soelgaard. Dateret. d. 24de Oct. 1735

Jeg haver nu ved denne Leilighed Land Niels Andersen Bramsgrun ud-
sendt Ørnpel og Ringe til de 10 Wordøhuus Garnisons Bedøvrige
forhenværende Avance for tilkommende aar 1736. Dan de af Wardø-
Handels Godtz og Ringe af Løbmanden Sr Johan Wedege bekom

No. 348.

Til Mons. Knap. Dat. d. 17de Nov.

Eders Ærende brevet Kreiselsen ing und Kongsvogtenn Hans Jan
tilsøgt haver vel erholdt, tilliger og dennes indholdende ordre for
Eldring paa de Wærsøe tilhørende indgiente Memorial til mig,
Det er mig kiert at Tilting er Tømmen ved Konligheed og ven Ind-
lader sig i det som billigere, Den langende det mand medder at
det er u-muelig at 1 tr Meal her i Sundmaaden Land staar den
Vogt af 5 tr. 1 sd. med trodnt Formuelst den dette etc. Den Land kjøer
bort mellem Løbruge og dreder, da vil de mand Considerere at det er
i Sundmaaden ofrig andenstedz det bør efter Octrøyen falde for om-
multe Vigtighed, og hvad angaar Salt og Malt at Dølger ing Kiøp-
vies da forklarer Octrøyens 10de Artic. 1ste og 2den Post at det maa
forlanges med Kiøpe bør udbølges efter proportion af Tønder taxt 1
eller ½ tr eller ¼ tr og Sunde bevisiis til Fogdens vies hvilke
der selv nok som er Vittrelig ing lader sig gjøre under den Straf alle
gerede 10de Artic: dicterer. Det Kaldes Skulde approberet at der mod
dagis mere for 1 tr: Salt end efter proportion af tr taxt Land
ing ikke tron dem ved at med kommende som Skulde forhaabe afvrig
vingerne haver forfent sig og ej saa grundig observeret observanda som
vil burde werk stret.

No. 349.

Fra Mons. Knap. Dat. d. 7de Novbr. 1755

Hr. Capitaine Entlaster allerydmygst at jeg efter den altid bevidnede Civilitet og Æreme for Høyeligen følge, har behagt at tilsende mig den paaskrevne Klage Memorial, saamt skrevne og Concipierede Allemanns Klager dog uden de Allemanns at skriver og Nordmands Allmindelige Vidende og Raaskyhed, til en Klaring, hvilkenn min Klaring her fundet finder med allerydmygst behøver, den ligg saa vel under Auspices og Skønnes om, som de paa Mons. underskrivelse under Memorialen, af hvilke nu dend haver varet og nuden nu nogle Dalliter, langt fra jeg vil sige vedragerer, efter allerede af alle Compagnier her paa landet handlende Mænd og af andre, dog finder mig skyldig den her Allemanns nu paa mine Principalers vegne, paa mine og vores vegne at finde Hr. Lieutenant med alle Respect og minister Erkendelig, det jeg og altid dønste passt til mine Principaler skal gjøre tilkende, efterdem jeg her paa dreies vegne har fundet det beste forsvar, og den grundeligste forklaring ikke om snøb af Hr. Lieutenant allerede, jeg skal ikke Gudskjelig befinder om det Extra ting Krugang holdes skal at være u-skyldig for Aldtuarnt enten Vrøgt eller Vold med Allemanns, det nuden den Gandske Allemanns Ja under den haver under trykt Memorialen Prev Contestere skal om formoden Giøres i sin tid at jeg aldrig forlig har varet den til minister Kaskdrel, jeg har fast min Klaring og de dage Kordig Mænd Jugna ikke nu fare udenom den, Ej de Fra nu af Vulbetinte, de det dog er alvis pligt om de Allers Jøber at vinde sin Vang, den de selv til videre skal faa Vaske af at faa begjent, saa bør de og Lude dend, er de udgangne med Memorialen nu gang, da bør de og at udgaa med dend anden gang Judtil dries og blivre Fudt, jeg har fra Eigenes Jøbelser Høiford den til Kder og afskreved den, saa og formed Memorial om det Extra Eing var afsonnedt udredt dendstørste dene af Allemanns, Kmænd og Nordmænd fie Ald Modtorskjend, Paa jeg har gjort tvert imod min Principalers forbud, det jeg maatte gjøre at vore efter vores Naadigste Konges Octroje og betaling, og maa den ovre paa Dibu jeg har faaet Hr. Lieutenants Resolution og Erklaring over dend Post, som Landre, bliver dudrig til Skrevet, Ding, Skullefrøsker, end videre Klagter Vulbr. Hr. Lieutenant Judlo, mig Angaaende alle det mig af min Principaler betroede da jeg dnigst er begjerende Hr. Lieutenant den godhed for min Principaler og mig Vedes Lade fremfor efter den tilforen, Paa at Lade komme min forklaring under Kommer Resolution, Paasagnen til Dæt allerede mig Togden, Paa den Constituerede Supplicante og formig jeg Kommer skrever at for klar reserveret til den tid, gud giver mig den den Kresofuligen Hr. Lieutenanten at opvarte

No. 350

Fremmen Fuldmægtiges Erklaring til Knap, Angaaende at Jand har taget 4/6 for 1 Mt. Tamp etc.

Jeg underskrevne med Landfoged Ordenedor, som ing Fangeskjø for 14 Dage siden Kjøbte hos Kjøbmanden Mons. Børge Knap. for 2 bd. Kortfisk Torfisk uden Lemk, 1 Ingel brendevin og en Mark Sæp, men saa ing af Skrøbelighed i sin saalte Tøen ingel brendevin og blev lidt bortsvundet af vind, og som dag som i forvaringen ind for Ceremanden Søren Olsen, hvor imidtid ovenfor Vare Tømlet, da jeg fik Jeg ved ing ovenfor Vilk paa sig Kogen, hvorfor ing Vanskelig af min Tøaglighed at Kjøbmanden havde Dagt 1 Skilling afmig for en Mark Sæp, der for Jeg formeentlig brendevinet i rigtighed i min lovet under. Jegmunk Sund Skrift om Ingen Fangeskjø for den 7de Novbr. Datered d. 15de forend brendte Skrift blev for mig oplæst; efter dj ing gjorde ovenanførte 2 bd. Torfisk havde vorst Ennskrie, og som ing ikke har noget at klage Jvorfor paa Kjøbmanden fuldt hands Vahre, eller paa Vegten af Varet, saa haud tilbyder mig hans Vogt Skal i Dør at overgive paa behøvelige Credit om ing saa forlanger, for til Vidterlighed, at Min Vandfodund Sandfærdig rigtig forklaret, begjærer ing dennes Skrivelse Vaarmand Vaner mond undertegnet at underskrive.

Vaasøe d. 28 Octbr. 1735.

til Vedrørlighed Testerer

Jens 105 Ellen Lerret 5/5 Jetmundsen Denne 5P5 Fredersen

N. 351

Skjøde af Vaasøe Almues Skjøde til Mons. Knap

Dat: d. 1de Octbr. 1735

Som vi underskrevne hos Kjøbmanden Børge Knap. havde vorst og noget til betrondes forlangt til Livs ophold denne tilstundende Vinter at Livre med, da vi dem forlangende var, Vaarede Kjøbmanden os ej det at Gnude giøre, Paasom hand ugiligen er bleven bevist at nogle af Almuen paa samtlig Almuens Vegne et Extra Ting af hr. Amtmand Friman er forlangende her at maatte vorde holdt tilstundende 7de Novbr: Ding skal vore over Ostrallets Skathed som er efter Mons. Adam Søelgaards Sigende, som denne begjæring efter nogle af Almuen forlangende til Amtmanden ogsaa haver, da saa vi alle underskrevne os ej dem Extra Tings forlangende er med Widere ogsaa det begjærendes haver vorst, hvilket underlat befandes af saa Vegt om saa det befandes at vaire da den Mest Eneste holdende Ting her blev holdt og Mulets godhed har Kjøbmanden os aig tilforn forbøden ved Sen, nemelsen at for os fare, det saa vi ej heller paa Kjøbmanden ion hvorfor saa tilforn, ~~[illegible]~~ stoder os helstoder at giøre, Paa at vi herved er begjærende Kjøbmanden os vilde forhelge med noget til Vinter underholdning, efterdem vi ingen Klage haver saa som over Sammen eller godhed, med den ia Kjøbmanden forefter holdende Extra Ting haver at fare, og hvorom saa som Extra Ting forlangt haves ikke Vores Viller, blev der for ~~[illegible]~~ hand blier og vi aldeles ikke derved agtet at bestaa, thi vi det ej for andet end unødig Ansser og til ingen nytte hand vaer, ~~[illegible]~~ som for er Mult at Mulet af saa Bonden og Vogt finder at vaere saa Eneste Ting tid

XIV

Og forøvrigt Vedkiendes er at være, og findes bestendig at
Vore, det vi med egne Hænder.

Testerer.

S. Ole Andersøn, Andrees Christensøn, Christen Mortensøn, Bastian
Olsøn, Andrees Nielsøn, Christen Andersøn Sund, Jander Olsøn, Jon
Nielsøn, Henrich Nielsøn, Michel Olsøn, Edmund Nielsøn, Niels
Nielsøn, Ole Olsøn, Jørr Jensøn, Hans Isaksøn, Lars
Christensøn, Andrees Jensøn, Mads Pedersøn, Hans Andersøn
Henrich Madsen, Hans Nielsøn, Ole Nielsøn, Jacob Olsøn,
Hans Emmendsøn, Jørr Hansøn, Mons Olsøn, Jon Salbrathsøn,
Colle Rasmussøn Rasmus Rasmussøn, Lars Olsøn Geede Ole Holberg
Andrees Christensøn, Johannes Pedersøn, Erich Madsøn, Ole Mennesk
Saual Olsøn, Ole Olsøn, Jander Andersøn, Mathias Samuelsøn
Samuel Henrichsøn, Andrees Andersøn, Jacob Cortlidsøn, Jon
Jacobsøn, Ole Olsøn, Thomas Thomas, Isaac Andersøn, Morten
Andersøn, Mathias Mathiasøn, Ole Nielsøn, Jander Andersøn Sunn
Hans Dad Søren Ostmundsøn, Jens Olsøn Niels Michelsøn Andrees
Jon Hans Jensøn, Andrees Jensøn, Niels Nielsøn, Andrees
Olsøn, Christopher Pedersøn, Lars Marchus.

L. S.

No. 352

Borge Knap Erklæring paa Adjunct. Klage Dæterek. d. 3de Novbr. 1735

Paa Nedbr. Ede Amtmands Høytærede Resolution af d. 19de Octbr.
passati paa Vind til Jannum indlømmede Klage Memorial af 15de
Octbre i Adjunctus Klaus Jørgensøn udgivne og begiert af Fundet,
Jørgen Selmann afnogle Dage opriegtige Tillige Brøder i Adjunctus Klaus
Nielsøn i Dynum af Ringkiøb, Hvorpaa Ejendommen er liggende og Andelighed
og paadømme dertil under dette instigeret, og Dannemænd afnen Proces
mager, Som ing maatter ikke tør Vore sig klaus under Memorialen
bekiendt, Men besyndelig Kiærlighed til mig, bliver følgende Er klar,
tegn og Vandfordiga Ærbødigst Genpaar.

Det Deres Nedbr. Ede Høyst i Jours Respective Resolution paa
Judgemen nøiagtige og opriegtige Dannemænd Memorial, at Ikke
ing mig Vores Naadigste Kongens Octroyer af 1702 Tillige med
de Høybydende Herrers Ordre skal lade Vore uforrettelig det baade
er og Vorst Javer, Dea og skal blive og Vore, Min Selvmundvider
nigste Skyldighed, Som tilkommer Dear, Dea og nu det 7de dear dag
Spr i Februarien paa de Kiøbenhavnske Octroyeredes Begun Jour Sand
Ent, Spilsnit og Jøvir Sorø er sagnedie dato eigne Klager Vorre
mig nu end Kiøbe, uden mig, Ikke u-billigen og at nogle paa
Dem ogsaa er Mult practicere og der til instigerede Klage, for mig
der Ind maa ing Kiøbe ogsaa Forfølgelse Vad falsen at Vedt Sure
practicere det ing med Gudskelp overtrøyde skal.
Skulde Vegtighed de Jaer ing tilbøden dem, Som det forlangent

Gaver at opmunte, om de Norske Skiøder troede, det ikke skulde
af Kiøbe Mogbegjerdrue ved Commercien, som det er Landets at
ere Rostiden Augusti: Maaned, da det, ved, det da følende Dag
ordinarde Ting, Cuttner handles Engvisitione af Vedr. Hr: —
Cantmand tillegn under andre Dage, Enterutre i den gand
Rekning Herherske af Nordmand og Cuttner blev de dersel
opnyt og nytte det, paa hvilken tid ing efter Min pligt og Gaus
Kongl. Maj.ts Ordrøge oplagte Salt handles Fiser som Mr
og andre handels Varer Mer end; Ej Gamle nogna af de mig
bekrente handels Varer, som var af Øfrigheden og Almuen det
efterspurt, opmunte og opmaales, de ing ikke hørte Kaign de Lage
lyd nutnu af Øfrigheden eller Almuen om Mangels Mogbegjer
eller u-dygtighed, paa ing la staf Skig ie billige Klage Me
Mortal ikke Land Kuder end hvor underlober Et fuldvekt
Varum Kuder af nogle, som ved deres instigation skal paa
Vaadanner fodder opmunters af Jern og Vrek dyre mig, at ing u
u-nødig og ødsel eller og ude for sikkering Vorekla for min Prin
cipalers Gods paa Denne ing forskriver Hr: Cantmand
Mnal og andre Varer, af sinn Bonitet og Vegt er og be Lands
Kal, som afvigter Ting tid, at uej blant Vaadan Slouge af Mne
Som de Ahne saadan Varigen udfordres, Land under Lobe
Nogle Laa Tocker, som ny Varer i godhed end andre. Land ikke
Nogtig; Men aldrig skal nogen mig end Land fordeghed paa sign
at ing ej de Cuttner Mark har Villet om ej det som ej Ta
Kunde Mnat, som det Burde, naar ikke den Kiøbende, som
Hr: Cantmand selv efter Kongl Ordinance Contesterer det for,
Langer forunden Gam Skal af handels Kiøbere eller Era handels
Lagre, Men det fiestaar ing, Naar den Kiøbende Vilde den
gang for got Erkender og det Jern i sin Kunst har Lovs Gedn
udnu og Erkender Dnal dnraf opdnt og Sikker Ar, Sten har Villet om
byttes, ing da gar nogtat det, og Kudnu det nogter, forrekser ing
mig ikke naar Jg af Almuen nutnu Lestuller Era Cantmand, og
Kiøber dermed Kinder mig Vrøst Gedn, naa ing dermed fin Stil
Laa dnum tid Kiøbes Jos mig mugnskre Lest 5000. Mr: Era 24
Skilde det alt nøjn Egenum sers, da Skuller nnu Jor dnal dnraf be
Kiøbes ny af vor Jern dnu Burde eller for Kiøbmands Vaar
Kaffere Kunde, Menes hvad skal ing Vegr Jrvom, det Jeder af nnu
dnal, saa, vil ing ny det antager, da Kyedn Jos dnum ie bela
bliver fiestaaende, som nudnu er at be Klage at nnudnal be
gjøver sin Mesters gods Scopticere over det, naar det er ud
Crediteret og opdnt og Lidt ia Kuart intet af nnudnal Vorde
betalt med vednt, sin nu er at ser end Klage over Kiøbmanden
Naar de ny for, Lie deres Principalers Skade og Ej er ald be
giørlighed, det har vorat Jnudnal af dnden Jolges gjenne, til
Jom Baade de Bergen ske og Trundhiem ske Land a Vest
er, Jg vil det ikke paa min principalers Vegne at ~~de~~ fla ta ga

Skuldt alle de Skuldt Breve derres Pligtighed til mig Frederik Pal
Eller mig paa derres Vegne, som have Modtaget Credit Pengene
Penge betale ska, som de Mener at komme til Port paa Molt
Vogtighed og u-dygtighed, de ing nr forseiglend, de med derres fra
Fredelser fra Landet Wiek blieve imelfornøyede at nu 4de Mnd,
naar den er Port fertil Landet, saa Vejr Skib- og Sjø. med dreet som
i Kiøbenhavn er u-muligt det kaver heller aldrig i de Bergenske
Octroyed tider Mnd, Sie ind og ud Lebuhr, Landvejs om Lastbeste i
Skeet som bortlagre mangen Dyr, Ihem Baandens bortfaldelser af
Landvejs Eiladeis ikke kar i Landet den første vogt, dog at korre Lom
ald dissuk som hen de der skar mere end paa andre Modder f.
Findmarchen kun nder, kreder, tilbijder, mig de Klagende Eiter
derres fuldholdinge Borvelser Mnd i vogt at giøre, og ej kojrer
End Ihm vog paa nu gang, og det jaus Maj.tis Octroyes Dies de der
Maar skre paa Credit, Sie betaling nr ister at tuesse paa, og Paa
Endis Land de da Vjøn skulig Ekfahre baade Conifeten og Vog
tighedens, og ikke bliver Jalerede Eller over Octroyens Part Sak
Jancoins Tajnagtige Forskjeldning, som nu Mand Skan Sig Simen
Pedersøn kaver giort, Dnes og Bevisis Mnd Judlagde Copie, derom
Valdet Dnes og kaver Mnd at sen Paa vel i Mann vogner som for
mands vogner, Sviilsat alle vorst i Andem til nytersøn; Hvorlids
Tiaperne kaver vorst Volt, og Paa dis Andem Dies altid Skipro
Cered Eller Sinder ing ikke i Octroyen meldt om Skipper
Naar der talis om Valt og Molt Hvad de skulle Dæste, Dnes Sonder
bevisis ing mnd alta mand Fortiel denne handel Sormuden Paa vel
som andre Modre og Skuedring tro at det altid baade nu og I for
vejen Octroyed til Tie for Sie kiøpen Valt kaver vorst tagne
Det var at Sormuder at Vardø, Kiberg og Vardø Belmuer Paa Smut
for andre Almuer i Findmarken altid bestyrer sig over de tie
Andre Vagners u-dygtigheder og u-vogtighedes, da Varerne som
kommer tie disse Handelar, Vandelig ikke are u-dygtiger Eller u-vogtige
gere, end de der kommer tie de andre Handels Steder, Sie de bliver alle
Sendt fra et Compagnie, Men det kar Paa vorst altid, Ihm og i de Bergen
ske og Trondhiemske Handels tider det disse Almuer, som kar vorst
de Største Debitores, kar vorst de Største Klagere, og allerkøst op
vejst sig mnd u-taisommelighed mod sinn Creditorer, kar Skaar
Ende for denne Vardø Belmuer paa denne tid Ungefer Saa 9000
Vogners Skjed og ind Muligt Ihm deel af de Klagende finder Dos sig fri
vj at Land, og tie dels vj nogle at vil betale derres Skjeldighed mnd
Kiøbmands Vagner Erlegne ou gud det dennom Skulle giøre, saa det
Ellers Dnes gaa dem an, Ika vil de Drabe maa, Ihm med Klage
Memorialer mnd at betale, Lat alt Kaden ved for Land ikke ak
det Dnes, mnd gud vil eo angang Vesterlig Drabe Landet Sølv som
ikke kar at betale med og Dos Lester Gud gaver sen vj ny Last
Vent, og afbetaler dem Creditorer som Karlignu og de Modne

Eid under Helbred og Velgaar skulde, og paa det de saa skulde se egen
Faa deres Gjerninger Credit belønner Euder en bøderlig Lade, og ikke blive
deres uelsket Bil, Jeg holder mig til det. Derefter Tingbøgerne i Proto-
collen blev indført, da Amtsf: Hr: Cantmand til Bergen Cantlig tal-
mum om de nogent over Fiøbmandene havde at klage, da de alle med
ann Mund svarede nej og takkede mig der og gik for godskum handling,
til dette gjøres øjeblikkelig at jeg ikke underlades der handlet
selve Tingstiden, Efterdes Forevid Copie af 6 Mand underskrevne,
at de ej over mig eller Godtfent havde at klage de Charlag nej no-
gen Extra Ting Skrat forlangende, langt mindre Skat ind ind-
ved at vogte Saa vid Jeg for Instigator Ekstra Skatt klage
Memorial, og maatte ind Skiøns Skiøns Skiøns Skiøns forrøiende Sand
ing Dette ligger saa mange de den Ende Mariegnd, Indtagende
de Saa Jeg for er Skrevet, Jeg ej øiester nej Skudt Sud gud mig saa
af Maade vilde belønne, Jeg ej med Skade Solk handlet havde
saa min Sidlomst, og agter at handle ind Porte til Jeg der og
der at blive det er nogent Velsamt og underleigt at Jeg min paa den
ny tid et Extra Ting Jeg Jeg deres Skulle over Skatte Skatte og Skatte
Jeg efterdi saans ikke-Sandfordige Klages Memorial, da en ind
Gandske Skiøns for til denne handel Jeg ind baade det Nordmand og
Finder, det betænkt Jeg Jeg de Veitarne over med Jeg Sand
indtagne 8 à 10 Mand der iblant nogle af de Klagende er, Jeg
skønt Jeg Jeg Jeg indredning Jeg Jeg allerede Skinder er, alt paa Credit
Gud beder maatte Skre, Jeg det nu saa at Amtsf: Hr: Cantmand
beskjøner paa Skiøns bekostning, efter de saans forlangende,
Jeg Jeg Jeg Skiøns i Skiøns Skiøns, Jeg giøt deres Klage Memo-
rial, og paaindes den begjering at bevilge et Extra Ting, Vie
og mel med det Jeg Ting at svare, Jeg vel for min Principa-
lers Mig betroede Gods Jeg for min Gjøre Jeg forholdelse, dog
ikke uden Amtsf: Hr: Cantmand Jeg Præses Skiøns Skiøns beskiøder,
Da jeg med alle Skyldighed og Ærbødighed af Respect af Hr: Cantmand
til denne Extra Tings holdelse Skal lade mig indfinde, Skaar jeg dr,
til Tænkelig Raad og Vanskel giøret vorder. —

Dette er min Sandfordige Erklæring, Jeg jeg ærbødigst Hr: Cantm:
til god rettes tænker Jeg at Recommendere, Skutlig begrænder
Jeg min Principalers gods og min Jeg Skiøns Skiøns be-
lage, med fejr ikke-vat Sandigens Dannen skoldtrinn. under Pen
beskiøvendelser og forsvar at tage. — Sk. —

No. 353.

Fra Statsraad Dreyer. Dat: 3de octbr: 1735.

Hvor Rigtbefal: over Bergens Stift, Hr. Admiral Haas er mig
ved 10 Februar blevne tilmeldet, at nu Sorgen Sc. Halvor Thorp
fra Lærdal af Guds Bogens Fogder med nu Kiøs forsøtlig Skalhow i Skend
Skulde nu Bonde, nafnl. Henrich Øvebøe og Skrap der Skiøns
underskrevne, hvorfor begjæres, at ind under Dette maader Vorden lovet

XVIII

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Amtmann Frimans kopibok 1730 - 1737 :

fol. 3.

Rentekammerets skrivelse 8 april 1730 til de tre Finmarkskek Interessentere : Jacob Severin , Oluf Black og Rasmus Sternberg.

Amtmann Frimans skrivelse av 21. mars er kommed med posten fra Bergen med 4 bilag:

Finmark mangler provisjon til livsopphold, især mel. Ber om opplysninger.

[illegible] Mand Qvad [illegible] Da [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Christianssø [illegible] Cluz Blad og
[illegible] Mørkberg [illegible] dato [illegible] de Øbes [illegible]
[illegible] Distrikt [illegible] [illegible]
[illegible] paa Vestkysten [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Excell: [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 1702 [illegible] Specifice taxer eller Varer
[illegible] klarer [illegible] og udføres]

5. Manufacturer eller Fabriquer [illegible] [illegible]
[illegible] de Negotierende [illegible] og af [illegible] 1702 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] Mand [illegible] at [illegible] Korn og [illegible]
[illegible] ordenere [illegible] paa [illegible] Mand [illegible] for det [illegible]
[illegible] og Landtmænd [illegible] og [illegible] [illegible]
[illegible] Mand [illegible] [illegible] Korn [illegible]
Landet [illegible] at [illegible] og [illegible] [illegible] [illegible]
Øen og Øerne, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]